

შემოსავლების სამსახურის უფროსის

ბრძანება № 13446

2016 წლის 18 მაისი

ქ.თბილისი

„გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესის შესახებ“ მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-5 ნაწილის და „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - შემოსავლების სამსახურის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 23 მაისის №303 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ და „უ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე, ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს „გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესის შესახებ“ მეთოდური მითითება.
2. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესის შესახებ“ მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე“ შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2011 წლის 22 მარტის №1205 ბრძანება.
3. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე და მისი მოქმედება გავრცელდეს 2016 წლის 1 იანვრიდან წარმოშობილ სამართლებრივ ურთიერთობებზე.

შემოსავლების სამსახურის უფროსი

გიორგი თაბუაშვილი

მეთოდური მითითება

გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესის შესახებ

მუხლი 1.ზოგადი დებულებები

1. წარმოდგენილი მეთოდური მითითება ადგენს გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათებში და ფორმებში საგადასახადო ვალდებულებების აღრიცხვისა და ასახვის წესების ოპერაციების ერთობლიობას, რომელიც დაკავშირებულია გადასახადის გადამხდელის ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების განხორციელებასთან.
2. გადასახადის გადამხდელის მიერ ბიუჯეტში გადახდილი თანხების აღრიცხვის წესი გადასახადის სახეების მიხედვით განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტის შემოსულობების კლასიფიკის თანახმად.
3. გადასახადის გადამხდელის მიერ დეკლარირებული საგადასახადო და არასაგადასახადო (რომელთა აღმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებები, დამატებით დარიცხული ან შემცირებული თანხები, დაკისრებული სანქციები, გადახდილი გადასახადები და უკან დაბრუნებული თანხები, აღირიცხება გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ელექტრონულ ბარათებზე :
- ა) გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე (დანართი №1), რომელზეც აღირიცხება:
 - ა.ა) აღიარებული გადასახადის/სანქციის თანხები, მათ შორის გაუქმებული გადასახადების მიხედვით აღიარებული გადასახადის/სანქციის თანხები;
 - ა.ბ) გადახდილი თანხები;

- ა.გ) ზედმეტად გადახდილი თანხები;
- ა.დ) უკან დაბრუნებული თანხები;
- ა.ე) საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა საგადასახადო ვალდებულებები, რომელთა გადახდის ვადა საგადასახადო კანონმდებლობით შეჩერებულია (რესტრუქტურიზაცია, გაკოტრება, რეაბილიტაცია, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკისა და მზღვეველის შესაბამისი საქმიანობის ლიცენზიის ჩამორთმევა).
- ბ) გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე (დანართი №2), რომელზეც აღირიცხება:
- ბ.ა) დამატებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებები/სანქციები, რომელიც არ არის აღიარებული;
- ბ.ბ) საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული თანხები;
- ბ.გ) დამატებით დარიცხული მოსაკრებლის თანხები, რომელიც არ არის აღიარებული.
- გ) ჩანაწერების დაზუსტების ბარათზე, რომელიც იხსნება გადასახადის გადამხდელის ბარათზე არასწორად ასახული ჩანაწერების დაზუსტების, მათზე არსებული ნაშთების გამოყვანისა და შემდგომ ამ ჩანაწერების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე გადატანის მიზნით (დანართი №1,);
- დ) მოსაკრებლის ბარათზე, იმ აღიარებული მოსაკრებლის სახეების მიხედვით, რომლის ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო, გარდა ლატარიის მოწყობისთვის დადგენილი სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლისა (დანართი №4);
- ე) ლატარიის სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის ბარათზე, რომელზეც აღირიცხება ლატარიის ორგანიზატორის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტში ყოველკვარტალურად გადასახდელი სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი ლატარიის მოწყობაზე – ლატარიის რეალიზებული ბილეთების ჯამურ ღირებულებასა და საპრიზო ფონდს შორის სხვაობის 10 პროცენტი (დანართი №13).
4. საგადასახადო ორგანოში გადასახადის გადამხდელის საქართველოს ტერიტორიული ერთეულების კუთვნილი თანხების აღრიცხვისათვის იხსნება ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების კუთვნილი გადასახადების აღრიცხვის ფონდი (დანართი №3), რომელშიც აისახება:
- ა) ქონების გადასახადის აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის მიხედვით;
- ბ) საშემოსავლო გადასახადის აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები: სახელმწიფო ბიუჯეტის, აჭარის და აფხაზეთის ა.რ. და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მიხედვით.
5. გადასახადის გადამხდელის ბარათებზე და აღრიცხვის ფორმებში აღრიცხული თანხები (გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით და მე-4 პუნქტით განსაზღვრულ ბარათზე/აღრიცხვის ფორმაზე დათვისირებული თანხებისა) აისახება გადასახადის გადამხდელის ჯამური ანგარიშგების ფორმაში (შე დარებისა და არა ტიპი) (დანართი №5).
6. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე არსებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების საფუძველზე იწარმოება გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი თანხების აღრიცხვა- ანგარიშგება გადასახადებისა და სანქციების მიხედვით.
7. გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი თანხების განაწილება ხდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის მიხედვით არსებულ აღიარებულ საგადასახადო დავალიანების თანხებზე საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი თანმიმდევრობით.
8. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათისა და აღრიცხვის ფორმების წარმოება გულისხმობს მათი გახსნის, მონაცემების შეტანის, გაერთიანების/გაყოფის, გადაცემის და დახურვის პროცედურებს.
9. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათებსა და აღრიცხვის ფორმებს აწარმოებენ საგადასახადო ორგანოს/მოადგილის ბრძანებით განსაზღვრული

უფლებამოსილი პირები.

10. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის კომპიუტერიზებული დამუშავების დროს პროგრამულად უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი მონაცემთა ბაზასთან დაშვების უფლების მქონე მომხმარებელთა განსაზღვრა, მათი შემოწმება და იდენტიფიცირება გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში ყოველი შესვლის დროს.

11. ამ მეთოდური მითითებით განსაზღვრული ბარათები და აღრიცხვის ფორმები ივსება ცალკეული გადასახადის გადამხდელის მიხედვით მხოლოდ ამ ბარათისათვის/აღრიცხვის ფორმისათვის განსაზღვრული გარემოებების არსებობის შემთხვევაში. ერთ გადასახადის გადამხდელს შესაძლებელია გააჩნდეს რამდენიმე სახის ბარათი.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022წ.

მუხლი 2. ბარათების გახსნა და მონაცემების შეტანა

1. გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო ვალდებულებების შესრულების აღრიცხვის მიზნით, საგადასახადო ორგანოს მიერ პროგრამულად იხსნება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათი, ამ მეთოდური მითითების პირველი მუხლის შესაბამისად, ცალკეული ბარათისათვის დადგენილი შესაბამისი გარემოების არსებობის შემთხვევაში.

1¹. გადასახადის გადამხდელის მიერ არასაგადასახადო ვალდებულების, კერძოდ, ლატარიის ორგანიზატორის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტში ყოველკვარტალურად გადასახდელი ლატარიის რეალიზებული ბილეთების ჯამურ ღირებულებასა და საპრიზო ფონდს შორის სხვაობის 10 პროცენტის (შემდგომში - ლატარიის მოსაკრებელი) აღრიცხვის მიზნით იხსნება ლატარიის სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის ბარათი. აღნიშნულ ბარათზე არსებული ნარჩენი ან ზედმეტობა არ გაითვალისწინება გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო დავალიანების დაანგარიშებისას.

2. ბარათების გახსნის საფუძველს წარმოადგენს:

ა) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით პირის გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაცია (აღრიცხვა);
ბ) არარეზიდენტი პირის მიერ საქართველოში მუდმივი დაწესებულების გარეშე საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში საგადასახადო ვალდებულების დეკლარირება ან ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნება აზე მოთხოვნის წარდგენა; გ) პირის მიერ, რომელიც იხდის ექსპორტისა და იმპორტის გადასახდელებს, საბაზო პროცედურების/რეექსპორტის განხორციელება;

დ) დაბეგვრის ობიექტის ადგილსამყოფლის ან/და დაბეგვრასთან დაკავშირებული ობიექტის მიხედვით პირისათვის ბარათის გახსნა ხდება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ საგადასახადო ორგანოსათვის დარიცხვის მიზნით მოწოდებული სათანადო ინფორმაციის საფუძველზე;

ე) საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირის, ასევე პირადობის ნეიტრალური მოწმობის ან ნეიტრალური სამგზავრო დოკუმენტის მქონე პირის მიერ (გარდა მეწარმე ფიზიკური პირისა) საგადასახადო ვალდებულებების დეკლარირება და საბაზო დაწესებულებები გადასახადის გადახდა.

3. ბარათებში მიეთითება გადასახადის გადამხდელის სრული დასახელება/სახელი და ბვარი, საიდენტიფიკაციო ნომერი და საგადასახადო წელი (პერიოდი), ხოლო იმ გადასახადის გადამხდელთა ბარათზე, რომლებიც იყენებენ დაბეგვრის სპეციალურ რეჟიმებს, ბარათზე მიეთითება აგრეთვე იმ სპეციალური დაბეგვრის რეჟიმის სახე, რომელსაც იყენებს გადასახადის გადამხდელი.

4. ბარათებზე მონაცემთა შეტანის საფუძველს წარმოადგენს:

- ა) გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი საგადასახადო და საბაუო დეკლარაციები (გაანგარიშებები), მათ შორის, დაზუსტებული დეკლარაციები;
- ბ) საგადასახადო ორგანოსა და სხვა უფლებამოსილი ორგანოების შემოწმების მასალები და სხვა სათანადო ინფორმაცია;
- გ) საგადასახადო/საბაუო ორგანოს მიერ გაფორმებული დასკვნები (მათ შორის, საბაუო პროცედურის/რეექსპორტის განხორციელებისას წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულების და გადასახადის გადახდის ვადების გაგრძელების შესახებ დასკვნები);
- დ) გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი წერილობითი ინფორმაცია;
- ე) გადახდილი თანხების შესახებ ინფორმაცია;
- ვ) კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილებები;
- ზ) სამართალდარღვევის ოქმები;
- თ) საქართველოს კანონმდებლობით უფლებამოსილი ორგანოს გადაწყვეტილება საგადასახადო ვალდებულების გადავადებაზე, განსაზღვრაზე ან შემცირებაზე;
- ი) სახელმწიფო ხაზინიდან და საბანკო დაწესებულებებიდან მიღებული ამონაწერები და სხვა დოკუმენტები;
- კ) კომერციული ბანკის ან მისი მომსახურე საანგარიშსწორებო - საპროცესინგო ცენტრის მიერ მიწოდებული ელექტრონული შეტყობინება გადახდის ოპერაციის შესახებ;
- ლ) საქართველოს საგადასახადო ან/და საბაუო კოდექსის დადგენილ მოთხოვნათა შესაბამისად გადასახადის ან/და სანქციის თანხის ჩამოწერის თაობაზე საგადასახადო ან/და საბაუო ორგანოს გადაწყვეტილება;
- მ) „ლატარიის მოწყობისთვის დადგენილი სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის დაანგარიშებისა და გადახდის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 29 მარტის №160 დადგენილება.
5. ბარათებზე მონაცემთა შეტანის შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში მონაცემები აისახება ბარათების სპეციფიკისა და შინაარსის გათვალიწინებით.
6. გადასახადის თანხების დარიცხვა გულისხმობს საგადასახადო/საბაუო ორგანოს მიერ კონკრეტულ საგადასახადო ჰერიოდისთვის გადასახადის გადამხდელის კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულებების თანხების აღრიცხვას და ასახვას მის პირადი აღრიცხვის ბარათზე. საგადასახადო ან/და საბაუო ორგანო უფლებამოსილია პირს დაარიცხოს გადასახადი თავის ხელთ არსებული ინფორმაციის საფუძველზე, თუ პირი მას არ წარუდგენს გადასახადის დასარიცხად საჭირო ინფორმაციას.
7. ბარათებზე ყველა სახის ოპერაციის ჩარმოებს თავისდროულად და ქრონოლოგიური წესით, ჩანაწერის გაკეთების თარიღისა და დამადასტურებელი დოკუმენტაციის სისწორის დადგენით. თითოეულ სტრიქონზე ჩაიწერება მხოლოდ ერთი ოპერაცია, თავისუფალი სტრიქონები არ დაიტოვება.
8. საბაუო დეკლარაციაში დაფიქსირებული მონაცემების ბარათზე გადატანა ხდება ავტომატურ რეჟიმში.
9. შემოსავლების სამსახურის უფროსის/მისი მოადგილის სათანადო ნებართვის გარეშე გასული თარიღით მონაცემთა ბაზაში ყოველგვარი ცვლილებისა და ჩანაწერის გაკეთება დაუშვებელია.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020წ.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022წ.

მუხლი 3. ბარათებზე საგადასახადო ვალდებულების დარიცხვა და მისი გადახდა

1. ბარათებზე საგადასახადო ვალდებულების დარიცხვა ხორციელდება საგადასახადო/საბაუო კანონმდებლობით დადგენილი ვადების მიხედვით.

2. საგადასახადო ვალდებულების მიხედვით გადახდილი თანხები აღირიცხება მათი გადახდის მიხედვით. გადასახადის გადახდის დღედ ითვლება გადასახადის თანხის ბიუჯეტის შესაბამის ანგარიშზე ჩარიცხვის დღე, თუ საქართველოს საგადასახადო ან/და საბაჟო კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი, შესაბამისად ამ თარიღის მიხედვით ხდება ბარათზე გადახდის ვადის ასახვა.
3. გადასახადის, აგრეთვე გადასახადის მიმდინარე გადასახდელების გადახდის ვადა დგინდება თითოეული გადასახადის მიხედვით. გადასახადი გადახდილი უნდა იქნეს:
- ა) თუ საგადასახადო ან/და საბაჟო კოდექსით გადასახადის გადახდისათვის დაწესებულია ვადა - ამ ვადაში;
- ბ) თუ ეს ვადა არ არის დაწესებული, მაგრამ დაწესებულია დეკლარაციის წარდგენის ვადა -
- დეკლარაციის წარდგენის ვადაში;
- გ) თუ არც გადასახადის გადასახადისათვის არის დაწესებული ვადა და არც დეკლარაციის წარდგენის ვალდებულება არ არის - საგადასახადო მოთხოვნის მიღებიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში.
4. გადასახადის გადამხდელთა მიერ საბაჟო პროცედურების/რეექსპორტის განხორციელების შედეგად წარმოშობილი საგადასახადო ვალდებულებების ბარათზე დარიცხვის/გადახდის ვადები განისაზღვრება საქართველოს საბაჟო კოდექსის, საქართველოს საგადასახადო კოდექსისა და „საქართველოს საბაჟო ტრიტორიაზე საქონლის გადაადგილებისა და გაფორმების შესახებ ინსტრუქციების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 29 აგვისტოს №257 ბრძანებით“ დამტკიცებული „საქონლის თავისუფალ მიმოწევაში გაშვებისა და საქონლის მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენების პროცედურების შესახებ“ ინსტრუქციის (დანართი №12) შესაბამისად.
5. (ამოღებულია - 15.10.2020, №31086).
6. საბაჟო პროცედურების/რეექსპორტის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებები და განხორციელებული ოპერაციები ბარათზე აისახება 2007 წლის 1 იანვრიდან.
7. გადასახადის გადამხდელის მიერ 2007 წლამდე პერიოდის მიხედვით განხორციელებული საბაჟო პროცედურების/რეექსპორტის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების შესახებ დაზუსტებული (შესწორებული) მონაცემების წარდგენის შემთხვევაში, შესაბამისი საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს უფროსის/მოადგილის მიერ გამოცემული მოტივირებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე გადასახადის გადამხდელის ვალდებულება მცირდება ან იზრდება. შესწორებული (დაზუსტებული) მონაცემები გადაიტანება ბარათზე. გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს გაასაჩივროს ეს გადაწყვეტილება საქართველოს საგადასახადო ან/და საბაჟო კოდექსით დადგენილი წესით.
8. ბარათზე აღურიცხავი ან/და არასწორად აღრიცხული მონაცემების გამოვლენის შემთხვევაში, საგადასახადო/საბაჟო ორგანო ახორციელებს ბარათზე ადრე დათიქირებული მონაცემების კორექტირებას შესაბამისი საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს უფროსის/მოადგილის მიერ გამოცემული მოტივირებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე. გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს გაასაჩივროს ეს გადაწყვეტილება საქართველოს საგადასახადო ან/და საბაჟო კოდექსით დადგენილი წესით.
- 8¹. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 161¹ მუხლის შესაბამისად, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიების ფარგლებში ან სხვა ფულადი ვალდებულების (გარდა სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციული წესით დაკისრებული სანქციებისა) გადახდევინების მიზნით საქონლის აუქციონის, პირდაპირი მიყიდვის ან სხვა წესით რეალიზაციის ოპერაციის გაუქმების შემთხვევაში, საქონლის რეალიზაციის განმახორციელებული უფლებამოსილი პირის მიმართვის შემთხვევაში, მისი პირადი აღრიცხვის ბარათზე, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების

საფუძველზე, გადაწყვეტილების თარიღით აისახება დღგ-ის კორექტირების (გაუქმების) ოპერაცია.

9. სათამაშო ბიზნესის ორგანიზატორი პირების მიერ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილი განაცხადი (მოთხოვნა) სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის გადახდის ნიშნების გამოყოფის შესახებ, საგადასახადო ორგანოს მიერ განიხილება, როგორც სათანადო ინფორმაცია და აღნიშნული თანხების დარიცხვას, სათამაშო ბიზნესის ორგანიზატორი პირებისათვის გახსნილ მოსაკრებლის ბარათზე, სათანადო პროცედურების დაცვით, მოახდენს ელექტრონული ველის (მოსაკრებლის ნიშნის) გამოყოფის თარიღით.

შენიშვნა: იმ შემთხვევაში, თუ მიმდინარე საანგარიშო კვარტალში მოთხოვნილია სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის გადახდის ნიშანი, მომდევნო საანგარიშო კვარტალისათვის მოსაკრებლის თანხის დარიცხვა მოხდება მომდევნო კვარტალის პირველი სამუშაო დღის თარიღით. ხოლო, წამახალისებელი გათამაშების ეტაპის საპრიზო ფონდისათვის მოთხოვნილი სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის გადახდის ნიშნის შემთხვევაში, მოსაკრებლის თანხის დარიცხვა მოხდება ეტაპის დაწყების თარიღით, რომელიც შეთანხმებულია შემოსავლების სამსახურთან.

9¹. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და ლატარიის ორგანიზებისა და ჩატარების ექსლუზიური უფლების მფლობელს შორის „ლატარიების, აზარტული და მოგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის შესაბამისად გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ლატარიის ორგანიზატორის ცენტრალიზებული სისტემიდან ელექტრონულად/მატერიალურად მიღებული ინფორმაციისა და სსიპ – შემოსავლების სამსახურთან შეთანხმებული, საპრიზო ფონდისათვის გათვალისწინებული პროცენტული მოცულობის საფუძველზე საგადასახადო ორგანოს მიერ ხორციელდება ლატარიის მოსაკრებლის ბარათზე თანხების დარიცხვა.

10. ამ მუხლის მე-2-მე-5 პუნქტებით განსაზღვრულ ვადებში ხორციელდება ბარათებზე დარიცხული და გადახდილი თანხების ასახვა.

11. გადასახადის გადამხდელთა მიერ საბაჟო პროცედურების/რეექსპორტის განხორციელების დროს ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით დეპოზიტის გამოყენების შემთხვევაში:

ა) საბაჟო პროცედურის/რეექსპორტის განხორციელებით წარმოშობილი ვალდებულების დაფარვა სადეპოზიტო ანგარიშიდან ხორციელდება ვალდებული პირის მიერ საბაჟო ორგანოში წარდგენილი განაცხადის საფუძველზე;

ბ) საბაჟო ორგანოს გადაწყვეტილებით წარმოშობილი ვალდებულების დაფარვა ხორციელდება დეპოზიტის განმკარგავი საბაჟო ორგანოს წერილობითი მომართვის საფუძველზე;

გ) განვლილი ჰერიონის ვალდებულების დასათარად განვუთვნილი თანხები, რომელთა გადატანა სადეპოზიტო ანგარიშიდან არ განხორციელებულა, ეჭვმდებარება ბიუჯეტში გადატანას ხარვეზის გამოვლენის თარიღიდან;

დ) სადეპოზიტო ანგარიშიდან სახელმწიფო ბიუჯეტში თანხის დაგვიანებით გადატანით გამოწვეული საურავი ეჭვმდებარება მემცირებას.

12. მეწარმე ფიზიკური პირის მიერ საქართველოში ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში იგი საგადასახადო ორგანოს ერთობლივი შემოსავლებისა და გამოქვითვების შესახებ საგადასახადო დეკლარაციას წარუდგენს 30 სამუშაო დღის ვადაში, რისთვისაც საგადასახადო ორგანო:

ა) რეგისტრაციაში ატარებს გადასახადის გადამხდელის განცხადებას ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის თაობაზე;

ბ) განუსაზღვრავს საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის ბოლო სავადო თარიღს, საქმიანობის შეწყვეტის თაობაზე გადასახადის გადამხდელის განცხადებაში მითითებული თარიღიდან 30-ე სამუშაო დღეს;

გ) გადასახადის გადამხდელის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის შესახებ წარმოდგენილ დეკლარაციაში ამოწმებს მითითებულ შეწყვეტის თარიღს, ხოლო

აღნიშნული თარიღიდან 30-ე სამუშაო დღეს ახორციელებს გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დეკლარირებული თანხის დარიცხვას. იმ შემთხვევაში, თუ 30-ე სამუშაო დღე ემთხვევა არასამუშაო დღეს, მაშინ თანხის დარიცხვა ხორციელდება მომდევნო სამუშაო დღის სავადო თარიღით;

დ) ახორციელებს პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული მიმდინარე გადასახდელების თანხების გადაანგარიშებას, კერძოდ: ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის თარიღამდე საგადასახადო წლის განმავლობაში გადახდილი მიმდინარე გადასახდელების თანხების გათვალისწინებით გამოიანგარიშებს გადასახადის გადამხდელისათვის დასარიცხი/შესამცირებელი თანხის ოდენობას და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ახორციელებს შესაბამის დარიცხვის ოპერაციას და ახდენს ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის თარიღის შემდგომ დარიცხული მიმდინარე გადასახდელების თანხების ბარათიდან მოხსნას და საბოლოო შედეგების გამოყვანას.

13. ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის გამო, ერთობლივი შემოსავლებისა და გამოქვითვების შესახებ წარდგენილი დეკლარაციის შემდეგ, მეწარმე ფიზიკური პირი არ არის ვალდებული საგადასახადო ორგანოს შემდგომშიც (თუ არ განაახლა საქმიანობა) წარუდგინოს წლიური საგადასახადო დეკლარაცია, გარდა საგადასახადო კოდექსით დადგენილ ვადებში ქონების გადასახადის დეკლარაციისა.

14. ერთი და იმავე საგადასახადო წლის განმავლობაში მეწარმე ფიზიკური პირის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის შესახებ საგადასახადო დეკლარაციის ჩაბარების შემდგომ საქმიანობის განახლების შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს წარუდგინება შესაბამისი განცხადება, რის საფუძველზეც უკუოპერაციით მოხდება საქმიანობის შეწყვეტის შესახებ ადრე წარმოდგენილი საგადასახადო დეკლარაციის მონაცემების განულება და მიმდინარე გადასახდელების თანხების დარიცხვის (აღდგენის) ოპერაცია.

15. ერთი და იმავე საგადასახადო წლის განმავლობაში უკონომიკური საქმიანობის განმეორებით შეწყვეტის შემთხვევაში მეწარმე ფიზიკური პირმა საგადასახადო ორგანოს უნდა წარუდგინოს ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის ახალი დეკლარაცია, რომელშიც უნდა აისახოს საგადასახადო წლის დასაწყისიდან საქმიანობის განმეორებით შეწყვეტის თარიღამდე პერიოდის მონაცემები.

16. საგადასახადო ორგანოს უფლებამოსილი პირი ეკონომიკური საქმიანობის განმეორებით შეწყვეტის თარიღიდან 30-ე სამუშაო დღის სავადო თარიღით ახორციელებს დეკლარირებული გადასახადის თანხის მეწარმე ფიზიკური პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხვას და დარიცხული მიმდინარე გადასახდელების თანხების გადაანგარიშებას.

17. მეწარმე ფიზიკური პირის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის დეკლარაციის დაზუსტების შემთხვევაში შეწყვეტის თარიღი უნდა ემთხვეოდეს საქმიანობის შეწყვეტის პირველადი დეკლარაციის თარიღს.

18. იმ შემთხვევაში, თუ მეწარმე ფიზიკური პირი ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის თაობაზე საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის შემდეგ საგადასახადო ორგანოს არ აცნობებს საქმიანობის განახლების თაობაზე და იმავე საანგარიშო წელზე წარადგენს წლიურ საგადასახადო დეკლარაციას, ჩაითვლება, რომ მან საქმიანობის შეწყვეტის დეკლარაციის წარდგენის შემდეგ მოახდინა საქმიანობის განახლება და შესაბამისად უნდა განხორციელდეს დარიცხული თანხების გადაანგარიშება და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე კუთვნილი მიმდინარე გადასახდელების თანხების დარიცხვა.

19. მეწარმე ფიზიკური პირის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტის და საქმიანობის განახლების თაობაზე წარმოდგენილი განცხადებების აღრიცხვის სრულყოფის მიზნით საგადასახადო ორგანოები აწარმოებენ რეესტრს.

20. პირველადი საგადასახადო დეკლარაციით/გაანგარიშებით დასარიცხად გამოანგარიშებული გადასახადის თანხა გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახება კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში, ანუ ვადის დადგომის თარიღისათვის ავტომატურ რეუიმენტი. დაზუსტებული

დეკლარაციების/გაანგარიშებების, ასევე, დადგენილი ვადის დარღვევით (დაგვიანებით) წარმოდგენილი პირველადი დეკლარაციების მონაცემები ბარათზე აისახება მათი მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში. დეკლარაციების/გაანგარიშებების ბარათზე გატარება ხორციელდება ქრონოლოგიური წესით, კუთვნილი სავადო თარიღის მიხედვით. დაზუსტებული დეკლარაციების/გაანგარიშებების, ასევე დადგენილი ვადის დარღვევით (დაგვიანებით) წარმოდგენილი პირველადი დეკლარაციების/გაანგარიშებების მონაცემები, რომლებიც წარმოდგენილია საგადასახადო შეთანხმებით მოცულ პერიოდზე ან/და იმ პერიოდზე ან საკითხზე, რომელზეც საგადასახადო ორგანომ უკვე განახორციელა საგადასახადო შემოწმება ან დარიცხვა, გარდა 2019 წლის 1 სექტემბრამდე მოქმედი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად განხორციელებული საქონლის გაშვების შემდგომი შემოწმებისა, პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახება გადაწყვეტილების მიღებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

21. შესწორებული (დაზუსტებული) საგადასახადო დეკლარაციით გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე გატარდება დამატებით დასარიცხი ან შესამცირებელი სხვაობის თანხა, რომელიც წარმოიქმნება პირველად საგადასახადო დეკლარაციის მონაცემებსა და შესწორებულ (დაზუსტებულ) წარმოდგენილი დეკლარაციის მონაცემებს შორის.
22. თუ გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილ იქნა შესწორებული (დაზუსტებული) საგადასახადო დეკლარაცია, რომელიც სავარაუდოდ იწვევს იმ საანგარიშო პერიოდის გადასახადის თანხების დამატებით დარიცხვას (შემცირებას), რომელ საანგარიშო პერიოდზეც გადასახადის გადამხდელს უკვე საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში წარდგენილი აქვს საგადასახადო დეკლარაცია და რომლის მონაცემებიც ჯერ კიდევ არ არის ასახული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე და რომლისთვისაც ასევე ჯერ არ დამდგარა გადასახადის გადახდისათვის დადგენილი ვადა, ამ შემთხვევაში შესწორებული საგადასახადო დეკლარაცია ჩაითვლება თავდაპირველ დეკლარაციად და ბარათზე მოხდება შესწორებული (დაზუსტებული) საგადასახადო დეკლარაციის მონაცემების თანხის ასახვა.
23. საგადასახადო ორგანოში გადასახადის გადამხდელების მიერ წარდგენილი საგადასახადო დეკლარაციები რეგისტრირდება გადასახადის გადამხდელთა საგადასახადო (საბაჟო) დეკლარაციების რეგისტრაციის უზრნალში (დანართი №6), შესაბამის პროგრამაში, საგადასახადო ორგანოს „უფლებამოსილი პირის მიერ.
24. საგადასახადო შემოწმების/საქონლის გაშვების შემდგომი კონტროლის მასალების განხილვის შედეგებზე, ან საგადასახადო/საბაჟო სამართალდარღვევის ოქმებზე გადასახადების ან/და საგადასახადო/საბაჟო სანქციების თანხების დარიცხვის შესახებ საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს „უფლებამოსილი პირის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანის შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელს, „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის №996 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისად, წარედგინება საგადასახადო მოთხოვნა დამატებით დარიცხული თანხების ოდენობის და გადახდის ვადების მითითებით. საგადასახადო დავალიანების წარმოშობის თარიღად ითვლება საგადასახადო შემოწმების/საქონლის გაშვების შემდგომი კონტროლის საფუძველზე საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს „უფლებამოსილი პირის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაში მითითებული დარიცხვის თარიღი.
25. გადასახადის გადამხდელის მიერ დეკლარირებული პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული გადასახადის თანხების შესახებ ჩანაწერები წარმოებს ლარებში. ამ მიზნით საგადასახადო ვალდებულება 1 ლარამდე ნულდება.
26. თუ პირის მიერ გადახდილი იქნება დასადეკლარირებელი პერიოდის მიმდინარე გადასახდელები (ან არა აქვს მიმდინარე გადასახდელების გადახდის ვალდებულება) და საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის ვადის გასვლამდე წერილობით მიმართავს საგადასახადო ორგანოს წლიური საშემოსავლო, მოგების ან ქონების გადასახადის

დეკლარაციის წარდგენის ვადის გაგრძელების შესახებ, ასეთ შემთხვევაში წარდგენის ვადა გრძელდება 3 თვით. ამასთან, დეკლარაციის წარდგენის ვადის გაგრძელებით მიმდინარე გადასახდელის გადახდის ვადა არ იცვლება და არ აჩერებს გადაუხდელ გადასახდელის თანხაზე საურავის დარიცხვის პროცედურას, ხოლო განაცხადებას მიენიჭება სარეგისტრაციო ნომერი და მოხდება მისი აღრიცხვა შესაბამის რეესტრში.

27. სპეციალური საწარმოს სტატუსის მქონე პირის მიერ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიიდან აქციზური მარკით ნიშანდებას დაქვემდებარებულ შემოსატან აქციზურ საქონელზე აქციზური მარკების შეძენისას, თუ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილი იქნება:

- ა) აქციზის ოდენობის თანხის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტი (საგადახდო დავალება), აქციზის თანხის გვაძ-ზე დარიცხვის სავადო თარიღი განისაზღვრება „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ ინსტრუქციის დანართ №IV-04¹-ის შესაბამისად შედგენილი „აქციზური მარკების მიღება-ჩაბარებისა და გამოანგარიშებული აქციზის ოდენობის თანხის გადახდის შესახებ“ აქტის შედგენის თარიღით, ხოლო გვაძ-ზე აქციზის თანხა აისახება ამავე აქტის გაფორმებიდან არაუგვიანეს 2 სამუშაო დღისა;
- ბ) აქციზის ოდენობის თანხის შესაბამისი საბანკო გარანტია, აქციზის თანხის გვაძ-ზე დარიცხვის სავადო თარიღი განისაზღვრება „სპეციალური საწარმოს სტატუსის მქონე პირისათვის აქციზით დაბეგვრის ობიექტის, აქციზის გადასახადის გამოანგარიშების, დეკლარირებისა და გადახდის წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 5 აპრილის №184 დადგენილებით დამტკიცებული „სპეციალური საწარმოს სტატუსის მქონე პირისათვის აქციზით დაბეგვრის ობიექტის, აქციზის გადასახადის გამოანგარიშების, დეკლარირებისა და გადახდის წესების“ მე-2 მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული აქციზის გადახდის შესაბამისი თარიღით;
- ბ) „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ ინსტრუქციის დანართ №IV-06¹-ის შესაბამისად შედგენილი „გამოუყენებელი აქციზური მარკების უკან დაბრუნებისა და დარიცხული აქციზის თანხის შემცირების შესახებ“ აქტი, აქციზის თანხის შემცირების სავადო თარიღი განისაზღვრება ამავე აქტის შედგენის თარიღით, ხოლო გვაძ-ზე აისახება აქტის გაფორმებიდან არაუგვიანეს 2 სამუშაო დღისა.
28. ამ მუხლის 27-ე პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, სპეციალური საწარმოს სტატუსის მქონე პირის მიერ აქციზის თანხის სრულად ან ნაწილობრივ გადახდის შესახებ განცხადების საგადასახადო ორგანოში საბანკო გარანტიით განსაზღვრულ თარიღამდე წარდგენისას, აქციზის თანხის გვაძ-ზე დარიცხვის სავადო თარიღი განისაზღვრება განცხადების წარდგენის თარიღით, ხოლო გვაძ-ზე აქციზის თანხა აისახება განცხადების წარდგენიდან არაუგვიანეს 2 სამუშაო დღისა;

მაგალითი 1:

შვს „ელიტამ“ 2013 წლის 25 მარტს განცხადებით მიმართა საგადასახადო ორგანოს 2012 წლის წლიური მოგების გადასახადის საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის ვადის გაგრძელების თაობაზე. გადასახადის გადამზღვევის გადახდილი აქვს დასადეკლარირებელი პერიოდის (2012 წლის) მიმდინარე გადასახდელები, თანხით 25 000 ლარის ოდენობით. ამ შემთხვევაში წლიური მოგების გადასახადის დეკლარაციის წარდგენის ვადა გაგრძელდება 3 თვით. შვს „ელიტამ“ 2012 წლის წლიური მოგების გადასახადის დეკლარაცია საგადასახადო ორგანოს წარუდგინა 2013 წლის 30 ივნისს, რომლის მიხედვითაც 2012 წლის მოგების გადასახადი დაადეკლარირა 35 000 ლარის ოდენობით, ანუ 10 000 ლარით მეტი, ვიდრე დასადეკლარირებელი პერიოდის მიმდინარე გადასახდელები.

მოცემული შემთხვევაში:

შვს „ელიტას“ დასადეკლარირებელ პერიოდზე დაფიქსირებულ 10 000 ლარ მოგების გადასახადის თანხაზე დაერიცხება საურავი თითოეულ დღეზე 0.06%-ის ოდენობით, დაწყებული 2013 წლის 1 აპრილიდან 1 ივლისამდე პერიოდისათვის, თანხით - 546

ლარის ოდენობით.

[10 000X0.06%)X91] = 546 ლარი

28¹. გადასახადის გადამხდელის, მიმდინარე საგადასახადო წლის მოსალოდნელი დასაბეგრი შემოსავლის (მოგების), მათ შორის, საგადასახადო შეღავათების გათვალისწინებით, გასული წლის შემოსავალთან (მოგებასთან) შედარებით, არანაკლებ 50%-ით შემცირების შემთხვევაში, ან/და ქონებაზე ქონების გადასახადში მიმდინარე საგადასახადო წლის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულების ოდენობის, მათ შორის, საგადასახადო შეღავათების გათვალისწინებით, არანაკლებ 50 პროცენტით გასულ საგადასახადო წლის შედარებით შემცირების შემთხვევაში, თუ აღნიშნულის შესახებ მის მიერ მიმდინარე გადასახდელის გადახდის სავადომდე (ქონების გადასახადის შემთხვევაში არაუგვიანეს 1 ივნისისა) ეცნობება შესაბამის საგადასახადო ორგანოს, გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს შეამციროს ან საერთოდ არ გადაიხადოს მიმდინარე გადასახდელების თანხები. ამასთან, ქონების გადასახადის შემთხვევაში, მიმდინარე გადასახდელი გადასახადის გადამხდელს ერიცხება ადგილობრივი ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადების მიხედვით და შესაბამისად, შემცირება უნდა განხორციელდეს ადგილობრივი ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადების პროცენტის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, საგადასახადო წლის მიხედვით დარიცხულ ქონების გადასახადში მიმდინარე ქონების გადასახდელის ჩათვლა უნდა განხორციელდეს ადგილობრივი ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადების გათვალისწინებით.

28². ამავე მუხლის 28¹ პუნქტით გათვალისწინებული მიმდინარე გადასახდელების შემცირება და საგადასახადო წლის მიხედვით დარიცხულ გადასახადში მიმდინარე გადასახდელების ჩათვლა უნდა განხორციელდეს დროებით ბარათზეც გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითადი ბარათისაგან დამოუკიდებლად.

29. საწარმოები, ორგანიზაციები და მეწარმე ფიზიკური პირები, ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში იხდიან მიმდინარე გადასახდელებს, გასული საგადასახადო წლის წლიური გადასახადის მიხედვით. თუ გადასახადის გადამხდელს გასული საგადასახადო წლის განმავლობაში არ გააჩნდა დასაბეგრი შემოსავალი (მოგება), მაშინ იგი მიმდინარე გადასახდელებს არ იხდის.

30. გადასახადის გადამხდელის მიერ ამ მუხლის 28¹ პუნქტის გამოყენების შემთხვევაში, თუ წარმოდგენილი ფაქტობრივი წლიური შედეგების მიხედვით არ დასტურდება მოსალოდნელი დასაბეგრი შემოსავლის (მოგების) ან ქონების გადასახადში საგადასახადო ვალდებულების ოდენობის 50 პროცენტით შემცირების ფაქტი და გადასახადის გადამხდელს საანგარიშო წლის განმავლობაში სრული ოდენობით არ გადაუხდია მიმდინარე გადასახდელების თანხები, მასზე უნდა განხორციელდეს საურავის დარიცხვა გადაუხდელი მიმდინარე გადასახდელების ფარგლებში, მიმდინარე გადასახდელების გადახდის ვადების დადგენილი თარიღებიდან საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის თარიღამდე არსებულ დროის მონაკვეთში.

მაგალითი 2:

ვთქვათ, შპს „ელიტამ“ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილ 2011 წლის მოგების გადასახადის წლიურ დეკლარაციაში დასაბეგრი მოგება განსაზღვრა 500 000 ლარის ოდენობით, საიდანაც შესაბამისად მოგების გადასახადის თანხა გამოუანგარიშდა 75 000 ლარის ოდენობით (500 000 X

15%);

იმის გათვალისწინებით, რომ 2012 წელს საზოგადოება არ ელოდება დასაბეგრი მოგების მნიშვნელოვან ცვლილებას გასულ 2011 წლითან შედარებით,

მოცემულ პირობებში:

შპს „ელიტამ“ ვალდებულია 2012 წლის განმავლობაში მიმდინარე გადასახდელების სახით გადაიხადოს, ხოლო საგადასახადო ორგანო ვალდებულია საგადასახადო კოდექსით დაწესებულ ვადებში დაარიცხოს მოგების გადასახადის მიმდინარე

გადასახდელები შემდეგი ოდენობით:

- 15 მაისისათვის - 18 750 ლარი,
- 15 ივლისისათვის - 18 750 ლარი,
- 15 სექტემბრისათვის - 18 750 ლრი,
- 15 დეკემბრისათვის - 18 750 ლარი.

შვე „ელიტას“ 2012 საგადასახადო წლის განმავლობაში გადახდილი მიმდინარე გადასახდელების თანხები ეთვლება ამ საგადასახადო წლის მიხედვით დარიცხულ გადასახადში.

მაგალითი 3:

პირობა იგივეა, რაც პირველ მაგალითში, იმ განსხვავებით, რომ შვე „ელიტას“ 2012 წლის 7 ივლისს საგადასახადო ორგანოს წერილობით აცნობა იმის შესახებ, რომ მას 2012 წლს მოსალოდნელი დასაბეგრი მოგება წინა წლის მოგებასთან შედარებით უმცირდება არა ნაკლებ 50%- ით და სურს გამოიყენოს კანონით მინიჭებული უფლება, მიმდინარე გადასახდელების გადახდისაგან გათავისუფლების შესახებ.

მოცემულ პირობებში:

საგადასახადო ორგანო ვალდებულია შეასრულოს შვე „ელიტას“ მოთხოვნა და მომავალი სამი სავადოს მიხედვით (15 ივლისი, 15 სექტემბერი და 15 დეკემბერი) აღარ განახორციელოს მიმდინარე გადასახდელების დარიცხვა, ხოლო რაც შეეხება 2012 წლის 15 მაისის სავადოს მიხედვით დარიცხულ მიმდინარე გადასახდელს (18 750 ლარი), მისი შემცირება არ განხორციელდება, რადგან საწარმომ მოსალოდნელი შემცირების შესახებ პირველი სავადოს დადგომამდე არ აცნობა საგადასახადო ორგანოს.

31. ლიკვიდირებულ საწარმოს/ორგანიზაციას, ლიკვიდაციის/რეორგანიზაციის წლის საანგარიშო პერიოდზე წარმოდგენილი დეკლარაციით მიმდინარე გადასახდელი არ ერიცხება.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 7 ივლისის ბრძანება №18529 - ვებგვერდი, 14.07.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 10 სექტემბრის ბრძანება №27017 - ვებგვერდი, 17.09.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 16 დეკემბრის ბრძანება №37332 - ვებგვერდი, 17.12.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 29 აპრილის ბრძანება №13616 - ვებგვერდი, 21.05.2021შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2023 წლის 13 აპრილის ბრძანება №8279 - ვებგვერდი, 02.06.2023შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2025 წლის 21 თებერვლის ბრძანება №3169 - ვებგვერდი, 25.02.2025შ.

მუხლი 4. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ოპერაციების ჩაწერის წესები

1. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითადი ბარათი წარმოადგენს ამ მეთოდური მითითებით დამტკიცებულ (დანართი №1), შესაბამისი ფორმის

- ელექტრონულ ან/და მატერიალურ დოკუმენტს, რომელშიც აღირიცხება აღიარებული საგადასახადო და არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებები, დამატებით დარიცხული ან შემცირებული თანხები, დაკისრებული სანქციები, გადახდილი და დაბრუნებული თანხები, კერძოდ: ა) აღიარებული საგადასახადო დავალიანება - საგადასახადო დავალიანება, თუ:
- ა.ა) დარიცხვის საფუძველია საგადასახადო/საბაჟო დეკლარაცია;
- ა.ბ) პირს გაშვებული აქვს საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ მისთვის წარდგენილი საგადასახადო მოთხოვნის ან/და დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების გასაჩივრების დადგენილი ვადა;
- ა.გ) მისი შემცირების მიზნით შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმება;
- ა.დ) დარიცხვის მართლზომიერების შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილება შესულია კანონიერ ძალაში;
- ა.ე) პირი წერილობითი განცხადებით უარს აცხადებს საგადასახადო დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების გასაჩივრებაზე.
- ბ) აღიარებული სანქციის თანხები;
- გ) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით გადავადებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხები;
- დ) ბიუჯეტში გადახდილი გადასახადის თანხები;
- ე) ზედმეტად გადახდილი თანხები;
- ვ) დაბრუნებული თანხები.
2. საგადასახადო/საბაჟო კანონმდებლობით დადგენილი უკელა გადასახადისა და სანქციის თანხა აისახება ერთ ბარათზე.
3. ძირითადი ბარათი შედგება 20 სვეტისაგან და მასში მონაცემები შეიტანება შემდეგი წესით:
- ა) პირველ სვეტში აღინიშნება ოპერაციის ჩაწერის თარიღი - დღე, თვე, წელი. უკელა სახის ოპერაციის ჩანაწერები წლის განმავლობაში ამ სვეტში კეთდება ქრონოლოგიურად. თითოეულ სტრიქონზე ჩაიწერება მხოლოდ ერთი ოპერაცია და თავისუფალი სტრიქონები არ დაიტოვება;
- ბ) მე-2 სვეტში იწერება დარიცხული გადასახადი ან ჯარიმის სახე, რომლის მიხედვით მოხდა ბარათზე საგადასახადო ვალდებულების დარიცხვა. ასევე შემცირებული გადასახადის ან სანქციის სახე. ამ სვეტში გადასახადებისა და სანქციების სახეების აღრიცხვა ხორციელდება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტის შემოსულობების კლასიფიკაციის თანახმად;
- გ) მე-3 სვეტში იწერება ოპერაციის მოკლე შინაარსი, ინფორმაცია გადასახადის დარიცხვის, გადახდის, შემცირების, დაბრუნების, გადასახადის გადახდის ვადის გაპრესულების, უიმედო ვალების ჩამოწერის და სხვათა შესახებ, შესაბამისი პერიოდის მითითებით. ამავე სვეტში მიეთითება დოკუმენტები, რომელთა საფუძველზე განხორციელდა ეს ოპერაციები: საგადახდო დავალება, საგადასახადო დეკლარაცია, საბაჟო დეკლარაცია, დაზუსტებული (დამატებითი) საგადასახადო დეკლარაცია, დასკვნა ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების თაობაზე, საგადასახადო შემოწმების აქტი, საქონლის გაშვების შემდგომი კონტროლის შემოწმების აქტი, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს დადგენილება ან განჩინება. ამ სვეტში შესატანი ჩანაწერების ტიპური ჩამონათვალი მოცემულია ამ ინსტრუქციის №7 დანართში;
- დ) მე-4 სვეტში „გადახდის ვადა ან ჩარიცხვის თარიღი“ იწერება დარიცხული გადასახადის გადახდის ვადა, ხოლო ბიუჯეტის ანგარიშზე გადასახადის გადარიცხვის შემთხვევაში - ფაქტობრივად გადახდის თარიღი. თუ გადასახადის გადამხდელის ანგარიშსწორების ანგარიშიდან ჩამოწერილი გადასახადის თანხები ჩარიცხულია ბიუჯეტში მხოლოდ მომდევნო დღეს, ამ შემთხვევაში მე-3 სვეტში აისახება ბიუჯეტის ანგარიშზე ჩარიცხვის თარიღი;
- ე) მე-5-მე-10 სვეტებში იწერება ინფორმაცია ძირითადი გადასახადებისა და ჯარიმების მიხედვით, კერძოდ:

- ე.ა) მე-5 სვეტში იწერება როგორც მიმდინარე თვეში გადასახდელად გამოანგარიშებული, ისე გასული პერიოდის მიხედვით დამატებით დარიცხული აღიარებული ძირითადი გადასახადის თანხები. გადასახდელად გამოანგარიშებული თანხების ჩაწერა ამ სვეტში წარმოებს მხოლოდ გადახდის ვადის დადგომისას;
- ე.ბ) მე-6 სვეტში გამოიყოფა დარიცხული გადასახადი, რომელსაც საურავი არ ერიცხება და ჯარიმები;
- ე.გ) მე-7 სვეტი განკუთვნილია როგორც მიმდინარე თვის, ისე გასულ პერიოდზე ადრე დარიცხული გადასახადების თანხების შემცირებისათვის;
- ე.დ) მე-8 სვეტში - „შემცირებული, რომელსაც საურავი არ ერიცხება“ - განკუთვნილია როგორც მიმდინარე თვის, ისე გასულ პერიოდზე ადრე დარიცხული გადასახადი, რომელსაც საურავი არ ერიცხება და ჯარიმების თანხების შემცირებისათვის;
- ე.ე) მე-9 სვეტში - გადახდილია ბიუჯეტში - იწერება საბანკო დაწესებულების მიერ ბიუჯეტში ჩაწერილი გადასახადის თანხები. ჩანაწერები ამ სვეტში წარმოებს მხოლოდ სახელმწიფო ხაზინიდან მიღებული საგადამხდელო დოკუმენტების საფუძველზე. ბიუჯეტში შემოსული თანხის მე-9 და მე-13 სვეტებში ჩაწერასთან ერთად შემოსული თანხა ჩაიწერება მე-20 სვეტში ნაზარდი ჯამით წლის დასაწყისიდან;
- ე.ვ) მე-10 სვეტში - „ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნებულია“ - იწერება ამ გადასახადის გადამხდელის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნებული თანხის ოდენობა, ამ თანხით მცირდება მე-20 სვეტში ასახული წლის დასაწყისიდან გადახდილი თანხების ჯამი;
- ვ) მე-11-მე-13 სვეტები განკუთვნილია საურავების აღრიცხვისათვის, რომლის დარიცხვა ხორციელდება გადასახადის თანხაზე და იგი არის სხვაობა ამ ბარათზე ძირითადი გადასახადის მიხედვით გადაუხდელ გადასახადის თანხასა და გადახდილი თანხების ჯამს შორის. კერძოდ:
- ვ.ა) მე-11 სვეტში „დროის პერიოდი“ - მიეთითება დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ხდება საურავების დარიცხვა;
- ვ.ბ) მე-12 სვეტში ჩაიწერება დარიცხული საურავის თანხის ოდენობა;
- ვ.გ) მე-13 სვეტში გადახდილი/დაფარული საურავის თანხის ოდენობა.
- ზ) მე-14-მე-19 სვეტები განკუთვნილია ჯამური ანგარიშსწორების სალდოსათვის, კერძოდ:
- ზ.ა) მე-14 სვეტში ჩაიწერება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხის ჯამი, მაშინ როდესაც ამ ვალდებულებების მიხედვით დარიცხული თანხების ჯამი მეტია გადახდილი თანხების ჯამზე, რომელიც წარმოადგენს მე-15, მე-17 და მე-18 სტრიქონების ჯამს;
- ზ.ბ) მე-15 სვეტში - ძირითადი გადასახადის მიხედვით დავალიანების თანხა;
- ზ.გ) მე-16 სვეტში - დარიცხული გადასახადი, რომელსაც საურავი არ ერიცხება;
- ზ.დ) მე-17 სვეტში - ჯარიმის მიხედვით დავალიანების თანხა;
- ზ.ე) მე-18 სვეტში - საურავის მიხედვით დავალიანების თანხა;
- ზ.ვ) მე-19 სვეტში აისახება ზედმეტად გადახდილი თანხები, სვეტში მონაცემები აისახება იმ შემთხვევაში, როდესაც გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი ან/და დევლარირებით წარმოქმნილი ზედმეტობის ოდენობა აღემატება ამ ბარათზე დარიცხულ გადასახადებისა და სანქციების თანხას.
- ზ) მე-20 სვეტში აისახება გადახდილი თანხები ნაზარდი ჯამით, წლის დასაწყისიდან.
4. 2016 წლის 1 იანვრის შემდგომ საგადასახადო მოთხოვნით/საგადასახადო/საბაზო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით გადასახადის გადამხდელზე დამატებით დარიცხული გადასახადისა და სანქციის თანხები აისახება დროებითი აღრიცხვის ბარათზე.
5. დროებითი აღიცხვის ბარათზე დამატებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულება/სანქცია გადასახადის გადამხდელის ძირითად ბარათზე აისახება მას შემდეგ, რაც გახდება აღიარებული საგადასახადო ვალდებულება, შესაბამისად ამ გარემოების დადგომის შემდეგ პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე საგადასახადო ვალდებულების თანხები აისახება შესაბამისი სავადოებით „ოპერაციის შინაარსში“, მე-3

სვეტში გაკეთდება ჩანაწერი „ 20-- წილის N --- საგადასახადო მოთხოვნით დამატებით დარიცხული ვალდებულება“, ამავე თანხით მცირდება დროებით ბარათზე აღრიცხული საგადასახადო ვალდებულება.

6. იმ შემთხვევაში, თუ დამატებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულება აისახა პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე და საგადასახადო/საბაჟო ორგანოსთვის ცნობილი გახდა, რომ ვალდებულება გასაჩივრებულია ან სხვა გარემოებით ვალდებულება არ არის აღიარებული, ამ შემთხვევაში პირადი აღრიცხვის ბარათზე მოხდება საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული ვალდებულების (საგადასახადო დავალიანების) შემცირება/განულება უკუოპერაციით პირვანდელი ჩანაწერების სავადო თარიღის შენარჩუნებით, შესაბამისად, მე-7 ან/და მე-8 სვეტში „შემცირებულია“ აისახება ამ მოთხოვნით დარიცხულ გადასახადის ან/და ჯარიმის თანხა, ხოლო მე-3 გრაფაში „ოპერაციის შინაარსი“ გაკეთდება ჩანაწერი გადატანილია დროებითი აღიცხვის ბარათზე. საგადასახადო ვალდებულების შემცირებასთან ერთად ხდება ბარათზე საურავის გააანგარიშება/შემცირება. დროებითი აღრიცხვის ბარათზე კი აისახება საგადასახადო მოთხოვნით აღრიცხული თანხები სრულად, შესაბამისი ოპერაციების კოდებითა და სავადო თარიღების შესაბამისად.

7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში პირადი აღრიცხვის ბარათიდან საგადასახადო ვალდებულების დროებით ბარათზე გადატანა ხორციელდება ავტომატურად, გადასახადის გადამხდელის საჩივრების აღრიცხვის მოდულში რეგისტრაციის გზით.

7¹. საგადასახადო ორგანოში საგადასახადო დეკლარაციის/გაანგარიშების წარდგენისთვის საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევისას, პირის მიმართ სსკ-ის 274-ე მუხლით განსაზღვრული ჯარიმის აღიარების შემდეგ, იმავე საანგარიშო ჰერიოდის დეკლარაციის/გაანგარიშების დაზუსტების შემთხვევაში, თუ დაზუსტებული დეკლარაციის/გაანგარიშების საფუძველზე მცირდება გადასახდელად დასარიცხი გადასახადის თანხა, ძირითად ბარათზე დარიცხული ჯარიმა ექვემდებარება შემცირებას ავტომატურ რეჟიმში, შესაბამისი სხვაობის თანხის სსკ-ის 274-ე მუხლით განსაზღვრული ოდენობით, საგადასახადო მოთხოვნის გამოცემის ბარეშე.

8. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების შემთხვევაში, შემოსავლების სამსახურის ვალის მართვის დეპარტამენტი გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე აკეთებს ჩანაწერებს, რომელიც ხორციელდება შემდეგი წესით:

ა) იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელთან გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმება საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლების თანხებზე, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე მცირდება საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული ჰერიოდისათვის (თარიღისათვის) რიცხული საგადასახადო

დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან მოსაკრებლის თანხა (გარდა გადაუხდელი მიმდინარე გადასახდელებისა) და კეთდება ჩანაწერი შემდეგი წესით: ბარათზე მე-7 ან/და მე-8 სვეტში აისახება შეთანხმებით გათვალისწინებული შესამცირებელი ძირითადი გადასახადის/მოსაკრებლის ან/და სანქციის თანხა, ხოლო მე-12 სვეტში - საურავის თანხა. ამ ოპერაციებით შემცირებული თანხის გასწვრივ მე-3 გრაფაში „ოპერაციის შინაარსი“ გაკეთდება შემდეგი შინაარსის ჩანაწერი:

„საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების/მოსაკრებლის დავალიანების გადატანა დროებით აღრიცხვის ბარათზე; ბ) ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლების თანხების შემცირება პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ხორციელდება გადასახადის/მოსაკრებლის ან/და სანქციის სახეების მიხედვით და გადაიტანება დროებით ბარათზე ასევე გადასახადის/მოსაკრებლის ან/და სანქციის სახეების მიხედვით; გ) იმ შემთხვევაში, როდესაც გადასახადის გადამხდელთან ფორმდება საგადასახადო

შეთანხმება საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლების თანხაზე, რომელზეც სრულად ან ნაწილობრივ მიმდინარეობს საგადასახადო დავა და დამატებით დარიცხული ვალდებულება ასახულია დროებითი აღრიცხვის ბარათზე, საგადასახადო ორგანო საგადასახადო შეთანხმების აქტის გაფორმების შემდეგ სადავო ვალდებულებას დროებითი ბარათიდან გადაიტანს გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე შესაბამისი სავალოებით და საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლის თანხას დადგენილი წესით გადმოიტანს დროებითი აღრიცხვის ბარათზე; დ) გადასახადის გადამხდელს, საგადასახადო შეთანხმების აქტის მიხედვით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისთვის, შესაძლებელია განესაზღვროს ერთი ან რამდენიმე სავადო თარიღი, რომლის შესრულების შემთხვევაში გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ან/და მოსაკრებლების ბარათზე, საგადასახადო შეთანხმების აქტის მიხედვით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას, თანხების დარიცხვა განხორციელდება ძირითადი დავალიანების პროპორციულად გადასახადის სახეობების მიხედვით, შესაბამისი სავადო თარიღით, მაგრამ არაუმეტეს გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების მოთხოვნაზე განცხადებით მომართვისას პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გადასახადის სახეობების მიხედვით ან მოსაკრებლების ბარათზე რიცხული ძირითადი დავალიანების ოდენობისა, ხოლო სხვაობა დაერიცხება სხვა ჯარიმებში ან მოსაკრებლის შემთხვევაში - ჯარიმაში;

მაგალითი 1¹:

შპს „ელიტა“ 2022 წლის 25 მაისს საგადასახადო ორგანოს წარუდგინა „საგადასახადო დავალიანების შემცირების თაობაზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების“ შესახებ განცხადება. გადასახადის გადამხდელს 2022 წლის 25 მაისის მდგომარეობით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 10 000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: ძირითადი გადასახადი - 5 000 ლარი (ძ.შ. დღგ-ში 2 500 ლარი, საშემოსავლოში 500 ლარი და ქონებაში 2 000 ლარი), ჯარიმა - 3 500 ლარი, საურავი - 1 500 ლარი. საგადასახადო დავალიანებაზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის 2022 წლის 1 აგვისტოს გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 4 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2022 წლის 1 ოქტომბრამდე. საგადასახადო შეთანხმების აქტის გაფორმებისას 2022 წლის 01 აგვისტოს, 2022 წლის 25 მაისის მდგომარეობით არსებული დავალიანება გადასახადის გადამხდელის ძირითადი ბარათიდან გადატანილი უნდა იქნეს დროებით ბარათზე. შპს „ელიტას“ მიერ 2022 წლის 1 ოქტომბერს შესრულდა საგადასახადო შეთანხმების აქტით განსაზღვრული ვალდებულებები, რომლის მიხედვით გადახდილი თანხა (ამ შემთხვევაში 4 000 ლარი) განაწილებული უნდა იქნეს 2022 წლის 25 მაისის მდგომარეობით არსებული ძირითადი დავალიანების პროპორციულად ძირითად გადასახადში, კერძოდ, დღგ-ში $(4000/5000) * 2500 = 2 000$ ლარი, საშემოსავლოში $(4000/5000) * 500 = 400$ ლარი და ქონებაში $(4000/5000) * 2000 = 1 600$ ლარი, სულ 4 000 ლარი.

მაგალითი 1²:

შპს „ელიტა“ 2022 წლის 25 მაისს საგადასახადო ორგანოს წარუდგინა განცხადება „საგადასახადო დავალიანების შემცირების თაობაზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების“ - შესახებ. გადასახადის გადამხდელს, 2022 წლის 25 მაისის მდგომარეობით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 10 000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: ძირითადი გადასახადი - 0 ლარი, ჯარიმა - 6 500 ლარი, საურავი - 3500.00 ლარი. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის 1 აგვისტოს გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების

აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 6 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2022 წლის 1 ოქტომბრამდე. საგადასახადო შეთანხმების აქტის გაფორმებისას 2022 წლის 1 აპრისტოს, 2022 წლის 25 მაისის მდგომარეობით არსებული დავალიანება გადასახადის გადამხდელის ძირითადი ბარათიდან გადატანილი უნდა იქნეს დროებით ბარათზე. შვე „ელიტას“ მიერ 2022 წლის 25 სექტემბერს შესრულდა საგადასახადო შეთანხმების აქტით განსაზღვრულ ვალდებულები, რომლის მიხედვით გადახდილი თანხა (ამ შემთხვევაში 6 000 ლარი) საგადასახადო შეთანხმებაზე განცხადების წარმოდგენის დღეს ძირითად დავალიანების არარსებობის გამო სრულად დარიცხული იქნება სხვა ჯარიმებში 6000 ლარის ოდენობით.

მაგალითი 1³:

შვე „ელიტამ“ 2022 წლის 1 იანვარს საგადასახადო ორგანოს წარუდგინა განცხადება „საგადასახადო დავალიანების შემცირების თაობაზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების“ შესახებ. გადასახადის გადამხდელს 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 200 000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: ძირითადი გადასახადი - 50 000 (მ.შ. დღგ-ში 25 000 ლარი, საშემოსავლოში 5 000 ლარი და ქონებაში 20 000 ლარი), ჯარიმა - 100 000 ლარი, საურავი - 50 000 ლარი. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის 1 თებერვალს გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 80 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2022 წლის - 1 მარტამდე - 20 000 ლარი; 1 აპრილამდე - 20 000 ლარი; 1 მაისამდე - 20 000 ლარი; 1 ივნისამდე - 20 000 ლარი; გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე გატარდება შემდეგი სახის ოპერაციები: დროებითი აღრიცხვის ბარათზე 01.01.2022 წლის (01.01.2022 წლის სავადო თარიღით) დაერიცხება 200 000 ლარი. ძირითადი აღრიცხვის ბარათზე 01.01.2022 წლის (01.01.2022 წლის სავადო თარიღით) შემცირდება - ძირითადი გადასახადი - 50 000 (მ.შ. დღგ-ში 25 000 ლარი, საშემოსავლოში 5 000 ლარი და ქონებაში 20 000 ლარი), ჯარიმა - 100 000 ლარი, საურავი - 50 000 ლარი.

გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმების აქტით გათვალისწინებული თანხების გადახდის შემთხვევაში პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება დარიცხვები:

28.02.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ძირითად გადასახადში 20 000 ლარი (მ.შ.: დღგ -20 000 / 50 000 X 25 000 = 10 000 ლარი, საშემოსავლო 20 000 / 50 000 X 5 000 = 2 000 ლარი, ქონება - 20 000 / 50 0000 X 20 000 = 8 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში);

31.03.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ძირითად გადასახადში 20 000 ლარი (მ.შ.: - დღგ - 20 000 / 50 000 X 25 000 = 10 000 ლარი, საშემოსავლო 20 000 / 50 000 X 5 000 = 2 000 ლარი, ქონება - 20 000 / 50 0000 X 20 000 = 8 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში);

გადასახადის გადამხდელის მიერ შემდეგი თანხის დარიცხვის შემთხვევაში დაერიცხება დარჩენილი ძირითადი დავალიანების პროპრიციულად, ამ შემთხვევაში 50 000 - 20 000 - 20 000 = 10 000 ლარის ოდენობით, ხოლო დარჩენილი თანხა სხვა ჯარიმებში:

30.04.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება 20 000 ლარი (მ.შ. დღგ - (20 000 - 10 000) / 50 000 X 25 000 = 5 000 ლარი, საშემოსავლო (20 000 - 10 000)/50 000 X 5 000 = 1 000 ლარი, ქონება - (20 000 - 10 000) / 50 0000 X 20 000 = 4 000 ლარი, სხვა ჯარიმები 10 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში); რადგან გადასახადის გადამხდელის მიერ

საგადასახადო შეთანხმების განცხადების წარმოდგენის დღეს ბარათზე არსებული დავალიანების ძირითადი თანხის ტოლი თანხა უკვე დარიცხულია, შემდეგი გადახდის ტოლი თანხა სრულად დარიცხული იქნება სხვა ჯარიმებში. ჩვენ შემთხვევაში:

31.05.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება 20 000 ლარი (სხვა ჯარიმები - 20 000 ლარი) -(გადახდის შემთხვევაში).

დ.ა) [\(ამოღბულია - 08.08.2024, №18358\);](#)

დ.ბ) [\(ამოღბულია - 08.08.2024, №18358\);](#)

დ¹) გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულების სრულად შესრულების შემთხვევაში, ამ შეთანხმების ფარგლებში გამოცემული შეძლების სამსახურის უფროსის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე დროებითი აღრიცხვის ბარათზე უკუოპერაციით ნულდება პირადი აღრიცხვის ძირითადი ბარათიდან გადმოტანილი აღიარებული საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლების თანხა.

ე) გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულების დადგენილ ვადაში შეუსრულებლობის შემთხვევაში, საგადასახადო შეთანხმება გაუქმებულად ითვლება, შესაბამისად, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე საგადასახადო დავალიანება/დავალიანების ნაწილის ან მოსაკრებლის თანხა ექვემდებარება აღდგენას სრული ოდენობით, რომლის გადმოტანაც განხორციელდება დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან უკუოპერაციებით შესაბამისი გადასახადის/მოსაკრებლის ან/და საწყისის სახეებისა და სავადოების მიხედვით. ხოლო საგადასახადო შეთანხმების აქტით განსაზღვრული ერთი ან რამდენიმე სავადო თარიღის არსებობისას გადასახადის სახეობების მიხედვით პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ან მოსაკრებლის ბარათზე დარიცხული თანხები ნულდება უკუოპერაციით შესაბამისი სავადო თარიღის მიხედვით. ამასთან, გადასახადის გადამხდელს დაუკისრება ჯარიმა გადაუხდელი თანხის 10 პროცენტის ოდენობით, რომელიც აისახება სხვა ჯარიმებში ან მოსაკრებლის შემთხვევაში - ჯარიმაში.

მაგალითი 2

შვს „ელიტას“ ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებელში არსებული დავალიანების შემცირების მიზნით გაუფორმდა საგადასახადო შეთანხმება, რითავ 2023 წლის 1 აპრილადე დაუკისრა 20 000 ლარის გადახდა. ფაქტობრივად მან აღნიშნულ ვადაში შეძლო გადაეხადა 15 000 ლარი, ანუ 5 000 ლარით ნაკლები, ვიდრე ამას ითვალისწინებდა საგადასახადო შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულება.

მოცემულ შემთხვევაში

საგადასახადო შეთანხმების აქტით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობის გამო, საგადასახადო შეთანხმების აქტი ითვლება გაუქმებულად, ამიტომ გამოიცემა შემოსავლების სამსახურის უფროსის ინდივიდუალური-სამართლებრივი აქტი, რომლის საფუძველზეც დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან მოსაკრებლის ბარათზე, თანხები აღდგება სრული ოდენობით და შვს „ელიტას“ საგადასახადო შეთანხმებით ნაკისრი - 5 000 ლარის (20 000 - 15 000) გადაუხდელობისათვის მოსაკრებელში გადასახდელად გამოუანგარიშდება ჯარიმა: 5 000x10% = 500 ლარი.

მაგალითი 2 1

შვს „ელიტა“ 2022 წლის 1 იანვარს საგადასახადო ორგანოს წარუდგინა განცხადება „საგადასახადო დავალიანების შემცირების თაობაზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების“ შესახებ. გადასახადის გადამხდელს, 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 200 000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: ძირითადი გადასახადი - 50 000 (მ.შ. დღგ-ში 25 000 ლარი, საშემოსავლოში 5 000 ლარი და ქონებაში 20 000 ლარი), ჯარიმა - 100 000 ლარი, საურავი - 50 000 ლარი. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის პირველ თებერვალს გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 80 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2022 წლის 1 მარტამდე - 20 000 ლარი; 1 აპრილამდე - 20 000 ლარი; 1

მაისამდე - 20 000 ლარი; 1 ივნისამდე - 20 000 ლარი. შეთანხმების აქტის გაფორმებისას გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე გატარდება შემდეგი სახის ოპერაციები: ძირითადი აღრიცხვის ბარათზე 01.01.2022 წლის სავადო თარიღით შემცირდება - ძირითადი გადასახადი - 50 000 (მ.შ. დღგ-ში 25 000 ლარი, საშემოსავლოში 5 000 ლარი და ქონებაში 20 000 ლარი), ჯარიმა - 100 000 ლარი, საურავი - 50 000 ლარი და დაერიცხება დროებითი აღრიცხვის ბარათზე იმავე სავადო თარიღით (მოხდება თანხების გადატანა).

გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმების აქტის შესაბამისად განახორციელა პირველი, მეორე და მესამე გადახდა, რის შედეგადაც პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება დარიცხვები:

28.02.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ძირითად გადასახადში 20 000 ლარი (მ.შ.: დღგ -20 000 / 50 000 X 25 000 = 10 000 ლარი, საშემოსავლო - 20 000 / 50 000 X 5 000 = 2 000 ლარი, ქონება - 20 000 / 50 0000 X 20 000 = 8 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში);

31.03.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ძირითად გადასახადში 20 000 ლარი (მ.შ.: - დღგ -20 000 /50 000X25 000 = 10 000 ლარი, საშემოსავლო - 20 000 / 50 000X5 000 = 2 000 ლარი, ქონება - 20 000 / 50 0000 X 20 000 = 8 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში);

გადასახადის გადამხდელის მიერ შემდეგი თანხის დარიცხვის შემთხვევაში დაერიცხება დარჩენილი ძირითადი დავალიანების 3როპორციულად, ამ შემთხვევაში 50 000 - 20 000 - 20 000 = 10 000 ლარის ოდენობით, ხოლო დარჩენილი თანხა სხვა ჯარიმებში, ჩვენ შემთხვევაში;

30.04.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება 20 000 ლარი (მ.შ. დღგ - (20 000 - 10 000) / 50 000 X 25 000 = 5 000 ლარი, საშემოსავლო (20 000 - 10 000) / 50 000 X 5 000 = 1 000 ლარი, ქონება - (20 000 - 10 000) / 50 0000 X 20 000 = 4 000 ლარი, სხვა ჯარიმები 10 000 ლარი) - (გადახდის შემთხვევაში);

გადასახადის გადამხდელმა არ განახორციელა მეოთხე გადახდა 20 000 ლარის ოდენობით.

მოცემული შემთხვევაში:

საგადასახადო შეთანხმების აქტით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობის გამო, საგადასახადო შეთანხმების აქტი ითვლება გაუქმებულად, ამიტომ გამოიცემა შემოსავლების სამსახურის უფროსის ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომლის საფუძვლით განულდება 28.02.2022, 31.03.2022 და 30.04.2022 სავადო თარიღებით დარიცხული თანხები. ამასთანავე, დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან ძირითად ბარათზე სრული ოდენობით უკუოპერაციებით აღდგება თანხები და შვს „ელიტას“ საგადასახადო შეთანხმებით ნაკისრი - 20 000 ლარის გადაუხდელობისათვის გადასახდელად გამოუანგარიშდება ჯარიმა: 20 000 x 10 % = 2000 ლარი, რომელიც დაერიცხება სხვა ჯარიმებში.

3) საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო ვალდებულებების შემცირების შესახებ საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების შემდეგ დაუშვებელია საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებულ გადასახადის (გადასახადების) სახეებზე გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო დეკლარაციით დარიცხული თანხის შემცირება შესწორებული საგადასახადო დეკლარაციის წარდგენის გზით;

მაგალითი 3:

შვს „ელიტას“ გადასახადების ან/და სანქციების შემცირების მიზნით განცხადების შეტანის მომენტისათვის 2016 წლის 1 თებერვლის მდგომარეობით პირადი აღიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 24 500 ლარის ოდენობით. მათ შორის: ძირითადი გადასახადი - 18 000 ლარი, ჯარიმა - 2 500 ლარი, საურავი - 4 000 ლარი. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის

გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 8 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2016 წლის 1 მარტამდე. გადასახადის გადამხდელმა საგადასახადო შეთანხმების აქტის გაფორმების შემდეგ 2016 წლის 27 თებერვალს განახორციელა შეთანხმებამდე ჰერიოდის ვალდებულების შემცირება დაზუსტებული დევლარაციის წარმოდგენით (მაგალითად, შეიძირა 2014 წლის სექტემბრის დღე-ის ვალდებულება 3 000 ლარით). ასეთ შემთხვევაში საზოგადოების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე განხორციელდება არასწორად შემცირებული გადასახადის 3 000 ლარის აღდგენა დარიცხვის გზით.

მაგალითი 3¹:

შვე „ელიტას“ გადასახადების ან/და სანქციების შემცირების მიზნით განცხადების შეტანის მომენტისათვის 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 500 000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: dირითადი გადასახადი - 400 000 ლარი, ჯარიმა - 50 00 ლარი, საურავი - 50 000 ლარი. საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შემოსავლების სამსახურსა და გადასახადის გადამხდელს შორის 1 თებერვალს გაფორმდა საგადასახადო შეთანხმების აქტი, რომლის თანახმად გადასახადის გადამხდელს გადასახდელად განესაზღვრა 100 000 ლარი, ხოლო საგადასახადო ვალდებულების შესრულების ვადა განისაზღვრა 2022 წლის - 1 მარტამდე - 25000 ლარი; 1 აპრილამდე - 25 000 ლარი; 1 მაისამდე - 25000 ლარი; 1 ივნისამდე - 25000 ლარი;

გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე გატარდება შემდეგი სახის ოპერაციები:

დროებითი აღრიცხვის ბარათზე 01.02.2022 წლის (01.01.2022 წლის სავადო თარიღით) დაერიცხება 500 000 ლარი; dირითადი აღრიცხვის ბარათზე 01.02.2022 წლის (01.01.2022 წლის სავადო თარიღით) შემცირდება - 500 000 ლარი (400 000 ლარი dირითადი გადასახადი + 50 000 ლარი ჯარიმა + 50 000 ლარი საურავი), 28.02.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ჯარიმა: 25000 ლარი (გადახდის შემთხვევაში), 31.03.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ჯარიმა: 25000 ლარი (გადახდის შემთხვევაში), 30.04.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ჯარიმა: 25000 ლარი (გადახდის შემთხვევაში), 31.05.2022 წლის სავადო თარიღით დაერიცხება ჯარიმა: 25000 ლარი (გადახდის შემთხვევაში).

მას შემდეგ, რაც მოხდება საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულება, დროებითი აღრიცხვის ბარათზე მოხდება 500 000 ლარის (400 000 ლარი dირითადი გადასახადი + 50 000 ლარი ჯარიმა + 50 000 საურავი) ნაშთის განულება.

მაგალითი 3¹. (ამოღებულია)

9. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე რესტრუქტურიზაციის რეუიბილიტაციის მუნიციპალიტეტის საწარმოების მონაცემების აღრიცხვას და შესაბამისი რეუიბის ასახვას ახორციელებს შემოსავლების სამსახურის მომსახურების დეპარტამენტის უფლებამოსილი წარმომადგენელი. რეუიბის ასახვა ხორციელდება შემდეგი წესით:

ა) რესტრუქტურიზაციის რეუიბის მუნიციპალიტაციის საწარმოების საგადასახადო ვალდებულების გადავადებაზე, შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე გადასახადის გადამხდელს პირადი აღრიცხვის dირითად ბარათზე დაერიცხება გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება გრაფიკის შესაბამისად, გადახდის სავადოების მიხედვით dირითად გადასახადში, ჯარიმაში და საურავში. ხელშეკრულებაში ერთ საგადასახადო ვალდებულ ებაში გაერთიანებული ვალდებულება, რომელიც გრაფიკის (თვეების ან კვარტალები) მიხედვით ნაწილდება გადახდის ვადებზე უნდა განაწილდეს dირითადი გადასახადის, ჯარიმის და საურავის თანხებზე შემდეგი პრინციპით: აღებული უნდა იქნეს მთლიანი დავალიანება, რომლის რესტრუქტურიზაციაც მოხდა და განისაზღვროს

მასში ცალ-ცალკე თითოეული სახის პროპრეცია და ამ პროპრეციით განაწილდეს გრაფიკით გადასახდელი თანხები ძირითად გადასახადზე, ჯარიმაზე და საურავზე. სარგებლის თანხა უნდა აისახოს საურავებში;

ბ) იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელმა წინასწარ დათვარა რესტრუქტურიზებული თანხა და შესაბამისი განცხადებით მიმართა საგადასახადო ორგანოს, დარჩენილი რესტრუქტურიზებული თანხები შესაბამისი სახეების მიხედვით უფლებამოსილმა პირმა უნდა ასახოს ჩარიცხვის თარიღით. შესაბამისად, სარგებელიც დაერიცხება დათვარვის თარიღამდე. შესაბამისი ჩანაწერები კეთდება პირადი აღრიცხვის ბარათზე;

მაგალითი 4:

შპს „ელიტამ“ რესტრუქტურიზებული დავალიანება 8400.0 ათ. ლარი მთლიანად დათვარა 2013 წლის 25 დეკემბერს გაყინვის პერიოდში (გაყინვის პერიოდი განსაზღვრული ჰქონდა 2013 წლის 1 იანვრიდან 2015 წლის 1 იანვრამდე), ამ პერიოდში მას სარგებელი არ დაერიცხება.

მაგალითი 5:

შპს „ელიტამ“ რესტრუქტურიზებული დავალიანება 8400.0 ათ. ლარი მთლიანად დათვარა 2015 წლის 25 აგვისტოსათვის. რესტრუქტურიზებული დავალიანების დათვარვის გრაფიკის მიხედვით, 2015 წლის 25 აგვისტოსათვის სარგებლის თანხა განსაზღვრულია 12500 ლარის ოდენობით, რომელიც ეჭვემდებარება დარიცხვას.

გ) იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელის მიერ ვადაგადაცილებული საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის მიზნით გათვორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევისას, მთავრობის განკარგულებით წყდება რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულება და, ამავდროულად, არ არის დათვარული რესტრუქტურიზებული დავალიანება, მაშინ რესტრუქტურიზებული დავალიანების გადაუხდელ ძირითად თანხას რესტრუქტურიზაციის რეზისი მუშაობის დაწყების პერიოდიდან დაერიცხება საურავი, ხოლო ჯარიმა-საურავს და სარგებელს საურავი არ დაერიცხება.

10. საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის შემთხვევაში გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ჩანაწერების გაკეთება ხორციელდება შემდეგი წესით:

ა) პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე რესტრუქტურიზებული თანხის გასწვრივ მე-3 გრაფიკი „ოპერაციის შინაარსი“ გაკეთდება ჩანაწერი „რესტრუქტურიზებულის საქართველოს მთავრობის 20 წლის „-----“ „-----“ განკარგულებით“, მე-7 სვეტში „შემცირებულია“ აისახება რესტრუქტურიზებული დავალიანების ძირითადი ნაწილი ან/და დარიცხული სანქციის თანხა და გატარდება ოპერაციით „შემცირებულია, რესტრუქტურიზებულია ძირითადი ნარჩენი ან/და სანქცია“, მე-12 სვეტში „საურავის თანხა“ კი - რესტრუქტურიზებული საურავის ნაწილი და გატარდება ოპერაციით „შემცირებულია, რესტრუქტურიზებულია საურავი“;

ბ) საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან დადგებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გრაფიკის მიხედვით გადასახდელი ძირითადი გადასახადისა და სანქციის თანხები აისახება ბარათზე;

გ) რესტრუქტურიზაციის რეზისი მომუშავე საწარმოს გრაფიკიდან გამომდინარე, რომელშიც გათვალისწინებულია რესტრუქტურიზებული თანხების და დასარიცხი სარგებლის პროცენტის დათვარვის ვადები, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე მოხდება რესტრუქტურიზებული თანხების (როგორც ძირითადი, ისე საურავის) და სარგებლის პროცენტის (თანხობრივად) დარიცხვა, რომელიც აისახება საურავის ნაწილში;

მაგალითი 6:

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შვს „ელიტას” მიერ გათვორმებული ხელშეკრულებისა და რესტრუქტურიზებული თანხების დაფარვის გრაფიკის მიხედვით, რესტრუქტურიზებულია 71786 ლარი, საიდანაც 2015 წლის მეორე კვარტალში უნდა დაფაროს 8973 ლარი, სარგებელი კი 1077 ლარი. გრაფიკით გადასახდელი საგადასახადო დავალიანების თანხა პირადი აღრიცხვის ბარათზე გატარდება სვეტში „დარიცხულია”, ჩანაწერით, დარიცხულია რესტრუქტურიზებული დავალიანების დაფარვის გრაფიკით გათვალისწინებული ძირითადი 8170 ლარი აისახება ბარათის ძე-5 სვეტში, ხოლო საურავი 803 ლარი და სარგებელი 1077 ლარი, რომელიც აისახება ბარათის ძე-12 სვეტში.

დ) გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ძე-3 სვეტში ცალ-ცალკე (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა და საურავი) ჩანაწერებით აღირიცხება ვადადამდგარი რესტრუქტურიზებული დავალიანების თანხები. ამ ვალდებულებების თანხების გადაუხდელობის შემთხვევაში გადაუხდელ ძირითად თანხას დაერიცხება საურავი; ე) იმ შემთხვევაში, თუ პირობების დარღვევის გამო მოხდა რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების ვადამდე შეწყვეტა (გაყინვის, გადავადების ჰერიოდში), მაშინ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაერიცხება რესტრუქტურიზებული თანხა გადასახადის სახეების მიხედვით როგორც ძირითადი, ისე სანქციის თანხები. რაც შეეხება სარგებელს, გაყინვის ჰერიოდში რეუიმიდან გამოყვანისას მას სარგებელი არ დაერიცხება, ხოლო გადავადების ჰერიოდში რეუიმიდან გამოყვანის შემთხვევაში, სარგებელი დაერიცხება გადავადების ჰერიოდის იმ თარიღის ჩათვლით, როდესაც მოხდა რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობების შეწყვეტა;

მაგალითი 7:

იმ შემთხვევაში, როცა შვს „ელიტის” რესტრუქტურიზებული დავალიანება 8400.0 ათ. ლარია (ძირითადი 6350.0 ათ. ლარი, საურავისა და ჯარიმის თანხა კი - 2050.0 ათ. ლარი) და მას პირობების დარღვევის, რესტრუქტურიზებული თანხის გადაუხდელობის გამო მთავრობის განკარგულებით ვადამდე შეუწყდა ამ რეუიმში მუშაობის ვადა, რეუიმიდან გამოყვანის ჰერიოდისათვის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული (აღდგენილი) იყო ძირითადი დავალიანება 3050.0 ათ. ლარი და სანქციის თანხა კი 1025.0 ათ. ლარის ოდენობით. ამ ჰერიოდისათვის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაერიცხება დარჩენილი ძირითადი გადასახადის დავალიანება 3300.0 ათ. ლარის და სანქციის თანხა 1025.0 ათ. ლარის ოდენობით. გარდა ამისა, რესტრუქტურიზებული ძირითადი დავალიანების გადაუხდელ თანხას რესტრუქტურიზაციის დაწყების ჰერიოდიდან დაერიცხება საურავი. საზოგადოება რესტრუქტურიზაციის რეუიმში იყო 2013 წლის 1 იანვრიდან და ამ ჰერიოდიდან დაერიცხება საურავი 6350.0 ათ. ლარზე თითოეულ ვადაგადაცილებულ დღეზე 0.06 წროცენტის ოდენობით, რეუიმიდან გამოყვანის და შემდგომ ჰერიოდშიც.

მაგალითი 8:

საქართველოს მთავრობის განკარგულებით პირობების დარღვევის გამო მოხდა შვს „ელიტას“ რესტრუქტურიზაციის რეუიმიდან ვადამდე გამოყვანა. რესტრუქტურიზებული დავალიანება შეადგენდა 25.1 ათ. ლარს, სარგებელი კი - 1500 ლარს. რესტრუქტურიზაციის ჰერიოდი განისაზღვრა 5 წელი, მათ შორის, გაყინვის ჰერიოდი 2010 წლის 2 ნოემბრიდან 2012 წლის 2 ნოემბრამდე 2 წელი, ხოლო გადავადების ჰერიოდი 3 წელი, 2012 წლის 2 ნოემბრიდან 2015 წლის 2 ნოემბრამდე. რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობების შეწყვეტა მოხდა 2012 წლის 1 სექტემბრის განკარგულებით. მოხდება მხოლოდ რესტრუქტურიზებული თანხების დარიცხვა (აღდგენა), ანუ პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაერიცხება საგადასახადო ვალდებულება 25.1 ათ. ლარის ოდენობით გადასახადის სახეების მიხედვით.

მოცემულ შემთხვევაში:

სარგებლის დარიცხვა (აღდგენა) არ მოხდება, ვინაიდან რეუიმიდან გამოყვანა მოხდა გაყინვის პერიოდში.

მაგალითი 9:

პირობები იგივეა, რაც მე-8 მაგალითში იმ განსხვავებით, რომ რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის შეწყვეტის შესახებ მთავრობის განკარგულებით გადაწყვეტილება მიღებულია 2013 წლის

25 მარტს.

მოცემულ შემთხვევაში:

მთლიანად დაერიცხება (აღდგება) რესტრუქტურიზებული დავალიანების თანხა (25.1 ათ. ლარი) გადასახადის სახეების მიხედვით. ხოლო სარგებლის თანხა კი რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული 1500 ლარის ნაცვლად დაერიცხება (აღდგება) 2013 წლის 25 მარტამდე გათვალისწინებული 125 ლარი და მისი ასახვა მოხდება საურავის ნაწილში.

3) რესტრუქტურიზებული დავალიანება მთლიანად აღდგება ასევე გადასახადის გადამხდელის მიერ ვადის გასვლამდე გადახდის დროსაც;

მაგალითი 10:

სააქციო საზოგადოება „ელიტამ“ რესტრუქტურიზებული დავალიანება 8400.0 ათ. ლარი (მ.შ. ძირითადი 6350.0 ათ. ლარი და სანქცია 2050.0 ათ. ლარი) გადაიხადა გრაფიკით გათვალისწინებული

2014 წლის 25 სექტემბრის ნაცვლად ვადაზე ადრე, 2012 წლის 25 დეკემბრისათვის. ამავე პერიოდისათვის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული (აღდგენილი) იყო 2545.0 ათ. ლარი. ე.ი. დარჩენილი 5855.0 ათ. ლარიც ექვემდებარება დარიცხვას (აღდგენას) პირადი აღრიცხვის ბარათზე.

ზ) საქართველოს მთავრობის განკარგულებით დავალიანების რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევის გამო ამ რეუიმში მუშაობის პირობების ვადამდე შეწყვეტა ხდება შეძლებ შემთხვევებში:
ზ.ა) გაყინვის პერიოდში რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობების შეწყვეტისას მოხდება გადასახადის სახეების მიხედვით რესტრუქტურიზებული თანხების დარიცხვა (აღდგენა) პირადი აღრიცხვის ბარათზე. რესტრუქტურიზებული დავალიანების ძირითად თანხას რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის დაწყების პერიოდიდან დაერიცხება საურავი, რაც შეეხება რესტრუქტურიზებულ ჯარიმა-საურავის თანხას, მას საურავი არ ერიცხება;

მაგალითი 11:

შპს „ელიტა“ რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობდა 2010 წლის 2 ნოემბრიდან 5 წლით. (გაყინვის პერიოდი 2010 წლის 2 ნოემბრიდან 2012 წლის 2 ნოემბრამდე, გადავადების პერიოდი 2012 წლის 2 ნოემბრიდან 2015 წლის 2 ნოემბრამდე), რესტრუქტურიზებული დავალიანება გადასახადის სახეების მიხედვით 352.5 ათ. ლარია, მათ შორის ძირითადი - 260.3 ათ. ლარი, ჯარიმა-საურავი -92.2 ათ. ლარი. საზოგადოება ვერ უზრუნველყოფდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან გათვალისწინებული ხელშეკრულების პირობებს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების კუთხით, კერძოდ: 2010 წლის 2 ნოემბრიდან 2012 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით მიმდინარე გადასახდელების სახით დარიცხული 154.2 ათ. ლარიდან გადახდილია მხოლოდ 35.5 ათ. ლარი, რის გამოც გაყინვის პერიოდში (2012 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით, პირობების შეუსრულებლობის გამო, საქართველოს მთავრობის განკარგულებით ვადამდე შეუწყდა რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობები).

მოცემულ შემთხვევაში:

გადასახადის სახეების მიხედვით, პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაერიცხება დარჩენილი რესტრუქტურიზაციული დავალიანება და ძირითად თანხას - 260.3 ათ. ლარს 2010 წლის 2 ნოემბრიდან დაერიცხება საურავი ყოველდღიურად, რაც შეეხება ჯარიმა-საურავს, მათი დარიცხვა მოხდება შესაბამისი სახეობის მიხედვით და მათ საურავი არ დაერიცხება.

ზ.ბ) გადავადების პერიოდში რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობების შეწყვეტისას მოხდება გადასახადების სახეების მიხედვით პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარჩენილი თანხების (ძირითადი, ჯარიმა-საურავი, სარგებელი) დარიცხვა (აღდგენა), რესტრუქტურიზებული დავალიანების დარიცხულ და რესტრუქტურიზებული დავალიანების გადაუხდელ ძირითად თანხას რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის დაწყების პერიოდიდან დაერიცხება საურავი, ხოლო ჯარიმა-საურავს და სარგებელს საურავი არ დაერიცხება.

მაგალითი 12:

შვე „ელიტა“ რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობდა 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან 5 წლით. (გაყინვის პერიოდი 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე პერიოდი, გადავადების პერიოდი 2012 წლის 1 ოქტომბრიდან 2015 წლის 1 ოქტომბრამდე). რესტრუქტურიზებული დავალიანება სარგებლის ჩათვლით 387.7 ათ. ლარია, მათ შორის ძირითადი - 260.3 ათ. ლარი, ჯარიმა-საურავი 92.2 ათ. ლარი, რომელსაც ემატება სარგებელი 35.2 ათ. ლარის ოდენობით. საზოგადოება ვერ უზრუნველყოფდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან გათვალისწილებული ხელშეკრულების პირობებს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებისა და რესტრუქტურიზებული თანხების სრულად დაფარვის კუთხით, კერძოდ: 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან 2013 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით მიმდინარე გადასახდელების სახით დარიცხული 254.2 ათ. ლარიდან გადახდილია მხოლოდ 105.6 ათ. ლარი, რაც შეეხება რესტრუქტურიზებული თანხების დაფარვას სარგებლის ჩათვლით, გრაფიკით გათვალისწინებული 64.6 ათ. ლარიდან გადახდილია მხოლოდ 32.3 ათ. ლარი. აღნიშნული პირობების შეუსრულებლობის გამო საქართველოს მთავრობის განკარგულებით საზოგადოებას ვადამდე შეუწყდა რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პირობები.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაერიცხება აღსადგენი თანხა 323.1 ათ. ლარი გადასახადის სახეების მიხედვით და რესტრუქტურიზებული დავალიანების დარიცხულ (აღდგენა) ძირითადი თანხის გადაუხდელ ნაწილს რესტრუქტურიზაციის დაწყების პერიოდიდან 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან დაერიცხება საურავი, ხოლო ჯარიმა-საურავს და სარგებელს საურავი არ დაერიცხება.

- თ) იმ შემთხვევაში, როდესაც რესტრუქტურიზაციის რეუიმში მუშაობის პერიოდში გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე წარმოქმნება ზედმეტად გადახდილი თანხა, იგი გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის შემთხვევაში შეიძლება მიმართულ იქნეს რესტრუქტურიზებული თანხის ვადამდე ადრე დასათარავად. თუ ზედმეტად გადახდილი თანხით მთლიანად დაითვარება რესტრუქტურიზებული დავალიანება, მაშინ მოხდება რესტრუქტურიზებული თანხის მთლიანად დარიცხვა (აღდგენა) პირადის აღრიცხვის ბარათზე. დავალიანების ნაწილობრივ დაფარვის შემთხვევაში, რესტრუქტურიზებული თანხის გადაუხდელი ნაწილი ვადამდე ადრე დარიცხვას (აღდგენას) არ ეჭვემდებარება. რესტრუქტურიზაციის (რეაბილიტაციის) რეუიმში მუშაობის პერიოდში ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნება არ ხდება;
- ი) იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურიზებული თანხის დაფარვა მოხდა ვადამდე (გაყინვის პერიოდში), გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე მთლიანად დაერიცხება (აღდგენა) რესტრუქტურიზებული დავალიანება როგორც

ძირითადი ნაწილი, ასევე ჯარიმა- საურავის თანხა ცალ-ცალკე. აღნიშნულ თანხას არ დაერიცხება ხელშეკრულებით და დათვარვის გრაფიკით გათვალისწინებული სარგებლის თანხა, ხოლო თუ რესტრუქტურიზებული დავალიანების დათვარვა მოხდა ვადამდე (გადავადების პერიოდში), მაშინ აღდგება მთლიანად რესტრუქტურიზებული თანხა. ამავე დროს მას დაერიცხება სარგებელი გადახდის თარიღამდე.

მაგალითი 13:

სს „ელიტას“ 8400.0 ათ. ლარი (მ.შ. ძირითადი 6350.0 ათ. ლარი, საურავი 2050.0 ათ. ლარი) რესტრუქტურიზებული აქვს 5 წლით, 2011 წლის 1 ივლისიდან 2016 წლის 1 ივლისამდე. მათ შორის, გაყინვის პერიოდია 2 წელი, 2011 წლის 1 ივლისიდან 2013 წლის 1 ივლისამდე, გადავადების პერიოდი 2013 წლის 1 ივლისიდან 2016 წლის 1 ივლისამდე. სარგებელი ხელშეკრულების და გრაფიკის მიხედვით 150.0 ათ. ლარია. საზოგადოებამ რესტრუქტურიზებული დავალიანება გადაიხადა მთლიანად გაყინვის პერიოდში და მოხდება რესტრუქტურიზებული დავალიანების მთლიანად დარიცხვა (აღდგენა) პირადი აღრიცხვის ბარათზე ცალ-ცალკე, ძირითადი თანხისა და საურავის ნაწილში, რაც შეეხება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ სარგებლის თანხას, იგი გაყინვის პერიოდში გადასახდელად დარიცხვას არ ეკვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურიზებული თანხის დათვარვა მოხდება გადავადების პერიოდში (2011 წლის 1 ივლისის შემდეგ პერიოდში), მაშინ რესტრუქტურიზებული თანხის მთლიანად აღდგენასთან ერთად დაერიცხება სარგებელი ხელშეკრულების და გრაფიკის მიხედვით 2011 წლის 1 ივლისიდან გადახდის თარიღამდე გამოანგარიშებული თანხით, რომელიც აისახება საურავის ნაწილში.

3) რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში მუშაობის დაწყების პერიოდიდან ხდება დავალიანების გაყინვა ანუ საგადასახადო დავალიანების გადახდის შეჩერება, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში მომუშავე საწარმოს შორის დადებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული ვადით. პირადი აღრიცხვის ბარათზე მოხდება გაყინული საგადასახადო დავალიანების დარიცხვა დავალიანებათა დათვარვის გრაფიკით გათვალისწინებული თანხით, წლების მიხედვით, რომლის დარიცხვა მოხდება ცალ-ცალკე დავალიანების ძირითადი თანხა, ჯარიმა და საურავი;

ლ) რესტრუქტურიზებული თანხების დარიცხვა (აღდგენა) უნდა მოხდეს გადასახადის გადამხდელის მიერ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში წარდგენილი იმ მონაცემებთან პროპორციით, რომელიც აღნიშნულია ცნობაში გადასახადის სახეების მიხედვით დავალიანების თაობაზე. გადასახადის სახეების მიხედვით დავალიანების დარიცხვა (აღდგენა) უნდა მოხდეს გადასახადის სახეებთან პროპორციით, რომელიც ნაჩვენებია საგადასახადო ორგანოს მიერ გაცემულ ცნობაში შემდეგი თანმიმდევრობით:

- ა) გადასახადის ძირითადი თანხა;
- ბ) ფინანსური სანქციის თანხა;
- გ) დარიცხული საურავის თანხა.

მაგალითი 14:

შვს „ელიტის“ რესტრუქტურიზებული დავალიანება სარგებლის ჩათვლით 233200 ლარია. მათ შორის, რესტრუქტურიზებული დავალიანება 219995 ლარი, ხოლო სარგებელი 13205 ლარი. რესტრუქტურიზებული თანხების დათვარვის დაწყება გათვალისწინებულია 2011 წლის 1 აპრილიდან. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან გათვალისწინებული ხელშეკრულების მიხედვით 2011 წლის ივნისის თვეში გრაფიკით გადასახდელად უნდა დაერიცხოს (აღდგეს) 15515 ლარის პროპორციით რესტრუქტურიზებულ თანხასთან (233200 ლარი) მიმართებაში. 15515 ლარიდან საგადასახადო დავალიანებაა 12500 ლარი, სარგებელი 3015 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

საგადასახადო დავალიანების დარიცხვა უნდა მოხდეს 5.68%-ის ოდენობით

(12500:219995)X100 გადასახადის სახეების მიხედვით, ხოლო დარიცხული სარგებლის თანხა ერთი ციფრით უნდა აისახოს ბარათზე საურავის სვეტში. საგადასახადო ორგანოს მიერ გაცემული ცნობის მიხედვით, რომელიც წარდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში, გადასახადის სახეების მიხედვით ძირითადი დავალიანება იყო 154210 ლარი, ხოლო ჯარიმა - საურავი კი - 65785 ლარი. ამიტომ ძირითადი დავალიანების კუთხით გადასახადის სახეების მიხედვით დაერიცხება 8760

(154210X5.68%) ლარი, ხოლო სანქცია და საურავის კუთხით გადასახადის სახეების მიხედვით დაერიცხება 3740 (65785X5.68%) ლარი. ამდენად, სულ გადასახადის სახეების მიხედვით დაერიცხება 12500 (8760 + 3740) ლარი. იმის გამო, რომ ცალკეული გადასახადის გადამხდელების მიხედვით რესტრუქტურიზებული თანხა, შესაბამისად, დასარიცხი სარგებელი და გრაფიკით გათვალისწინებული თანხა უკელა კონკრეტულ შემთხვევაში განსხვავებულია, იგი გათვალისწინებული უნდა იქნეს რესტრუქტურიზაციის გრაფიკით კუთვნილი თანხების დარიცხვის მოდულის განსაზღვრისას.

10¹. რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში მყოფი პირის მიმართ გადახდისუუნარობის (გაკოტრება/რეაბილიტაცია) საქმის წარმოების შემთხვევაში, თუ არსებობს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილება, რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულებით (გრაფიკით) გათვალისწინებული დავალიანების გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის/გაკოტრების რეჟიმის გახსნის თაობაზე კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე არსებულ დავალიანებად მიჩნევის შესახებ, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ჩანაწერების გაკეთება ხორციელდება შემდეგი წესით:

- ა) იმ შემთხვევაში, როდესაც პირის მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის/გაკოტრების რეჟიმის გახსნის თაობაზე გამოტანილი განჩინება გამოქვეყნდება, ბარათზე მოხდება იმ აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გამიჯვნა (შემცირება) მიმდინარე გადასახადებისგან, რომელიც ერიცხებოდა გადახდისუუნარობის პროცესში მყოფ საწარმოს ამ ქვეპუნქტში აღნიშნული განჩინების გამოტანის დღისათვის;
 - ბ) „საგადასახადო დავალიანებისა და სახელმწიფო სესხების რესტრუქტურიზაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გათვორმებული რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულების (გრაფიკის) მიხედვით განხორციელდება თანხების პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხვა (აღდგენა) და იმავე სავადო თარიღით გამიჯვნა (შემცირება) მიმდინარე გადასახადებისგან;
 - გ) გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების (გაკოტრება/რეაბილიტაცია) დასრულების შემთხვევაში, ამ პუნქტის მიხედვით მიმდინარე გადასახადისაგან გამიჯნული თანხების დარიცხვა (აღდგენა) განხორციელდება „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული რეჟიმისთვის (გაკოტრება/რეაბილიტაცია) განსაზღვრული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის წარმოების წესის შესაბამისად;
 - დ) გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების (გაკოტრება/რეაბილიტაცია) შეწყვეტის შემთხვევაში, ამ პუნქტის მიხედვით მიმდინარე გადასახადისაგან გამიჯნული თანხების დარიცხვა (აღდგენა) განხორციელდება „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული რეჟიმისთვის (გაკოტრება/რეაბილიტაცია) განსაზღვრული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის წარმოების წესის შესაბამისად და რესტრუქტურიზაციის ხელშეკრულების (გრაფიკის) მიხედვით, ხოლო გადაუხდელ რესტრუქტურიზებულ თანხებზე გავრცელდება „საგადასახადო დავალიანებისა და სახელმწიფო სესხების რესტრუქტურიზაციის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სანქციები.
11. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული რეაბილიტაციის რეჟიმში მყოფი

საწარმოების, ასევე იმ საწარმოების, რომელთა მიმართაც დამტკიცდება რეაბილიტაციის გეგმა, მონაცემების ასახვას ახორციელებს შემოსავლების სამსახურის მომსახურების დეპარტამენტის უფლებამოსილი თანამშრომელი, შემდეგი წესით:

ა) იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლოს მიერ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თაობაზე გამოტანილი განჩინება გამოქვეყნდება, ხორციელდება საწარმოს ძირითად ბარათზე განჩინების გამოტანის დღისათვის არსებული აღიარებული დავალიანების (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა და საურავი) გამიჯვნა (შემცირება) მიმდინარე გადასახადებისგან;

ბ) იმ შემთხვევაში, თუ რეაბილიტაციის რეჟიმი შეწყდება, რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თარიღით პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თარიღისათვის მიმდინარე გადასახადებისგან გამიჯნული თანხ(ებ)ის დარიცხვა (აღდგენა);

გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რეაბილიტაციის რეჟიმის კონვერსია გაუოტრების რეჟიმში, კონვერსიის თარიღით პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თარიღისათვის მიმდინარე გადასახადებისგან გამიჯნული თანხ(ებ)ის დარიცხვა (აღდგენა);

დ) იმ შემთხვევაში, თუ დამტკიცდება რეაბილიტაციის გეგმა, მისი დამტკიცების შემდგომ, რეაბილიტაციის გეგმის დამტკიცების თარიღით, განხორციელდება რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის საფუძველზე მიმდინარე გადასახადებისგან გამიჯნული თანხ(ებ)ის დარიცხვა (აღდგენა);

დ¹) ამ ჟუნქტის „დ“ ქვეშუნქტით გათვალისწინებული ქმედების განხორციელების შემდგომ, უფლებამოსილი პირის მიერ განხორციელდება რეაბილიტაციის გეგმით გათვალისწინებული აღიარებული დავალიანების (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა და საურავი) გამიჯვნა (შემცირება) მიმდინარე გადასახადებისგან. რეაბილიტაციის გეგმის გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდის ვადის დადგომისას, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გრაფიკით გათვალისწინებული შესაბამისი თანხები აისახება ავტომატურად;

დ²) იმ შემთხვევაში, თუ რეაბილიტაციის გეგმა შეწყდა, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე, რეაბილიტაციის გეგმის დაწყების თარიღით, უფლებამოსილი პირის მიერ აისახება თანხის ის ნაწილი, რომელიც დარჩენილია (გადასახდელია) რეაბილიტაციის გეგმის გრაფიკით;

მაგალითი 14¹:

სასამართლო 2021 წლის პირველ აგვისტოს გამოიტანა განჩინება შპს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თაობაზე. სასამართლოს განჩინება გამოქვეყნდა 2021 წლის 3 აგვისტოს. ამავე წლის პირველი აგვისტოს მდგომარეობით, გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა, საურავი) ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან.

2022 წლის 5 თებერვალს, სასამართლომ გამოიტანა განჩინება რეაბილიტაციის გეგმის დამტკიცების შესახებ, რითაც დასრულდა რეაბილიტაციის რეჟიმი. ამ ჟრიოდისათვის, გადამხდელს ერიცხებოდა მიმდინარე ვადაგადაცილებული საგადასახადო დავალიანება 50 000 ლარის ოდენობით. რეაბილიტაციის გეგმით შემოსავლების სამსახურის მოთხოვნა კრედიტორთა რეესტრში განისაზღვრა 70 000 ლარით, (ძათ შორის, 50 000 ლარი ახალი კრედიტორული მოთოვნის სახით), რომელიც დათვარულ უნდა იქნეს 5 წლის განმავლობაში. 2022 წლის 5 თებერვლის თარიღით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე მოხდება რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის საფუძველზე შემცირებული თანხების დარიცხვა (აღდგენა).

ე) რეაბილიტაციის გეგმის დარღვევის შემთხვევაში, თუ სასამართლო გამოიტანს

განჩინებას გაკოტრების რეუიმის გახსნის შესახებ, ბარათზე ჩანაწერების გაცეთება განხორციელდება „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გაკოტრების რეუიმისათვის ამ მეთოდური მითითებით განსაზღვრული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის წარმოების წესისა და სასამართლოს მიერ გამოტანილი განჩინების შესაბამისად.

მაგალითი 15 (ამოღებულია - 01.11.2021, №34325)

12. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ გაკოტრების რეუიმი (რომელიც აღირიცხება დანართი №11-ის შესაბამისად) მყოფი საწარმოების მონაცემების, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკისა და მზღვეველის ლიკვიდაციის პროცესის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილების აღრიცხვას და ჩანაწერების ასახვას ახორციელებს შემოსავლების სამსახურის მომსახურების დეპარტამენტის უფლებამოსილი თანამშრომელი, შემდეგი წესით:

- ა) იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლოს მიერ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე გამოტანილი განჩინება გამოქვეყნდება ან საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკისა და მზღვეველის შესაბამისი საქმიანობის ლიცენზიის ჩამორთმევისა და მისი ლიკვიდაციის შესახებ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, ბარათზე მოხდება განჩინების გამოტანის დღისათვის არსებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების (ძირითადი გადასახადი, ჯარიბა და საურავი) თანხის გამიჯვნა (შემცირება);
- ბ) გაკოტრების რეუიმის დასრულების თარიღისათვის ან საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკისა და მზღვეველის ლიკვიდაციის პროცესის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების თარიღისათვის, ბარათზე მოხდება გადავადებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხების დარიცხვა (აღდგენა). რაც შეეხება ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შესახებ შედარების აქტს, მასში შენიშვნის სახით აღინიშნება, რომ საწარმო იმყოფება გაკოტრების რეუიმში, ან, შესაბამისად, კომერციული ბანკის შემთხვევაში ბანკი იმყოფება ლიკვიდაციის პროცესში, რომელსაც ამ პროცესის დაწყების მომენტისათვის ერიცხებოდა აღიარებული საგადასახადო დავალიანება და აღნიშნული დავალიანება აღირიცხება შედარების აქტში (გადავადებული აღიარებული ვალდებულებები). ბარათზე გაკოტრების რეუიმში მომუშავე საწარმოების აღიარებული საგადასახადო დავალიანებების გამიჯვნა (შემცირება) მოხდება იმ საწარმოებზე, რომლებიც ამ რეუიმში მუშაობას იწყებენ „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებიდან გამომდინარე;
- გ) იმ შემთხვევაში, თუ გაკოტრების რეუიმში ან, შესაბამისად, კომერციული ბანკის შემთხვევაში - ლიკვიდაციის პროცესში მომუშავე საწარმო (დაწესებულება) ამ პროცესში მუშაობის ჰერიოდში ახდენს გაკოტრების (კომერციული ბანკის შემთხვევაში - ლიკვიდაციის) პროცესში მუშაობის დაწყების ჰერიოდისათვის არსებული დავალიანების დაფარვას, პირადი აღრიცხვის ბარათზე აღნიშნული თანხების ასახვა არ გამოიწვევს გაკოტრების რეუიმის გახსნის გამო გადატანილი თანხების ბარათზე დარიცხვას (აღდგენას), შესაბამისად, გადახდილი თანხები ჩაითვლება ზედმეტად გადახდილად. შემცირებული საგადასახადო დავალიანების თანხების პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხვა (აღდგენა) მოხდება ამ რეუიმის დასრულებისთანავე;

მაგალითი 16:

სასამართლოს შესაბამისი განჩინების საფუძველზე გახსნილია შპს „ელიტის“ გაკოტრების რეუიმი. სასამართლოს აღნიშნული განჩინება გამოტანილია 2021 წლის 2

ივნისს. ამ პერიოდისათვის მისი აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენდა 8 400 ათას ლარს (ძირითადი - 6350 ათასი ლარი, საურავი - 2050 ათასი ლარი). ბარათზე გადასახადის სახეების მიხედვით მოხდება არსებული დავალიანების თანხების შემცირება, რის შესახებაც გაკეთდება ჩანაწერი „შემცირებულია გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყებასთან დაკავშირებით“ან ბანკის შემთხვევაში - „შემცირებულია ლიკვიდაციის პროცესის დაწყებასთან დაკავშირებით“, ხოლო გაკოტრების რეჟიმის დასრულების შესახებ განჩინების გამოტანის თარიღით დაერიცხება (აღდგება) გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყების თარიღით შემცირებული დავალიანების თანხა (გადასახადის სახეების მიხედვით) და გაკეთდება ჩანაწერი „დარიცხულია გაკოტრების საქმის წარმოების დასრულებასთან დაკავშირებით“ ან ბანკის შემთხვევაში - „დარიცხულია ლიკვიდაციის პროცესის დასრულების გამო“.

დ) იმ შემთხვევაში, როდესაც მოხდება გადახდისუუნარობის მასის რეალიზაციის შედეგად მიღებული შემოსავლებიდან გაკოტრების რეჟიმის გახსნის პერიოდისათვის არსებული დავალიანების დაფარვის მიზნით თანხის ბიუჯეტში გადარიცხვა და იგი ფიქსირდება ზედმეტად გადახდილად, მაშინ აღნიშნული ოდენობის თანხების ბარათზე დარიცხვა უნდა მოხდეს გაკოტრების რეჟიმის გახსნის პერიოდისათვის არსებულ დავალიანებასთან პროპორციით, ძირითადი გადასახადის, ჯარიმისა და საურავის თანხების გამოყოფით, გადასახადის სახეების მიხედვით;

მაგალითი 17:

სასამართლოს განჩინებით შპს „ელიტის“ მიმართ 2021 წლის 2 მაისიდან გაიხსნა გაკოტრების რეჟიმი. ამავე პერიოდისათვის შპს „ელიტის“ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენდა 209.5 ათას ლარს (მათ შორის, ძირითადი 95.5 ათასი ლარი, ჯარიმა 16.9 ათასი ლარი და საურავი 97.1 ათასი ლარი). გაკოტრების რეჟიმში ქონების რეალიზაციიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 151.9 ათასი ლარი, რომელიც გაკოტრების მძართველის მიერ მიმართულ იქნა გაკოტრების რეჟიმის გახსნის პერიოდისათვის არსებული აღიარებული დავალიანების დასაფარად და, შესაბამისად, ჩარიცხულია ბიუჯეტში.

ბარათზე განხორციელდა გაკოტრების რეჟიმის გახსნის თაობაზე სასამართლო განჩინების გამოტანის დღისათვის რიცხული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გამიჯვნა (შემცირება) მიმდინარე გადასახადებისგან, რომელიც ბარათზე გატარებულია შემცირების ოპერაციით. შესაბამისად, ბიუჯეტში გადარიცხვული 151.9 ათასი ლარი ავტომატურად დაფიქსირდება ზედმეტად გადახდილად. აღნიშნული 151.9 ათასი ლარი გაკოტრების რეჟიმის გახსნის პერიოდისათვის არსებული დავალიანების (209.5 ათასი ლარი) 72,5%-ს შეადგენს. შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის ძირითად ბარათზე გადასახადის სახეების მიხედვით, დაერიცხება ძირითადი დავალიანება 69.3 ათასი ლარი (95.5 X 72.5%), ჯარიმა - 12.2 ათასი ლარი (16.9 X 72.5) და საურავი - 70.4 ათასი ლარი (97.1 X 72.5 %), ხოლო დარჩენილი თანხის დარიცხვა პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე მოხდება გაკოტრების რეჟიმის დასრულების შემდგომ.

ე) იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლოს მიერ მიღებულია განჩინება გაკოტრების საქმის წარმოების დასრულებისა და საწარმოს მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე მოხდება გაკოტრების რეჟიმის დასრულების თარიღისათვის რიცხული გადავადებული საგადასახადო დავალიანების დარიცხვა (აღდგენა) გაკოტრების რეჟიმის პერიოდში ქონების რეალიზაციიდან საგადასახადო დავალიანების დასაფარავად მიმართული თანხების გათვალისწინებით, გადასახადის სახეების მიხედვით. თუ გაკოტრების რეჟიმის პერიოდში არ მომხდარა ქონების რეალიზაციიდან საგადასახადო დავალიანების დასაფარავად თანხების მიმართვა, გადამხდელს დაერიცხება (აღდგება) ის თანხა, რაც

ირიცხებოდა გაკოტრების რეუიმის გახსნის თარიღისათვის;

მაგალითი 18:

სასამართლომ 2021 წლის 1 ივნისს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე. ამ პერიოდისათვის, გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან.

2022 წლის 1 მარტს სასამართლოს განჩინებით მიღებულია გადაწყვეტილება შვს „ელიტას“ მიმართ გაკოტრების საქმის წარმოების დასრულების და მისი მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული

პირების რეესტრში რეგისტრაციის გაუქმების როგორც ზემოთ აღინიშნა, გადახდელს გაკოტრების რეუიმის გახსნის თარიღისათვის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება ერიცხებოდა 20 000 ლარის ოდენობით, რომელიც გამიჯნული (შემცირებული) იყო გაკოტრების რეუიმის პერიოდში. გადახდისუუნარობის მასაში შემავალი ქონების რეალიზაციით ამონაგები თანხები არ იქნა მიმართული საგადასახადო დავალიანების დასაფარად.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე მოხდება გადავადებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დარიცხვა (აღდგენა) გადასახადის სახეების მიხედვით.

ვინაიდან გაკოტრების რეუიმის პერიოდში გადახდისუუნარობის მასაში შემავალი ქონების რეალიზაციით ამონაგები თანხები დავალიანების დასაფარად არ იქნა მიმართული, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გადასახადის გადამხდელს სრულად დაერიცხება (აღუდგება) გადავადებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 20 000 ლარის ოდენობით.

ვ) იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლოს განჩინებით შეწყდება გაკოტრების რეუიმი, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე, გაკოტრების რეუიმის გახსნის თარიღით, მოხდება გაკოტრების რეუიმის გახსნის პერიოდისათვის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე შემცირებული თანხ(ებ)ის დარიცხვა (აღდგენა);

ზ) იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება გაკოტრების საქმის წარმოების კონვერსია რეაბილიტაციის რეუიმში, პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე მოხდება გაკოტრების რეუიმის გახსნის პერიოდისათვის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე შემცირებული თანხ(ებ)ის დარიცხვა (აღდგენა) და ბარათზე ოპერაციები გატარდება რეაბილიტაციის რეუიმისათვის გათვალისწინებული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის წარმოების წესის შესაბამისად;

თ) გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე განჩინების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 15 დღის შემდგომ დაუშვებელია ამ განჩინების გამოტანამდე სრული/არასრული საგადასახადო პერიოდების შესაბამისი წარუდგენელი დეკლარაციების წარდგენა, აგრეთვე,

წარდგენილ საგადასახადო დეკლარაციებში ცვლილების ან/და დამატების შეტანა;

ი) იმ შემთხვევაში, თუ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე განჩინების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 15 დღის ვადაში განხორციელდება ამ განჩინების გამოტანამდე სრული/არასრული საგადასახადო პერიოდების შესაბამისი წარუდგენელი დეკლარაციების წარდგენა ან წარდგენილ საგადასახადო დეკლარაციებში ცვლილების ან/და დამატების შეტანა, აღნიშნული 15 დღის გასვლის შემდგომ, გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე განჩინების გამოტანის თარიღით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე შემსრულებელი განხორციელებს აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხების გამიჯვნას (შემცირებას).

მაგალითი 19:

სასამართლომ 2021 წლის 2 აპრილს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე. სასამართლოს განჩინება გამოქვეყნდა 2021 წლის 5 აპრილს. 2021 წლის 2 აპრილის მდგომარეობით გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან.

2021 წლის 2 აგვისტოს სასამართლომ გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე განჩინების გაუქმების თაობაზე, რითაც გაკოტრების რეუიმის შეწყდა. ამ შემთხვევაში, გაკოტრების რეუიმის გახსნის თარიღით (2021 წლის 2 აპრილი) მოხდება გაკოტრების რეუიმის გახსნის საფუძველზე გადავადებული აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების დარიცხვა (აღდგენა).

მაგალითი 20:

სასამართლომ 2021 წლის 2 აპრილს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეუიმის გახსნის თაობაზე. სასამართლოს განჩინება გამოქვეყნდა 2021 წლის 5 აპრილს. 2 აპრილის მდგომარეობით, აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან. ამავე პერიოდში სასამართლოს მიერ დანიშნულია გაკოტრების მძართველი.

2021 წლის 3 დეკემბერს გაკოტრების მძართველმა სასამართლოში შეიტანა განცხადება შვს „ელიტის“ მიმართ რეაბილიტაციის რეუიმის გახსნის მოთხოვნით. სასამართლომ 2021 წლის 5 დეკემბერს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის რეუიმის გახსნის თაობაზე, რომელიც გამოქვეყნდა ამავე წლის 6 დეკემბერს. 2021 წლის 5 დეკემბრის მდგომარეობით, გადამხდელის მიმდინარე აღიარებული დავალიანება შეადგენს 50 000 ლარს. შესაბამისად, რეაბილიტაციის რეუიმის გახსნის სავადო თარიღით მოხდება გაკოტრების რეუიმის გახსნის საფუძველზე გადავადებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დარიცხვა (აღდგენა). ამასთან, რეაბილიტაციის რეუიმის გახსნის თაობაზე განჩინების გამოტანის დღისათვის არსებული საგადასახადო დავალიანების თანხა (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა და საურავი) შემცირებული უნდა იქნეს პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე. 12¹. თუ სასამართლომ რეგულირებული შეთანხმების დადების შესახებ შეთავაზებისა და რეგულირებული შეთანხმების ზედამხედველის დადებითი ანგარიშის კანონით დადგენილ ფორმალურ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის შემდგომ გამოიტანა შესაბამისი განჩინება და, ამავდროულად, მოვალის შეთავაზებით გათვალისწინებულია მორატორიუმის ღონისძიების გამოყენება, რაზეც სასამართლო მოუთითებს განჩინებაში, მოვალის მიმართ მოქმედებს მორატორიუმის ღონისძიება (მათ შორის, საურავის დარიცხვა/გადახდის შეჩერება). აღნიშნულ შემთხვევაში, გადამხდელის საგადასახადო დავალიანებაზე საურავის დარიცხვა ჩერდება.

მაგალითი 21:

შვს „ელიტს“ სურს რეგულირებული შეთანხმების თარგლებში მოაგვაროს მის წინაშე არსებული ფინანსური პრობლემები. გადამხდელმა მოამზადა რეგულირებული შეთანხმების შეთავაზება, რომელიც 2021 წლის 1 მაისს წარუდგინა გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსს, რომელმაც 2021 წლის 4 მაისს გაუგზავნა თანხმობა შეთავაზების შესწავლასა და შესაბამისი ანგარიშის შედგენაზე. გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსის დადებითი ანგარიში, რეგულირებული შეთანხმების დადების შეთავაზებასთან ერთად სასამრთლოს წარედგინა 2021 წლის 5 მაისს. მოვალის შეთავაზებით გათვალისწინებული არ იყო მორატორიუმის ღონისძიების გავრცელება. სასამართლომ 2021 წლის 6 მაისს დაადგინა რეგულირებული შეთანხმების დადების

შესახებ შეთავაზებისა და რეგულირებული შეთანხმების ზედამხედველის დადებითი ანგარიშის კანონით დადგენილ ფორმალურ მოთხოვნებთან შესაბამისობა და გამოიტანა სათანადო განჩინება, რომელიც გამოქვეყნდა ამავე დღეს. აღნიშნული თარიღიდან დაიწყო მოვალესა და კრედიტორებს შორის 2-თვიანი მოლაპარაკების პროცესი.

აღნიშნულ შემთხვევაში, ვინაიდან სასამართლოს შესაბამისი განჩინება არ ითვალისწინებდა მორატორიუმის მოქმედების თაობაზე მითითებას, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე საურავის დარიცხვა არ შეჩერდება.

12². იმ შემთხვევაში, თუ რეაბილიტაციის/გაკოტრების რეჟიმში მყოფ პირს, შესაბამისი რეჟიმის გახსნის შემდგომ, პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება, რომელიც კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილებით მიჩნეულია რეაბილიტაციის/გაკოტრების რეჟიმის დაწყებამდე წარმოშობილ საგადასახადო დავალიანებად, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა და საურავი) გამიჯვნა (შემცირება);

მაგალითი 22:

სასამართლო 2022 წლის 20 მარტს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თაობაზე. სასამართლოს განჩინება გამოქვეყნდა 2022 წლის 21 მარტს. 2022 წლის 20 მარტის მდგომარეობით გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა, საურავი) ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან. ხოლო დავალიანება, რომელიც არ არის აღიარებული, შეადგენს 30 000 ლარს.

2022 წლის 10 აგვისტოს შვს „ელიტის“ დროებითი ბარათიდან გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე შესაბამისი სავადოებით გადატანილ იქნა არაღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხა (30 000 ლარი). შესაბამისად, 2022 წლის 10 აგვისტოს მდგომარეობით, გადასახადის გადამხდელს პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 30 000 ლარის ოდენობით, ხოლო გამიჯნული (შემცირებული) თანხა - 20 000 ლარის ოდენობით.

თბილისის საქალაქო სასამართლო 2022 წლის 18 აგვისტოს გამოიტანა განჩინება (რომელიც კანონიერ ძალაშია შესული), სადაც აღნიშნულია, რომ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე არსებული თანხა (30 000 ლარის ოდენობით) წარმოადგენს რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნამდე წარმოშობილ დავალიანებას. შესაბამისად, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გამიჯვნა (შემცირება).

მაგალითი 23:

სასამართლო 2022 წლის 20 მარტს გამოიტანა განჩინება შვს „ელიტის“ მიმართ გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და რეაბილიტაციის რეჟიმის გახსნის თაობაზე. სასამართლოს განჩინება გამოქვეყნდა 2022 წლის 21 მარტს. 2022 წლის 20 მარტის მდგომარეობით გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შეადგენს 20 000 (ძირითადი გადასახადი, ჯარიმა, საურავი) ლარს, რომელიც გამიჯნულ (შემცირებულ) იქნა მიმდინარე გადასახადებისგან.

2022 წლის 10 ივნისს შვს „ელიტის“ მიერ განხორციელდა 2020 წლის პერიოდის დეკლარაციების დაზუსტება, რის შემდგომაც პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გადასახადის გადამხდელს წარმოეშვა საგადასახადო დავალიანება 15 000 ლარის ოდენობით.

თბილისის საქალაქო სასამართლო 2022 წლის 20 ივნისს გამოიტანა განჩინება

(რომელიც კანონიერ ძალაშია შესული), სადაც აღნიშნულია, რომ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე არსებული თანხა (15 000 ლარის ოდენობით) წარმოადგენს რეაბილიტაციის რეუიმის გახსნამდე წარმოშობილ დავალიანებას. შესაბამისად, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელდება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გამიჯვნა (შემცირება).

13. გადასახადის გადამხდელისათვის შეცდომით/განმეორებით მინიჭებული საიდენტიფიციაციო ნომრის გაუქმებისას ხდება პირადი აღრიცხვის ბარათების გაერთიანება. ბარათზე არსებული უველა ჩანაწერი, შესაბამისი სავადო თარიღით, გადაიტანება აქტიურ საიდენტიფიციაციო ნომერზე.

14. სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებულ ან საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად შექმნილ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს, აგრეთვე, სახელმწიფოს, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ დაფუძნებულ არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებს ჩამოწეროთ პირადი აღრიცხვის ბარათზე ყოველი წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რიცხული ზედმეტად გადახდილი თანხა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა.

15. ამ მუხლის მე-14 პუნქტის მიზნებისათვის, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ყოველი წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რიცხული ზედმეტად გადახდილი თანხა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა, გაიანგარიშება შემდეგი წესით:

ა) იმ ზედმეტად გადახდილი თანხის გაანგარიშება, რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა, ხორციელდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითადი ბარათის მიხედვით;

ბ) კალენდარული წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტის მიხედვით რიცხული ზედმეტად გადახდილი თანხა კორექტირდება ბოლო 3 წლის მანძილზე განხორციელებული გადახდითა და შემცირების ოპერაციით (გამოაკლდება შემცირება და გადახდა);

გ) იმ შემთხვევაში, თუ ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად გამოანგარიშებით მიღებული სხვაობა:

გ.ა) დადებითია - აღნიშნული თანხა (სხვაობა) ჩაითვლება ზედმეტად გადახდილ თანხად, რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის

გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა;

გ.ბ) უარყოფითია ან წულის ტოლია - ზედმეტად გადახდილი თანხა არ ჩაითვლება თანხად, რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა;

დ) გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნების ოპერაციის არსებობისას, ამავე პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის მიხედვით გამოანგარიშებული სხვაობის თანხა კორექტირდება იმის გათვალისწინებით, თუ რომელ საგადასახადო პერიოდში წარმოშობილი ზედმეტად გადახდილი თანხა დაუბრუნდა გადასახადის გადამხდელს. კერძოდ, გამოიანგარიშება დაბრუნების ოპერაციის თარიღისათვის შესაბამის არახანდაზმულ პერიოდში ბიუჯეტში გადახდილი თანხებისა და შემცირების ოპერაციების ჯამი, გარდა იმ ოპერაციების ჯამისა, რომლებმაც მიიღო მონაწილეობა ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად განხორციელებულ გამოანგარიშებაში;

ე) იმ შემთხვევაში, თუ ამ პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად გამოანგარიშებული თანხა აღემატება დაბრუნებულ თანხას, ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის მიზნებისათვის, დაბრუნების ოპერაცია არ იქნება გათვალისწინებული, ხოლო სხვა შემთხვევაში,

გამოანგარიშებული თანხა გათვალისწინებული იქნება ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის მიზნებისათვის.

16. ამ მუხლის მე-15 პუნქტის მიზნებისათვის, გამოანგარიშებაში არ იღებს მონაწილეობას იმ საგადასახადო დეკლარაციით/გაანგარიშებით შემცირებული თანხა, რომლითაც განხორციელდა საგადასახადო დეკლარაციით/გაანგარიშებით დარიცხული თანხის შემცირება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადასახადის გადამხდელს დეკლარაციის დაზუსტების ჰერიოდში წარმოეშვა დეკლარაციის დაზუსტების და დარიცხული გადასახადის შემცირების სამართლებრივი საფუძველი (იგულისხმება დეკლარაციის გადასახადის დარიცხვის საფუძვლის გარეშე წარდგენა და შემდგომ მისი განულება).

17. ამ მუხლის მე-15 პუნქტის მიხედვით გამოანგარიშებულ თანხაზე მომსახურების დეპარტამენტის მიერ ფორმდება დასკვნა და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე კეთდება ჩანაწერი „ხანდაზმულობის გათვალისწინებით, ჩამოწერილია ზედმეტობა“, „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის №996 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის 22¹ მუხლის 4¹ პუნქტზე მითითებით.

18. ამ მუხლის მე-17 პუნქტით გათვალისწინებული თანხის ჩამოწერის შესახებ დასკვნა გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე აისახება იმ წლის 1 იანვრის სავადო თარიღით, რომელი წლის 1 იანვრის მდგომარეობითაც ხორციელდება იმ ზედმეტად გადახდილი თანხის განსაზღვრა, რომელზეც გასულია საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა.

19. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე განხორციელებული თანხის ჩამოწერის შესახებ ეცნობება ამ მუხლის მე-14 პუნქტით განსაზღვრულ შესაბამის პირს.

20. გადასახადის გადამხდელს უუქმდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ყოველი წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რიცხული ზედმეტად გადახდილი თანხა, რომელზეც მოძღვნო წლის პირველი იანვრის მდგომარეობით გასულია საგადასახადო/საბაჟო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა, თუ მას გაუქმების ოპერაციის გატარების თარიღამდე ბოლო 3 წლის განმავლობაში არ უთვიქსირდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე (მათ შორის, დროებითი აღრიცხვის ბარათზე) გატარებული ოპერაცია. ამ მიზნით, მხედველობაში არ მიიღება ოპერაცია, რომლის საფუძველზე გადასახდელად დასარიცხი გადასახადის თანხა ნულის ტოლია (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წარდგენილი საგადასახადო დეკლარაციით/გაანგარიშებით ჩასათვლელი თანხა დარიცხული თანხის ტოლია).

21. ამ მუხლის მე-20 პუნქტით განსაზღვრული ქმედება არ ხორციელდება სახელმწიფოს ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, ასევე სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ან საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად შექმნილი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, აგრეთვე, სახელმწიფოს, სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე.

22. ამ მუხლის მე-20 პუნქტის შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ზედმეტად გადახდილი თანხის გაუქმება ხორციელდება საინტორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრის მიერ, ყოველი წლის პირველი იანვარს.

23. გადასახადის გადამხდელს უუქმდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ყოველი წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რიცხული ზედმეტად გადახდილი თანხა, რომლის წარმოშობის მოძღვნო წლის 1 იანვრიდან გასულია 3 წელი, გარდა ლატარიის სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის ბარათზე არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხისა და ამ მუხლის მე-20 პუნქტით განსაზღვრული

შემთხვევისა, თუ მას ზედმეტად გადახდილი თანხის წარმოშობის მომდევნო წლის 1 იანვრიდან გაუქმების ოპერაციის გატარების თარიღამდე პერიოდში არ უფიქსირდება ამ ბარათზე გატარებული ოპერაცია (მათ შორის, დროებითი აღრიცხვის ბარათზე).

24. ამ მუხლის 23-ე პუნქტის შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ზედმეტად გადახდილი თანხის გაუქმება ხორციელდება საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრის მიერ, ყოველი წლის 15 იანვარს.

25. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების საფუძველზე, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ონბისძიების თარგლებში ან სხვა ფულადი ვალდებულების (გარდა სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციული წესით დაკისრებული სანქციებისა) გადახდევინების მიზნით საქონლის აუქციონის, პირდაპირი მიყიდვის ან სხვა წესით რეალიზაციის ოპერაციის გაუქმების შემთხვევაში, შესაბამის ოპერაციაზე ჩათვლილი დღგ-ის თანხის აღდგენა ხორციელდება, საგადასახადო კოდექსის მე-4 მუხლის გაუთვალისწინებლად, „გადასახადების ადმინისტრირების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის №996 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის 22¹ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეყუნქტის მიხედვით, მომსახურების დეპარტამენტის დასკვნის საფუძველზე, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების თარიღის შესაბამისი დღგ-ის დეკლარაციის სავადო თარიღით და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე კეთდება ჩანაწერი „გადაწყვეტილების საფუძველზე აღდგენილი დღგ-ის თანხა.“

26. ამ მუხლის 25-ე პუნქტით განსაზღვრული ქმედება არ ხორციელდება, თუ გადასახადის გადამხდელმა თავად მოახდინა შესაბამის ოპერაციაზე ჩათვლილი დღგ-ის თანხის გაუქმება ან კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების თარიღის საანგარიშო პერიოდის შესაბამისი დღგ-ის დეკლარაციაში ჩათვლილი დღგ-ის თანხის აღდგენა, რაც შესაძლებელია გადამოწმებული იქნეს გადასახადის გადამხდელისაგან გამოთხვილი ახსნა-განმარტებით.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 13 ივნისის ბრძანება №19946 - ვებგვერდი, 18.07.2016წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2017 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება №22149 - ვებგვერდი, 29.08.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2019 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №47504 - ვებგვერდი, 10.01.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 2 ივნისის ბრძანება №14473 - ვებგვერდი, 18.06.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 21 აგვისტოს ბრძანება №25032 - ვებგვერდი, 31.08.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 1 ნოემბრის ბრძანება №34325 - ვებგვერდი, 15.04.2022წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 29 ნოემბრის ბრძანება №36813 - ვებგვერდი, 21.12.2021წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 2 ოქტომბრის ბრძანება №2374 - ვებგვერდი, 15.04.2022წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 7 აპრილის ბრძანება №8724 - ვებგვერდი, 11.04.2022წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 26 ოქტომბრის ბრძანება №27071 - ვებგვერდი, 25.09.2023წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2023 წლის 18 ივლისის ბრძანება №17370 - ვებგვერდი, 31.07.2023.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2024 წლის 8 აგვისტოს ბრძანება №18358 - ვებგვერდი, 13.08.2024.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2025 წლის 21 თებერვლის ბრძანება №3169 - ვებგვერდი, 25.02.2025.

მუხლი 5. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. თუ კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ხორციელდება საგადასახადო კანონმდებლობით განსაზღვრულ ქვემოთ ჩამოთვლილ შემთხვევებში:

- ა) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მიხედვით;
- ბ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მოთხოვნათა გაუთვალისწინებლად, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე, 45-ე და 50-ე ნაწილების მიხედვით;
- გ) ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევისა და ნატურით გადაცემისას.

მუხლი 6. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მიხედვით, საგადასახადო დავალიანება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით ჩამოიწერება:

- ა) თუ დადგენილია, რომ პირს არ აქვს ქონება ან/და აქტივები;
- ბ) საგადასახადო კოდექსის 57-ე და 58-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში;
- გ) თუ პირს არ განუხორციელებია საგადასახადო ანგარიშგება ბოლო 6 კალენდარული წლის განმავლობაში და საქართველოს კანონმდებლობა აღარ ითვალისწინებს მის სამართლებრივ ფორმას;
- დ) საბიუჯეტო ორგანიზაციის ლიკვიდაციის შემთხვევაში;
- ე) თუ იურიდიული პირი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ამოიშალა მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირთა რეესტრიდან;
- ზ) „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონის 106-ე მუხლის მე-4 პუნქტით დადგენილ შემთხვევაში, როდესაც ქონება მოქმედი საწარმოს სახით გაიყიდა და შემძენი (შემძენები) რეგისტრირდება ამ საწარმოს პარტნიორად;
- თ) ამ მუხლის პირველი ნაწილის „ა“-, „ვ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, საბიუჯეტო ორგანიზაციას საგადასახადო დავალიანება საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესით შეიძლება ჩამოიწეროს საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით.

2. თუ პირი, რომელსაც ჩამოწერა საგადასახადო დავალიანება, აგრძელებს ეკონომიკურ საქმიანობას, მის მიმართ განახლდება ადრე ჩამოწერილი საგადასახადო ვალდებულების დარიცხვა ან/და სანქციის დაკისრება, გარდა ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

3. საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის ადმინისტრაციული წარმოების წესს არეგულირებს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართლდარღვევათა საქმისწარმოების წესის

დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანება, რომელიც განსაზღვრავს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მიხედვით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის საკითხის განხილვის, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის საკითხზე გადაწყვეტილების მიღების და საგადასახადო ვალდებულების განახლების პროცედურებს.

4. საგადასახადო დავალიანება ჩამოწერილად ითვლება, „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დათვარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანებით განსაზღვრული საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მიხედვით ჩამოწერის წესის შესაბამისად, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის საკითხის განხილვის შედეგად მიღებული საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ან შემოსავლების სამსახურის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ- სამართლებრივ აქტში (ბრძანებაში) მითითებული თარიღიდან აქტში (ბრძანებაში) განსაზღვრული პირობებით და საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე, გადასახადის სახეების მიხედვით გაკეთდება შემდეგი ჩანაწერი: „ჩამოწერილია, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის “ა” (მიეთითება ის ნაწილი, რომლის მიხედვითაც ხდება ჩამოწერა) ნაწილით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის (შემოსავლების სამსახურის) “... წლის ... ბრძანებით“.

5. თუ პირს ჩამოწერა საგადასახადო დავალიანება და ჩამოწერის შემდეგ, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლით განსაზღვრულ შემთხვევებში, მოხდება „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დათვარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №99 ბრძანებით განსაზღვრული საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მიხედვით ჩამოწერის წესის შესაბამისად საგადასახადო ვალდებულების აღდგენა, კერძოდ, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ გამოიცა ჩამოწერის შესახებ შესაბამისი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ- სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის შესახებ ბრძანება, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე უკუკორაციებით მოხდება ჩამოწერილი თანხების აღდგენა და გაკეთდება ჩანაწერი „აღდგენილია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის “... წლის № ბრძანებით ჩამოწერილი საგადასახადო დავალიანება“.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 1 ნოემბრის ბრძანება №34325 - ვებგვერდი, 15.04.2022წ.

მუხლი 7. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით ჩამოწერას ექვემდებარება: აღიარებული 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის მომენტისათვის არსებული საგადასახადო დავალიანება და მასზე დარიცხული საურავი, თუ პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი პერიოდისათვის (თანხის ჩამოწერამდე) საგადასახადო ორგანოსთვის არ წარუდგენია საგადასახადო დეკლარაცია/განგრიშებისა, აგრეთვე ამ კოდექსის 1761 მუხლის პირველი ნაწილის ან 309-ე მუხლის 58-ე და 59-ე ნაწილების მიხედვით განხორციელებული

დეკლარირებისა ან/და დარიცხვისა) ან საგადასახადო ორგანოსთვის წარდგენილი საგადასახადო დეკლარაციის/გაანგარიშების (გარდა პირის ქონების გადასახადის დეკლარაციის/გაანგარიშებისა, აგრეთვე ამ კოდექსის 1761 მუხლის პირველი ნაწილის ან 309-ე მუხლის 58-ე და 59-ე ნაწილების მიხედვით განხორციელებული დეკლარირებისა ან/და დარიცხვისა) საფუძველზე გადასახდელად დასარიცხი გადასახადის თანხა ნულის ტოლია (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წარდგენილი საგადასახადო დეკლარაციით/გაანგარიშებით ერთობლივი შემოსავლის თანხა ნულზე მეტია ან/და ჩასათვლელი თანხა დარიცხულ თანხას აღემატება);

2. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შესახებ ადმინისტრაციული წარმოების წესს განსაზღვრავს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის № 994 ბრძანება, რომლის 681-ე მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია:

ა) გადასახადის გადამხდელის განცხადება;

ბ) დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება.

3. „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის № 994 ბრძანების 681-ე მუხლის მიხედვით, ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ასევე შესაძლებელია განხორციელდეს საგადასახადო ორგანოს ინიციატივით.

4. ამ მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლას შეიძლება დაეჭვებაროს ყველა ის პირი, რომელთაც ერიცხვებათ აღიარებული, 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის მომენტისათვის გადაუხდელი აღიარებული საგადასახადო დავალიანება და მასზე დარიცხული საურავი.

5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ჩამოწერას ექვემდებარება ჩამოწერის მომენტისათვის არსებული დავალიანება.

მაგალითი 1:

პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხვება საგადასახადო დავალიანება 6000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 1500 ლარი; არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადში ძირითადი თანხა - 2000 ლარი, საურავი - 1200 ლარი. ფიზიკურ პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

ა) თუ დასკვნის შედგენის შემდეგ დავალიანების ჩამოწერამდე არ მოხდა დავალიანების ცვლილება და პირი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის პირობებს, ჩამოწერას ექვემდებარება დასკვნის შედგენის თარიღისათვის არსებული საგადასახადო დავალიანება სრულად;

ბ) თუ დასკვნის შედგენის შემდეგ დავალიანების ჩამოწერამდე მოხდა დავალიანების ცვლილება და პირი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის პირობებს, არ ხდება დავალიანების ჩამოწერის

პროცესის შეჩერება და ჩამოწერას ექვემდებარება ჩამოწერის განხორციელების მომენტში არსებული საგადასახადო დავალიანება სრულად, რაზეც დგება კორექტირებული დასკვნა ჩამოწერილი თანხების დაზუსტების მიზნით.

6. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მიზნით ჩამოწერამდე პირის მიერ გადახდილი თანხები უნდა მიმართულიყო ვალდებულ პირზე აღნიშნული პერიოდისათვის რიცხული საერთო დავალიანების დასაფარავად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 253-ე მუხლით დადგენილი თანმიმდევრობით:
- ა) გადასახადის თანხა (ძირითადი თანხა);
 - ბ) ჯარიმა;
 - გ) საურავი.

მაგალითი 2:

პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 1500 ლარი; არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადში ძირითადი თანხა - 400 ლარი. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე დაერიცხა 2014 წლის კუთვნილი არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადი 15.11.2014 წლის სავადო თარიღით 100 ლარი. ამასთან, პირს 02.12.2014 წელს გადახდილი აქვს არასასოფლოსამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადის ნაწილში 100 ლარი. სხვა მხრივ ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის პირობებს და უნდა ჩამოწეროს არსებული საგადასახადო დავალიანება ნაწილობრივ. კერძოდ, ჩამოწერას ექვემდებარება საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი. ხოლო, ვინაიდან 02.12.2014 წელს არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადის ნაწილში გადახდილი 100 ლარით დაფარულია 2013 წლის 1 იანვრისათვის რიცხული ქონების გადასახადში არსებული დავალიანების ძირითადი თანხის - 400 ლარის ნაწილი, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადში ჩამოსაწერ დავალიანებას წარმოადგენს ძირითადი თანხა - 300 ლარი (400 ლარი მცირდება 02.12.2014 წელს გადახდილი 100 ლარით). რაც შეეხება ჯარიმისა და საურავის ჩამოწერის საკითხს, გათვალისწინებული უნდა იქნეს 2016 წლის 1 იანვრიდან ბარათების გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი გარემოებები. კერძოდ, ბარათების გაერთიანების შედეგად ჯარიმები და საურავები აღირიცხება ძირითადი დავალიანებისაგან განცალკევებით. შესაბამისად, ჩამოწერას ექვემდებარება ჯარიმა - 300 ლარი, ხოლო რაც შეეხება არსებულ საურავს, ჩამოწერას არ დაექვემდებარება საურავის ის ნაწილი, რომელიც დაერიცხა 15.11.2014 წლის სავადო თარიღით დარიცხულ არასასოფლო- სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადს 100 ლარს.

მაგალითი 3:

პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2800 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 1500 ლარი. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და გადასახადის გადამხდელმა 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების

ჩამოწერის მოთხოვნით. დადგენილია, რომ 2014 წლის 15 იანვარს საშემოსავლო გადასახადში გადახდილი 1200 ლარი პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახა დაგვიანებით 31.08.2020 წელს (საგადახდო დავალებაში გადასახადის გადამხდელის რეკვიზიტებში ხარვეზის გამო)

მოცემული შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის პირობებს სრულად და უნდა ჩამოეწეროს (2014 წლის 15 იანვარს განხორციელებული საბიუჯეტო გადარიცხვის გათვალისწინებით) ჯარიმა 100 ლარი და საურავი სრულად.

მაგალითი 4:

პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2800 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 1500 ლარი. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით. საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შემდგომ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაგვიანებით (საგადახდო დავალებაში გადასახადის გადამხდელის რეკვიზიტებში ხარვეზის გამო) აისახა 2014 წლის 15 იანვარს საშემოსავლო გადასახადში გადახდილი 1200 ლარი.

მოცემული შემთხვევაში:

ჩამოწერილი საგადასახადო დავალიანება ეჭვემდებარება კორექტირებას აღნიშნული გადახდის (1200 ლარი) გათვალისწინებით.

მაგალითი 5:

საწარმოს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 3600 ლარის ოდენობით. მათ შორის: არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადში ძირითადი თანხა 2100 ლარი და საურავი 1500 ლარი. 2013 წლის შემდგომ ჰერიოდში გადასახადის გადამხდელს დაერიცხა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე 2014 წლის კუთვნილი გადასახადი 2014 წლის 15 ნოემბრის სავადო თარიღით 1000 ლარი. 2015 წლის 1 მარტს გადასახადის გადამხდელმა გადაიხადა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადი 3000 ლარი. შემდგომში გადასახადის გადამხდელს ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება გადასახადების დარიცხვისა და გადახდის მხრივ არ უწარმოებია. პირმა 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე ჰერიოდისათვის არსებულ ვადაგადაცილებული დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემული შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელის მიერ 2015 წლის 1 მარტს გადახდილი 3000 ლარით დაითვარება:

- 2013 წლის 1 იანვრამდე არსებული ძირითადი დავალიანების თანხა სრულად 2100 ლარი;
- 2014 წლის 15 ნოემბრის სავადო თარიღით დარიცხული 2014 წლის მიწაზე ქონების გადასახადის ძირითადი თანხიდან (1000 ლარიდან) 900 ლარი.
- ამასთან, გადასახადის გადამხდელი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის პირობებს, კერძოდ, გადასახადის დარიცხვა განხორციელებულია მხოლოდ ქონების გადასახადში. შესაბამისად, საწარმოს უნდა ჩამოეწეროს არსებული დავალიანება ნაწილობრივ. კერძოდ, ჩამოწერას არ ეჭვემდებარება 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დარიცხული და გადაუხდელი ძირითადი გადასახადის დარჩენილი ნაწილი (100 ლარი) და 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ ქონების

გადასახადში დარიცხულ 1000 ლარზე დარიცხული და გადაუხდელი საურავი.

7. თუ გადასახადის გადამხდელს 2013 წლის 1 იანვრისათვის გააჩნია საგადასახადო დავალიანება რომელიმე გადასახადში და ამავდროულად ზედმეტად გადახდილი თანხა სხვა გადასახადში, აღნიშნული ზედმეტობა გათვალისწინებული უნდა იქნეს 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერისას.

ჩამოწერისას აგრეთვე გათვალისწინებული უნდა იქნას 2013 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 1 იანვრიამდე არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხა. ხოლო 2016 წლის 1 იანვრიდან ერთიანი სახაზინო კოდის ამოქმედების შედეგად, პროგრამულად ნარჩენი დავალიანების გასალდოების გამო, შესწავლილი უნდა იქნეს 2016 წლის 1 იანვრისათვის არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხით რა ოდენობის დავალიანების დაფარვა მოხდა სალდირებულად და ჩამოწერა უნდა განხორციელდეს სალდირებული საგადასახადო დავალიანების თარგლებში.

მაგალითი 6:

პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 1500 ლარი; ამავდროულად ზედმეტად გადახდილი თანხა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადში 400 ლარი. პირმა 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე განახორციელა საბიუჯეტო გადარიცხვა არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადში 10.11.2015 წელს 500 ლარი და დაერიცხა 2015 წლის კუთვნილი არასასოფლო- სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადი 15.11.2015 წლის სავადო თარიღით 700 ლარი. სხვა მხრივ ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის პირობებს და უნდა ჩამოწეროს არსებული სალდირებული საგადასახადო დავალიანება ნაწილობრივ. კერძოდ, ჩამოიწერება საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი დავალიანება 600 ლარი (1000 - 400), ჯარიმა - 300 ლარი და 2013 წლის 1 იანვრამდე არსებულ ძირითად დავალიანებაზე (600 ლარი) დარიცხული საურავი.

მაგალითი 7:

პირის საგადასახადო დავალიანება 2013 წლის 1 იანვრისათვის საშემოსავლო გადასახადში შეადგენს - ძირითადი გადასახადი 1000 ლარს და საურავი 1500 ლარს. პირს 2013 წლის 1 იანვრისათვის ამავდროულად ერიცხება ზედმეტად გადახდილი თანხა დღგ-ის გადასახადში 2000 ლარი. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და, ამასთან, დღგ-ში არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხის გამო საშემოსავლო გადასახადში არსებულ ძირითად თანხას საურავი არ დაერიცხა. პირმა 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე კერიოდისათვის არსებული ვადაგადაცილებული დავალიანების და მასზე დარიცხული საურავის ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის პირობებს. ერთიანი სახაზინო კოდის ამოქმედების შედეგად პროგრამულად მოხდება 2016 წლის 1 იანვრისათვის არსებული დავალიანების გასალდოება, რის შედეგად პირის საგადასახადო დავალიანება შეადგენს მხოლოდ საურავს 500 ლარს და ჩამოწერება სრულად.

8. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერის შემდეგ, გადასახადის გადამხდელების მიერ გადახდილი გადასახადის თანხა არ ჩაითვლება უცვე ჩამოწერილი საგადასახადო დავალიანების დასათარავად მიმართულად.
9. 2013 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისათვის კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულებების გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაგვიანებით 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დარიცხვის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანომ თითოეული გადასახადის გადამხდელის მიხედვით, უნდა მოახდინოს იდენტიფიცირება იმ საგადასახადო ვალდებულებებისა, რომლებიც გპაბ-ზე ასახული უნდა ყოფილიყო 2013 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისათვის და აღნიშნულის გათვალისწინებით მიიღოს გადწყვეტილება ამ დავალიანების საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტით ჩამოწერის თაობაზე.

მაგალითი 8:

2012 წლის ნოემბრის თვეში პირის მიერ საგადასახადო ორგანოში დაგვიანებით წარდგენილი იქნა 2011 წლის მოგების გადასახადის დეკლარაცია 1000 ლარის დარიცხვით, რომელზეც 2012 წლის ნოემბრის თვეშივე (01.01.2013 წლამდე) საგადასახადო ორგანოს გადაწყვეტილებით გადასახადის გადამხდელს შეეფარდა შესაბამისი სანქცია დეკლარაციის დადგენილ ვადაში წარმოუდგენლობის გამო. აღნიშნული დეკლარაციის საგადასახადო სანქციის ასახვა პირადი აღრიცხვის ბარათზე მოხდა დაგვიანებით 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდში. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელი აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის პირობებს და უნდა ჩამოწეროს არსებული დავალიანება სრულად, ვინაიდან მოგების გადასახადის დეკლარაციის წარდგენის თარიღი, საგადასახადო სანქციის შეფარდება და აღნიშნული დეკლარაციით გადასახადის დარიცხვის სავადო, წარმოიშვა 2013 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში.

მაგალითი 9:

პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით. 2014 წელს საგადასახადო შემოწების შედეგად (შესამოწებელი პერიოდი 01.01.2012-31.12.2012) დაერიცხა 2012 წლის იანვრის თვის და 2012 წლის თებერვლის დღე-ის გადასახადი, შესაბამისად, 1500 ლარი და 2500 ლარი, ან/და 2014 წელს პირის მიერ საგადასახადო ორგანოში დაგვიანებით წარდგენილ იქნა 2012 წლის იანვრის თვის და 2012 წლის თებერვლის დღე-ის დეკლარაციები, შესაბამისად, 1000 ლარის და 2000 ლარის დარიცხვით. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და 2020 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

მოცემულ შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელს, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა” ქვეპუნქტის შესაბამისად, ჩამოწერა 2013 წლის 1 იანვრამდე არსებული საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარი და მასზე დარიცხული საურავი, ხოლო ჩამოწერას არ ეკვემდებარება 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ დარიცხული და გადაუხდელი ძირითადი გადასახადი და მასზე დარიცხული გადაუხდელი საურავი,

ვინაიდან 2012 წლის იანვრის და 2012 წლის თებერვლის დღგ-ის საგადასახადო ვალდებულებებზე საგადასახადო დავალიანება წარმოიშვა 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდში.

10. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით ჩამოწერისას ხელის შემშლელ პირობას არ წარმოადგენს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 1761 მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ოპერაციის მიხედვით განხორციელებული დეკლარირება. ამასთან, საქონლის მესაკუთრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხვა ხორციელდება საქონლის რეალიზაციის განმახორციელებული უფლებამოსილი პირის მიერ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილი ინფორმაციის მიხედვით და მის მიერვე ხდება კუთვნილი გადასახადის საქონლის მესაკუთრის სახელით გადახდა, ჩამოსაწერი დავალიანების თანხის დაანგარიშებაში მონაწილეობას არ ღებულობს საქონლის მესაკუთრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 1761 მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დარიცხვა და გადახდა.

11. გადასახადის გადამხდელთა მიერ 2012 წლის საანგარიშო პერიოდზე საგადასახადო დეკლარაცი(ებ)ის წარდგენის ფაქტი, რომელთა მიხედვით გადასახადის გადახდის ვალდებულება დადგა და შესაბამისად დავალიანება წარმოიშვა 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომ, აგრეთვე საბაჟო/სასაქონლო დეკლარაციის, დაუბეგრავი მინიმუმის გამოქვითვის შესახებ დეკლარაციის, გამოწერილი სასაქონლო ზედნადების, საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურის (მიღებული/დადასტურებული/გამოწერილი), სალარო აპარატის შესახებ მონაცემების/ინფორმაციის საგადასახადო ორგანოში არსებობა არ წარმოადგენს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერაზე უარის თქმის საფუძველს.

12. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, გადასახადის გადამხდელის გვაბ-ზე 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შემდეგ გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი საგადასახადო დეკლარაცი(ებ)ი/გაანგარიშებ(ებ)ი, რომელთა საფუძველზე გადასახდელად დასარიცხი გადასახადის თანხა ნულის ტოლი არ არის, არ წარმოადგენს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად ჩამოწერილი თანხების აღდგენის საფუძველს. ჩამოწერილი თანხები აგრეთვე არ ექვემდებარება აღდგენას, თუ საგადასახადო ანგარიშების ვალდებულება (რომლის საფუძველზე გადასახდელად დასარიცხი გადასახადის თანხა ნულის ტოლი არ არის) საგადასახადო ორგანოს მიერ გამოვლენილი იქნება საგადასახადო შემოწმების საფუძველზე. ამასთან, საგადასახადო დავალიანების თანხის ჩამოწერის შემდეგ, და დავალიანების ჩამოწერამდე საანგარიშო პერიოდზე ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი თანხით წარმოდგენილი დეკლარაცი(ებ)ის/გაანგარიშებ(ებ)ის (მათ შორის, დაზუსტებულის) შედეგად წარმოშობილი ზედმეტად გადახდილი თანხა ჩაითვლება მართლზომიერად.

13. საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე გადაუხდელი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას, საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო დავალიანების აღიარების საკითხის შესწავლა არ ხორციელდება.

მაგალითი 10:

პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით, მათ შორის საგადასახადო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხულია 500 ლარი, რომელზეც საგადასახადო მოთხოვნის ჩაბარების საკითხი გაურკვეველია. საგადასახადო დავალიანება გადაუხდელია. პირს 2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების თანხის ჩამოწერამდე ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია და შემოწმებით დარიცხული თანხაც არ გადაუხდია. გადასახადის გადამხდელმა 2020

წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოში შეიტანა განცხადება 2013 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით. საგადასახადო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული 500 ლარი ასახულია გადასახადის გადამხდელის ძირითად ბარათზე.

მოცემული შემთხვევაში:

გადასახადის გადამხდელს, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით, უნდა ჩამოწეროს საგადასახადო დავალიანება სრულად.

14. იმის გათვალისწინებით, რომ საგადასახადო დავალიანება არის გადაუხდელი გადასახადების ან/და სანქციების თანხასა და ზედმეტად გადახდილი გადასახადების ან/და სანქციების თანხას შორის სხვაობა, ჩამოწერისას მოსაკრებლის და ადმინისტრაციული ბარათის ნარჩენი ან/და ზედმეტობა, არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული, გარდა საბაჟო მოსაკრებლის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული ნაშთებისა, რომლის გაერთიანებაც მოხდა ერთიანი სახაზინო კოდის პროექტის ფარგლებში იმპორტის გადასახადთან.

15. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლისას დგინდება, რომ გადასახადის გადამხდელების მიერ, ხანდაზმულობის ვადების გათვალისწინებით, დაზუსტებული დეკლარაციების წარდგენის საფუძველზე განულებულია პირველადი დეკლარაციების (2013 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდის დეკლარაციების) მონაცემები, საგადასახადო ორგანო უფლებამოსილია დაადგინოს პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული საგადასახადო დავალიანების თანხის საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობა, მათ შორის, საგადასახადო შემოწმების ჩატარებით. აღნიშნული საკითხის შესწავლამდე საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო დავალიანება არ ჩამოიწერება.

16. მემკვიდრის მიერ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით საგადასახადო ორგანოსათვის მიმართვის შემთხვევაში (თუ მემკვიდრე აგრძელებს გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას), საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა¹“ ქვეპუნქტთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით საგადასახადო ორგანო შეისწავლის როგორც მემკვიდრის, ასევე გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათებს. იმ შემთხვევაში, თუ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანება გადატანილია მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე აღნიშნული საგადასახადო დავალიანების წარმოშობის პერიოდის დადგენისას გაითვალისწინება გარდაცვლილ პირზე მისი წარმოშობის პერიოდი.

16¹. მემკვიდრის მიერ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით საგადასახადო ორგანოსათვის მიმართვის შემთხვევაში (თუ მემკვიდრე არ აგრძელებს გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას) თუ ჩამოწერის პირობები შეესაბამება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა¹“ ქვეპუნქტის მოთხოვნებს საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა უნდა განხორცილდეს გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე.

17. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ხორციელდება გადასახად(ებ)ის სახეების მიხედვით, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით. კერძოდ, ამისთვის შექმნილი ოპერაციით - „ჩამოწერილია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად“.

18. ამ მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე დასკვნის შედგენის თარიღისათვის და დავალიანების ჩამოწერის თარიღისათვის საგადასახადო ორგანომ უნდა შეისწავლოს ინფორმაცია გადასახადის გადამხდელის მიერ დეკლარაციების წარმოდგენის შესახებ.

19. გადასახადის გადამხდელის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ან

საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში ყოთნა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიზნებისათვის, არ წარმოადგენს დავალიანების ჩამოწერაზე უარის თქმის საფუძველს. ამ მიზნით:

ა) გადასახადის სახეების მიხედვით, პირადი აღრიცხვის ბარათზე უნდა განხილების გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების დაწყების შესახებ განჩინების გამოტანის თარიღის ან საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის მიზნით,

საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განვარგულებით განსაზღვრული რესტრუქტურიზაციის პერიოდის დაწყების თარიღის მდგომარეობით და ჩამოწერას დაეჭვემდებაროს, ამ მუხლის დებულებების გათვალისწინებით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული გამიჯნული (გადავადებული) ის დავალიანება ან/და დავალიანების ის ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დადგენილ მოთხოვნებს. ამასთან, ჩამოსაწერი დავალიანების თანხის გაანგარიშება უნდა განხორციელდეს იმგვარად, რომ რიცხობრივად ჩამოსაწერი თანხის ოდენობა ჯამში ტოლი იყოს იმ დავალიანებისა, რომელიც გადასახადის გადამხდელს ჩამოწერებოდა მისი გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ან საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში არყოფნის შემთხვევაში;

ბ) პირადი აღრიცხვის ბარათზე დავალიანების აღდგენა არ განიხილება გადახდისუუნარობის რეჟიმიდან გამოსვლად ან რესტრუქტურიზაციის რეჟიმის ვადაზე ადრე შეწყვეტად. შესაბამისად, აღნიშნული პუნქტი არ გულისხმობს რესტრუქტურიზებული დავალიანების დაფარვის გრაფიკის ავტომატურად ცვლილებას.

20. ამ მუხლის მე-19 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შემდგომ, ჩამოწერილი თანხის მიხედვით, შედეგების შესახებ უნდა ეცნობოს:

ა) გადასახადის გადამხდელის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ყოთნის შემთხვევაში - შემოსავლების სამსახურის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს, შემოსავლების სამსახურის, როგორც კრედიტორის, მოთხოვნის დაზუსტების მიზნით;

ბ) გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეჟიმში ყოთნის შემთხვევაში - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შექმნილ ვადაგადაცილებული საგადასახადო დავალიანებისა და სასესხო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის მიზანშეწონილობის საკითხის შემსწავლელ კომისიას.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 13 ივნისის ბრძანება № 19946 - ვებგვერდი, 18.07.2016წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2017 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება № 22149 - ვებგვერდი, 29.08.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2018 წლის 18 დეკემბრის ბრძანება №36641 - ვებგვერდი, 24.12.2018წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2019 წლის 14 ივნისის ბრძანება №19490 - ვებგვერდი, 19.06.2019წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 19 ოქტომბრის ბრძანება №31327 - ვებგვერდი, 26.10.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 1 ნოემბრის ბრძანება №34325 - ვებგვერდი, 15.04.2022წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2025 წლის 16 მაისის ბრძანება №9857 - ვებგვერდი, 21.05.2025წ.

მუხლი 8. (ამოღებულია)

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 13 ივნისის ბრძანება № 19946 -

ვებგვერდი, 18.07.2016წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2017 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება № 22149 - ვებგვერდი, 29.08.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2018 წლის 18 დეკემბრის ბრძანება №36641 - ვებგვერდი, 24.12.2018წ.

მუხლი 9. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, ამ კოდექსის 252-ე მუხლის მოთხოვნათა გაუთვალისწინებლად, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით ჩამოწერას ექვემდებარება ამ კოდექსის 281-ე მუხლის და 2011 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 139-ე მუხლის საფუძველზე ფიზიკური პირისათვის 2013 წლის 1 იანვრამდე დაკისრებული/დარიცხული და ამ ნორმის ამოქმედებამდე გადაუხდელი ჯარიმა.

2. იმის გათვალისწინებით, რომ საგადასახადო დავალიანება (2011 წლამდე წარმოშობილი საბაჟო დავალიანების ჩათვლით) არის გადაუხდელი გადასახადების ან/და სანქციების თანხასა და ზედმეტად გადახდილი გადასახადების ან/და სანქციების თანხას შორის სხვაობა, შესაბამისად, ჩამოწერისას მოსაკრებლის, ლატარიის სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის და ადმინისტრაციული ბარათის ნარჩენი ან ზედმეტობა, არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული.

3. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში გადასახადის გადამხდელის სალარო აპარატების გადაუხდელი ჯარიმის ჩამოწერის შესახებ წარმოების წესის განსაზღვრავს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანება, რომლის მიხედვით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია:

- ა) გადასახადის გადამხდელის განცხადება;
- ბ) დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება.

4. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ასევე შესაძლებელია განხორციელდეს საგადასახადო ორგანოს ინიციატივით.

5. 2013 წლის 1 იანვრამდე დაკისრებული/დარიცხული და საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის ამოქმედებამდე (2014 წლის 25 დეკემბრამდე) სალარო აპარატების გადაუხდელი ჯარიმის თანხის ჩამოწერის თაობაზე ფიზიკური პირის განცხადების განხილვისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს 2013 წლის 1 იანვრის და 2014 წლის 25 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სალდირებული საგადასახადო დავალიანება.

მაგალითი 1:

ფიზიკური პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2500 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 300 ლარი და საურავი - 700 ლარი; საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 500 ლარი. 2013 წლის იანვრის დღე-ის საგადასახადო დეკლარაციით მიღებული აქვს საგადასახადო ჩათვლა 3000 ლარი, ხოლო მარტის დღე-ის საგადასახადო

დეკლარაციით გადასახდელად დაურიცხა 3000 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირს ჩამოწერება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის ამოქმედებამდე 2014 წლის 25 დეკემბრამდე რიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 500 ლარი.

მაგალითი 2:

ფიზიკურ პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 1000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ჯარიმა - 500 ლარი, საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 500 ლარი, დღგ-ში ზედმეტობა - 500 ლარი. პირადი აღრიცხვის ბარათებზე აღნიშნული მდგომარეობა შენარჩუნებულია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის ამოქმედებამდე, 2014 წლის 25 დეკემბრამდე.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირადი აღრიცხვის ბარათზე დღგ-ის ზედმეტობით პირველ რიგში დაფარულად ჩაითვლება ჯარიმის ის თანხა, რომელიც პირველად იქნა დაკისრებული/დარიცხული. ხოლო, თუ დაკისრება/დარიცხვა განხორციელებულია ერთსა და იმავე დღეს - გამოიყენება პროპორციის პრინციპი.

იმ შემთხვევაში, თუ სალარო აპარატის ჯარიმა დარიცხულ იქნა საშემოსავლო გადასახადის ჯარიმის შემდგომ, შესაბამისად, დღგ-ში ზედმეტობის ხარჯზე დაფარულად ჩაითვლება საშემოსავლო გადასახადის ჯარიმა, ხოლო სალარო აპარატის ჯარიმა ჩაითვლება გადაუხდელად და ეჭვემდებარება ჩამოწერას.

მაგალითი 3:

ფიზიკურ პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება

800 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 1500 ლარი, დღგ-ში ზედმეტობა - 700 ლარი. პირადი აღრიცხვის ბარათების მიხედვით საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის ამოქმედების თარიღისათვის 2014 წლის 25 დეკემბრამდე პირის სალდირებული დავალიანება შეადგენს 2500 ლარს. მათ შორის, საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 1500 ლარი, დღგ-ში დავალიანება - 1000 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირს ჩამოწერება მხოლოდ 2013 წლის 1 იანვრისათვის სალდირებულად არსებული სალარო აპარატების პირადი აღრიცხვის ბარათზე რიცხული დავალიანება 800 ლარი, მიუხედავად იმისა, რომ 2014 წლის 25 დეკემბრამდე სალარო აპარატების ჯარიმაზე ასრებული დავალიანება შეადგენს 1500 ლარს.

მაგალითი 4:

ფიზიკურ პირს 2013 წლის 1 იანვრამდე ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება 2200 ლარის ოდენობით. მათ შორის, საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 1500 ლარი, დღგ-ში დავალიანება - 700 ლარი. პირადი აღრიცხვის ბარათების მიხედვით საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის ამოქმედების თარიღისათვის 2014 წლის 25 დეკემბრამდე პირის სალდირებული დავალიანება შეადგენს 200 ლარს. მათ შორის: საგადასახადო კოდექსის 281-ე მუხლის საფუძველზე დაკისრებული/დარიცხული სალარო აპარატის ჯარიმა - 1500 ლარი, დღგ-ში ზედმეტობა - 1300 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირს ჩამოწერება მხოლოდ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის ამოქმედების თარიღისათვის 2014 წლის 25 დეკემბრამდე არსებული სალარო აპარატების პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული სალდირებული დავალიანება 200 ლარი, მიუხედავად იმისა, რომ 2014 წლის 25 დეკემბრამდე სალარო აპარატების ჯარიმაზე არსებული დავალიანება შეადგენს 1500 ლარს.

6. იმ შემთხვევაში, თუ 2013 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისათვის დაკისრებული (შეფარდებული) ჯარიმა გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხულია

2013 წლის 1 იანვრის შემდეგ, მათ მიმართ უნდა გავრცელდეს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნები.

7. მემკვიდრის მიერ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით მიმართვის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანო შეისწავლის როგორც მემკვიდრის, ასევე გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათებს (მიუხედავად იმისა, მემკვიდრე აგრძელებს თუ არა გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას), საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. იმ შემთხვევაში, თუ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანება გადატანილია მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე და მემკვიდრე მიმართა საგადასახადო ორგანოს საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მიზნით, აღნიშნული დავალიანების წარმოშობის პერიოდის დადგენისას გაითვალისწინება გარდაცვლილ პირზე მისი წარმოშობის პერიოდი. თუ მემკვიდრე მიმართა საგადასახადო ორგანოს გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მიზნით, ხოლო გარდაცვლილ პირზე რიცხული საგადასახადო დავალიანება არ არის გადატანილი მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე და ჩამოწერის პირობები შეესაბამება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნებს, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა შესაძლებელია გარდაცვლილის პირადი აღრიცხვის ბარათზეც.

8. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული სალარო აპარატების გადაუხდელი ჯარიმის ჩამოწერა განხორციელდება გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით. კერძოდ, ამისთვის შექმნილი ოპერაციით - „ჩამოწერილია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად“.

9. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, გადასახადის გადამხდელს ჩამოწერა საგადასახადო დავალიანება და ჩამოწერის შემდეგ გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილ იქნა დეკლარაცია/გაანგარიშება (მათ შორის, დაზუსტებული) 2013 წლის 1 იანვრამდე და 2014 წლის 25 დეკემბრამდე საანგარიშო პერიოდზე, ჩამოწერილი თანხები არ ექვემდებარება აღდგენას. ჩამოწერილი თანხები ასევე არ ექვემდებარება აღდგენას, თუ აღნიშნული გამოვლენილი იქნება საგადასახადო ორგანოს მიერ, მათ შორის, საგადასახადო შემოწმების საფუძველზე.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022შ.

მუხლი 9¹. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის

თანახმად, ჩამოწერას ექვემდებარება ფიზიკური პირის აღიარებული, 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის მომენტისთვის არსებული, საგადასახადო დავალიანება და მასზე დარიცხული საურავი.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლას ექვემდებარება ყველა ფიზიკური პირი (მათ შორის, ძეწარმე ფიზიკური პირი), რომელსაც ერიცხება აღიარებული, 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის მომენტისთვის არსებული, აღიარებული საგადასახადო დავალიანება და მასზე დარიცხული საურავი.

3. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე 2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ ასახული ოპერაციები (გარდა 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების დროებითი ბარათიდან ძირითად ბარათზე გადატანის ოპერაციებისა), რომლებიც აღნიშნულ საანგარიშო პერიოდზე წარმოშობს საგადასახადო დავალიანებას, არ განიხილება 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ დავალიანებად და არ ექვემდებარება ჩამოწერას.

4. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დროებით ბარათზე არსებული, 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი, საგადასახადო დავალიანება ჩამოწერას ექვემდებარება გადასახადის გადამხდელის ძირითად ბარათზე გადატანის შემდგომ, ამავე მუხლის მე-10 პუნქტის გათვალისწინებით.

5. იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელს საგადასახადო დავალიანება უფიქსირდება ერთდროულად ძირითად და დროებით ბარათებზე, დავალიანების ჩამოწერა განხორციელდება დროებითი ბარათიდან ძირითად ბარათზე თანხების სრულად გადატანის შემდგომ.

მაგალითი 1:

ფიზიკურ პირს, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შედარების აქტის მიხედვით, ერიცხება აღიარებული საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით. მათ შორის, საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 500 ლარი და საურავი - 500 ლარი.

ასევე, დროებით ბარათზე უფიქსირდება 2020 წლის 15 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არალიარებული თანხები. 2024 წლის 5 სექტემბერს ფიზიკურმა პირმა მიმართა საგადასახადო ორგანოს 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

ა) საკითხის განხილვისას დადგინდა, რომ გადასახადის გადამხდელის მომართვის თარიღისთვის, 2020 წლის 15 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხები აღიარებულია.

მოცემულ შემთხვევაში მიუხედავად იმისა, რომ 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, 2020 წლის 15 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხები არ იყო აღიარებული, აღნიშნული დავალიანება ჩამოსაწერი თანხის დათვლაში მიიღებს მონაწილეობას, ვინაიდან საკითხის შესწავლის დროს საგადასახადო მოთხოვნით დამატებით დარიცხული თანხები აღიარებულია.

ბ) გადასახადის გადამხდელის მომართვის თარიღისთვის, 2020 წლის 15 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხები არ არის აღიარებული.

მოცემულ შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელს ეცნობება და განემარტება, რომ საგადასახადო ორგანოს მიერ ვერ განხორციელდება დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლა და იგი უფლებამოსილია მოგვმართოს დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით, თანხების აღიარების შემდგომ.

გ) გადასახადის გადამხდელის მომართვის თარიღისთვის, 2020 წლის 15 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხები აღიარებულია თუმცა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ფიქსირდება 2023 წლის 1 მარტის საგადასახადო მოთხოვნით

დარიცხული არაღიარებული თანხები.

მოცემულ შემთხვევაში 2023 წლის 1 მარტის საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხები ზრდის 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ წარმოშობილ დავალიანებას და გავლენას ახდენს ჩამოსაწერი დავალიანების ოდენობაზე.

შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელს ეცნობება და განემარტება, რომ საგადასახადო ორგანოს მიერ ვერ განხორციელდება დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლა და იგი უფლებამოსილია მოგვმართოს დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით, თანხების აღიარების შემდგომ.

6. იმ შემთხვევაში, თუ 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოცემული საგადასახადო მოთხოვნ(ებ)ის საფუძველზე პირადი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული თანხების კორექტირება განხორციელდა 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ, კორექტირებული საგადასახადო მოთხოვნ(ებ)ის შედეგად განსაზღვრული საგადასახადო დავალიანება კვლავ განიხილება 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ დავალიანებად.

7. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მიზნით ჩამოწერამდე პირის მიერ გადახდილი/შეცირებული თანხები უნდა მიემართოს ვალდებულ პირზე აღნიშნული ჰერიოდისთვის რიცხული საერთო დავალიანების დასაფარავად, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 253-ე მუხლით დადგენილი თანმიმდევრობით:

ა) გადასახადის თანხა (ძირითადი თანხა);

ბ) ჯარიმა;

გ) საურავი.

8. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დავალიანების ჩამოწერისას, მოსაქრებლის და ადმინისტრაციული ჯარიმის ბარათის ნარჩენი ან/და ზედმეტობა არ გაითვალისწინება.

9. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, ფიზიკური პირის საგადასახადო დავალიანება შესაძლებელია ჩამოიწეროს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის №994 ბრძანების 68¹ მუხლის შესაბამისად, შემდეგ შემთხვევებში:

ა) გადასახადის გადამხდელის განცხადების საფუძველზე;

ბ) დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების საფუძველზე;

გ) გადასახადის გადამხდელის მომართვის გარეშე (პროგრამულად ან/და ინდივიდუალური შესწავლის გზით).

10. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, გადასახადის გადამხდელს საგადასახადო დავალიანება ჩამოწერება პროგრამულად, თუ ფიზიკური პირს (მათ შორის, მეწარმე ფიზიკურ პირს), 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ ჩამოწერის მომენტამდე, არ უფისირდება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე (მათ შორის, დროებითი აღრიცხვის ბარათზე) გატარებული ოპერაციები. ამ მიზნით, მხედველობაში არ მიიღება პირის მიერ წარმოდგენილი დეკლარაციები, რომელთა საფუძველზე გადასახდელად დასარიცხო გადასახადის თანხა ნულის ტოლია. ასევე ოპერაციები, რომლებიც ამცირებს 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ საგადასახადო დავალიანებას და ოპერაციები, რომლებითაც ხორციელდება 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების დროებითი ბარათიდან ძირითად ბარათზე გადატანა.

11. ამ მუხლის მე-10 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ჩამოწერას ექვემდებარება ჩამოწერის მომენტისთვის არსებული დავალიანება.

12. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის შემდეგ, გადასახადის გადამხდელის მიერ ჩამოწერის თარიღამდე საანგარიშო ჰერიოდის დეკლარაციების დაზუსტება ან/და სხვა სახის ოპერაციები, არ წარმოადგენს უკვე ჩამოწერილი თანხის

გადაანგარიშება/კორექტირების საფუძველს.

მაგალითი 2:

ფიზიკურ პირს, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შედარების აქტის მიხედვით, ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 500 ლარი და საურავი - 500 ლარი. პირს 2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ ბიუჯეტთან ანგარიშსწორება არ უწარმოებია.

აღნიშნული დავალიანება სრულად წარმოადგენს 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ და ჩამოწერის მომენტისთვის გადაუხდელ საგადასახადო დავალიანებას და მასზე დარიცხულ საურავს. შესაბამისად, პროგრამულად ჩამოწერას ექვემდებარება ფიზიკური პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული დავალიანება: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 500 ლარი და ჩამოწერის მომენტისთვის არსებული საურავის ოდენობა.

დავალიანების ჩამოწერის შემდგომ პირადი აღრიცხვის ბარათზე დაფიქსირდა ოპერაციები:

ა) გადახდილია - 1700 ლარი;

ბ) წარმოდგენილია 2023 წლის სექტემბრის თვის დღე დეკლარაცია, ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი (ჩათვლა) თანხით - 500 ლარი.

მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ოპერაციები ამცირებს პირის 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ საგადასახადო დავალიანებას, იგი ვერ გახდება ჩამოწერილი დავალიანების კორექტირების მიზეზი, ვინაიდან დავალიანების ჩამოწერის შემდგომ განხორციელებული ოპერაციები არ მიიღება მხედველობაში.

13. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში (გარდა პროგრამულად განხორციელებული ჩამოწერისა), საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ფიზიკური პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ხორციელდება საგადასახადო ორგანოს გადაწყვეტილებით (დასკვნა, ბრძანება), რისთვისაც უნდა გაიმიჯნოს ჩამოწერის მომენტში არსებულ მთლიან დავალიანებაში 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის მომენტისთვის აღიარებული, გადაუხდელი საგადასახადო დავალიანება და მასზე დარიცხული საურავი 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ წარმოშობილი დავალიანებისგან.

14. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ფიზიკური პირის საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ხორციელდება დადებითი გადაწყვეტილების შესახებ მომზადებული დასკვნა/ბრძანების თარიღისთვის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული მონაცემების შესაბამისად. ამასთან, დასკვნა/ბრძანების გამოცემის თარიღიდან ჩამოსაწერი თანხის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვამდე, გატარებული ახალი ოპერაციები არ იწვევს გადაწყვეტილებით (დასკვნა/ბრძანება) გათვალისწინებული ჩამოსაწერი დავალიანების კორექტირებას, გარდა ისეთი სახის ოპერაციებისა, რომლებიც ასახული უნდა ყოფილიყო დავალიანების ჩამოწერამდე.

მაგალითი 3:

ფიზიკურ პირს, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შედარების აქტის მიხედვით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით. მათ შორის:

საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 500 ლარი და საურავი - 500 ლარი. პირმა 2024 წლის 1 სექტემბერს საგადასახადო ორგანოს მიმართა განცხადებით 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით. ამასთან, 2024 წლის 3 სექტემბერს გადასახადის გადამხდელმა ერთიან სახაზინო კოდზე გადაიხადა 100 ლარი.

საგადასახადო ორგანოს მიერ 2024 წლის 5 სექტემბერს შედგა დასკვნა, სსკ-ის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, პირზე დარიცხული 2021 წლის 1

იანვრამდე წარმოშობილი და დასკვნის შედგენის თარიღისათვის არსებული საგადასახადო დავალიანების და მასზე დარიცხული საურავის ჩამოწერის თაობაზე. აღნიშნული დავალიანება სრულად წარმოადგენს 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ და დასკვნის შედგენის თარიღის მდგომარეობით გადაუხდელ საგადასახადო დავალიანებას და მასზე დარიცხულ საურავს. შესაბამისად, ჩამოწერას ექვემდებარება ფიზიკური პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული დავალიანება, 2024 წლის 5 სექტემბრის სავადო თარიღით, საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 900 ლარი (2024 წლის 3 სექტემბრის გადახდის გათვალისწინებით), ჯარიმა - 500 ლარი და ჩამოწერის მომენტისთვის არსებული საურავის ოდენობა.

2024 წლის 5 სექტემბრის თარიღის შემდეგ გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე განხორციელებულია შემდეგი ოპერაციები:

- ა) 2024 წლის 6 სექტემბერს გადახდილია - 1700 ლარი;
 - ბ) 2024 წლის 7 სექტემბერს წარმოდგენილია 2023 წლის სექტემბრის თვის დღე დეკლარაცია ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი (ჩათვლა) თანხით - 500 ლარი.
- საგადასახადო ორგანოს მიერ დასკვნით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა განხორციელდა 2024 წლის 8 სექტემბერს.

შესაბამისად, 2024 წლის 8 სექტემბრის მდგომარეობით პირს საერთოდ აღარ გააჩნია საგადასახადო დავალიანება. თუმცა, ვინაიდან დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე დადებითი გადაწყვეტილება მიღებულია 2024 წლის 5 სექტემბერს, ამ თარიღის შემდეგ განხორციელებული ოპერაციები არ მიიღება მხედველობაში და არ მოხდება დასკვნის დაზუსტება ჩამოსაწერი დავალიანების კორექტირების მიზნით.

გ) გადამხდელმა, დავალიანების ჩამოწერის შემდეგ, 2024 წლის 1 დეკემბერს საგადასახადო ორგანოში წარადგინა 2022 წლის 15 აგვისტოს თარიღის საგადახდო დავალება (გადახდილია ერთიან სახაზინო კოდზე), რომელიც საგადახდო დავალებაში არასწორი რეკვიზიტების გამო არ იყო ასახული გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე.

იმის გათვალისწინებით, რომ ეს გადახდა ასახული უნდა ყოფილიყო გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე დავალიანების ჩამოწერამდე, თანხის ბატარების შემთხვევაში უნდა განხორციელდეს უკვე ჩამოწერილი თანხის კორექტირება ამ საგადახდო დავალების გათვალისწინებით.

15. იმ შემთხვევაში, თუ ფიზიკური პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ ასახულია ოპერაციები, რომელიც ცვლის საგადასახადო დავალიანების თანხას, ჩამოსაწერი დავალიანების დათვლისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესით განსაზღვრული შემდეგი პრინციპი: თუ 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახული ოპერაცია (გადახდა, დეკლარაციით ბარათზე ასახული ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი თანხა (შემცირება), დასკვნა/ბრძანება/გადაანგარიშება ოპერაციის მიხედვით ასახული შემცირება, რომელიც იწვევს საგადასახადო დავალიანების შემცირებას, პირველ რიგში იწვევს უფრო ადრე წარმოქმნილი საგადასახადო დავალიანების (2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი) დათვარვას, ხოლო შემდეგ 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ წარმოშობილი დავალიანების დათვარვას, ისე რომ იწვევ შემთხვევაში დაცული უნდა იყოს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 253-ე მუხლით დავალიანების დათვარვის დადგენილი თანმიმდევრობა:

- ა) გადასახადის თანხა (ძირითადი თანხა);
- ბ) ჯარიმა;
- გ) საურავი.

აღნიშნული არ ეხება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 161¹ მუხლით გათვალისწინებული ოპერაციის მიხედვით განხორციელებული დეკლარირების გამო საქონლის რეალიზაციის განმახორციელებელი უფლებამოსილი პირის მიერ საქონლის მესაკუთრის სახელით გადახდას.

მაგალითი 4:

ფიზიკურ პირს, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შედარების აქტის მიხედვით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 2000 ლარის ოდენობით. მათ შორის: საშემოსავლო გადასახადში ძირითადი თანხა - 1000 ლარი, ჯარიმა - 500 ლარი და საურავი - 500 ლარი.

2024 წლის 5 სექტემბერს ფიზიკურმა პირმა მიმართა საგადასახადო ორგანოს 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით.

საკითხის შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ პირადი აღრიცხვის ბარათზე ფიქსირდება შემდეგი სახის ოპერაციები:

ა) 20.03.2021 წლის სავადო თარიღი - გადახდა 600 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში, გადახდილი თანხით შემცირდება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებული საგადასახადო დავალიანებიდან საშემოსავლო გადასახადი (ძირითადი გადასახადი) 600 ლარით. შესაბამისად, ძირითად გადასახადში 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი დავალიანება, 20.03.2021 წლის მდგომარეობით, გახდება 400 ლარი.

ბ) 10.04.2021 წლის სავადო თარიღით - გადახდა 200 ლარი.

15.04.2021 სავადო თარიღით ფიქსირდება დარიცხვა დღგ-ში - 200 ლარი.

აღნიშნული ოპერაციები წარმოადგენს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 161¹ მუხლის საფუძველზე საქონლის რეალიზაციის განმახორციელებელი უფლებამოსილი პირის მიერ საქონლის მესაკუთრის სახელით გადახდას და დეკლარირებას. მიუხედავად იმისა, რომ პირადი აღრიცხვის ბარათზე, 2021 წლის 10 აპრილის გადახდით (200 ლარით), მცირდება საშემოსავლო გადასახადი, აღნიშნული ოპერაცია თავისი შინაარსით წარმოადგენს 2021 წლის 15 აპრილს დარიცხული დღგ-ის მაკომპენსირებელ თანხას. შესაბამისად, აღნიშნული გადახდა არ ჩაითვლება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებული დავალიანების შემცირების ოპერაციად და გადაუხდელი დავალიანება ძირითად გადასახადში (რომელიც ითვლება 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილად) კვლავ დარჩება 400 ლარი;

გ) 15.10.2021 წლის სავადო თარიღით, 2021 წლის სექტემბრის თვის დღგ-ის დეკლარაციით დარიცხულია დღგ - 200 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში დარიცხული თანხით იზრდება 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ წარმოშობილი დავალიანება და არ ცვლის 2021 წლის 1 იანვრამდე არსებულ დავალიანებას, რომელიც ძირითად გადასახადში კვლავ დარჩება 400 ლარი;

დ) 15.02.2022 წლის სავადო თარიღით, 2022 წლის იანვრის თვის დღგ-ის დეკლარაციით პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახულია შემცირება (ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი თანხა) - 1300 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში, დავალიანების დაფარვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 253-ე მუხლის თანახმად, დავალიანების თანხა დაითვარება შემდეგი თანმიმდევრობით: 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ამ ოპერაციამდე გადაუხდელი ძირითადი თანხა - 400 ლარი; 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ წარმოშობილი ძირითადი თანხა - 200 ლარი; 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებული ჯარიმა - 500 ლარი; ხოლო ბოლოს - დარჩენილი 200 ლარით შემცირდება 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი საურავი;

ე) 2022 წლის 15 თებერვლის შემდეგ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე აღარ ფიქსირდება რაიმე სახის ოპერაცია. მოცემულ შემთხვევაში საგადასახადო ორგანოს მიერ უნდა მოხდეს დასკვნის შედგენის თარიღისთვის დარჩენილი, 2021 წლამდე წარმოშობილი და შემცირების თარიღისთვის გადაუხდელი (დარჩენილი) საურავის შემცირება.

16. იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელმა წარმოადგინა 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომი საანგარიშო პერიოდის დაზუსტებული დეკლარაცია, რომლითაც მცირდება პირველადი დეკლარაციით დარიცხული თანხის ოდენობა, აღნიშნული ოპერაცია არ მოახდენს გავლენას 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილ საგადასახადო

დავალიანების ოდენობაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დაზუსტებული დეკლარაციით შესამცირებელი (ჩასათვლელი) თანხის ოდენობა აღემატება ამავე დეკლარაციით დასარიცხი თანხის ოდენობას.

17. 2021 წლის 1 იანვრის შემდგომ საანგარიშო პერიოდებზე, ფიზიკური პირის მიერ წარმოდგენილი საშემოსავლო გადასახადის წლიური დეკლარაციის მიხედვით, თუ დარიცხული გადასახადი ნაკლებია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 155-ე მუხლის შესაბამისად ჩათვლილ მიმდინარე გადასახდელების ჯამზე, რის გამოც პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახულია შემცირების (ბიუჯეტიდან დასაბრუნებელი თანხა) ოპერაცია, აღნიშნული შემცირების თანხა არ მიიღებს მონაწილეობას საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ჩამოსაწერი დავალიანების დაანგარიშებაში და ამ მიზეზით გამოწვეული შემცირების ოპერაციით დაითვარება დარიცხული მიმდინარე გადასახდელებით წარმოშობილი დავალიანება.

18. მემკვიდრის მიერ, გარდაცვლილი პირის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით მიმართვის შემთხვევაში (თუ მემკვიდრე აგრძელებს გარდაცვლილი პირის კვონომიკურ საქმიანობას), საგადასახადო ორგანო შეისწავლის როგორც მემკვიდრის, ასევე გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათებს. იმ შემთხვევაში, თუ გარდაცვლილი პირის საგადასახადო დავალიანება გადატანილია მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, აღნიშნული საგადასახადო დავალიანების წარმოშობის პერიოდის დადგენისას, გაითვალისწინება გარდაცვლილ პირზე მისი წარმოშობის პერიოდი.

18¹. მემკვიდრის მიერ, გარდაცვლილი პირის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით მიმართვის შემთხვევაში (თუ მემკვიდრე არ აგრძელებს გარდაცვლილი პირის კვონომიკურ საქმიანობას, რის შესახებაც წარმოადგენს შესაბამის წერილობით განმარტებას), საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა უნდა განხორციელდეს გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, ამავე მუხლის მე-9, მე-13 და მე-14 პუნქტის გათვალისწინებით.

19. გადასახადის გადამხდელის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ან საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეუიმში ყოფნა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიზნებისთვის, არ წარმოადგენს დავალიანების ჩამოწერაზე უარის თქმის საფუძველს. ამ მიზნით:

ა) გადასახადის სახეების მიხედვით, პირადი აღრიცხვის ბარათზე უნდა განხორციელდეს იმ გამიჯნული აღიარებული საგადასახადო დავალიანებების კვლავ აღდგენა, რომელიც არსებობდა პირის მიმართ სასამართლოს მიერ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების დაწყების შესახებ განჩინების გამოტანის თარიღის ან საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის მიზნით, საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განკარგულებით განსაზღვრული რესტრუქტურიზაციის პერიოდის დაწყების თარიღის მდგომარეობით და ჩამოწერას უნდა დაეკვემდებაროს ამ მუხლის დებულებების გათვალისწინებით, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული გამიჯნული (გადავადებული) ის დავალიანება ან/და დავალიანების ის ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით დადგენილ მოთხოვნებს. ამასთან, ჩამოსაწერი დავალიანების თანხის გაანგარიშება უნდა

განხორციელდეს იმგვარად, რომ რიცხობრივად ჩამოსაწერი თანხის ოდენობა ჯამში ტოლი იყოს იმ დავალიანებისა, რომელიც გადასახადის გადამხდელს ჩამოწერებოდა მისი გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ან საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეუიმში არყოფნის შემთხვევაში;

ბ) პირადი აღრიცხვის ბარათზე დავალიანების აღდგენა არ განიხილება გადახდისუუნარობის რეუიმიდან გამოსვლად ან რესტრუქტურიზაციის რეუიმის ვადაზე ადრე შეწყვეტად.

20. ამ მუხლის მე-17 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, საგადასახადო

დავალიანების ჩამოწერის შემდგომ, ჩამოწერილი თანხის მიხედვით შედეგების შესახებ უნდა ეცნობოს:

ა) გადასახადის გადამხდელის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების პროცესში ყოფნის შემთხვევაში, შემოსავლების სამსახურის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს, შემოსავლების სამსახურის, როგორც კრედიტორის, მოთხოვნის დაზუსტების მიზნით;

ბ) გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის რეზიუმე ყოფნის შემთხვევაში - საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შექმნილ ვადაგადაცილებული საგადასახადო დავალიანებისა და სასესხო დავალიანების რესტრუქტურიზაციის მიზანშეწონილობის საკითხის შემსწავლელ კომისიას.

21. იმ შემთხვევაში, თუ ფიზიკურ პირს გაფინანსებული აქვს საგადასახადო შეთანხმება, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის საკითხის შესწავლა ჩერდება საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შედეგად დავალიანების თანხის შემცირებამდე ან საგადასახადო შეთანხმების გაუქმებამდე.

22. იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელმა მიმართა საგადასახადო ორგანოს, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით და შესწავლის შედეგად გადასახადის გადამხდელს უარი ეთქვა დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნაზე, ვინაიდან პირს არ ერიცხებოდა 2021 წლის 1 იანვრამდე წარმოშობილი და ჩამოწერის თარიღისთვის გადაუხდელი დავალიანება, რის შემდეგაც დეკლარაციების დაზუსტებით, ან/და სხვა მიზეზით, გადასახადის გადამხდელს პირადი აღრიცხვის ბარათზე წარმოეშვა საგადასახდო დავალიანება 2021 წლის 1 იანვრამდე პერიოდზე და კვლავ მიმართა საგადასახადო ორგანოს იმავე მოთხოვნით, საგადასახადო ორგანოს მიერ საკითხის განმეორებით შესწავლა არ განხორციელდება. ამასთან, გადასახადის გადამხდელს ეცნობება, რომ საგადასახადო ორგანომ ერთხელ უკვე იმსჯელა აღნიშნულ საკითხზე და უარი ეთქვა დავალიანების ჩამოწერაზე. გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადასახადის გადამხდელს უარი ეთქვა დავალიანების ჩამოწერაზე, გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე 2021 წლის 1 იანვრამდე პერიოდზე დარიცხული და არაღიარებული თანხების გამო.

23. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე განსაზღვრული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა ხორციელდება გადასახად(ებ)ის სახეების მიხედვით, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით, შემდეგი შინაარსის ოპერაციით - „ჩამოწერილია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 37-ე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2024 წლის 24 ივნისის ბრძანება №14753 - ვებგვერდი, 01.07.2024წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2025 წლის 16 მაისის ბრძანება №9857 - ვებგვერდი, 21.05.2025წ.

მუხლი 10. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილის მიხედვით, ამ კოდექსის 252-ე მუხლის მოთხოვნათა გაუთვალისწინებლად, შემოსავლების სამსახური უფლებამოსილია, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით ჩამოწეროს საგადასახადო დავალიანება, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა, თუ იგი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით არ ითვლება აღიარებულად, აღნიშნული დავალიანების თანხის დარიცხვასთან დაკავშირებით გადასახადის გადამხდელისათვის არ ყოფილა წარდგენილი საგადასახადო ორგანოს შეტყობინება/საგადასახადო მოთხოვნა და გასულია მისი წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა.

2. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ზემოაღნიშნული ნაწილით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე ადმინისტრაციული წარმოების წესს განსაზღვრავს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანება, რომლის მიხედვით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია:

- ა) გადასახადის გადამხდელის განცხადება;
- ბ) დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება.

3. ეს ნორმა ეხება პირს, რომელსაც საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის მოთხოვნით, შემოსავლების სამსახურში განცხადების წარმოდგენის მომენტისათვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილის ამოქმედების შემდეგ პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება საგადასახადო დავალიანება, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა, თუ იგი საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით არ ითვლება აღიარებულად, აღნიშნული დავალიანების თანხის დარიცხვასთან დაკავშირებით გადასახადის გადამხდელისათვის არ ყოფილა წარდგენილი საგადასახადო ორგანოს შეტყობინება/საგადასახადო მოთხოვნა და გასულია მისი წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა.

4. მესამე პუნქტით განსაზღვრული პირობების დაკამაყოფილების შემთხვევაში, პირს ჩამოწერება დავალიანება განცხადების წარმოდგენის მომენტისათვის, ხოლო თუ არ არსებობს გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნა (განცხადება) საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერაზე და ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება, დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების მიღების თარიღისისათვის არსებული საგადასახადო დავალიანება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გამოკლებით.

5. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილით განსაზღვრული დავალიანების ჩამოწერა განხორციელდება გადასახად(ებ)ის სახეების მიხედვით, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით. კერძოდ, ამისთვის შექმნილი ოპერაციით - „ჩამოწერილი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 45-ე ნაწილის შესაბამისად.

მუხლი 11. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის გათვალისწინებით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის მიხედვით, „ამ კოდექსის 252-ე მუხლის მოთხოვნათა გაუთვალისწინებლად, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით ჩამოწერას ეჭვედებარება:

- ა) „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ ტერიტორიებზე არსებული ქონების მიხედვით დარიცხული და გადაუხდელი ქონების გადასახადი, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა;
- ბ) პირის მფლობელობაში/საკუთრებაში არსებული მიწის მიხედვით დარიცხული და გადაუხდელი ქონების გადასახადი, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა, თუ მიწა მდებარეობს „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი ტერიტორიების მიმდებარედ, რის გამოც პირი ვერ სარგებლობს მოცემული მიწის ნაკვეთით, რაც დასტურდება ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ გაცემული ცნობით;
- გ) პირის მფლობელობაში/საკუთრებაში არსებული ქონების და მასზე დამაგრებული მიწის მიხედვით დარიცხული თუ გადაუხდელი ქონების გადასახადი, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა, თუ იგი ამ ქონებით ვერ სარგებლობს იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა მიერ საცხოვრებლად გამოყენების გამო და ეს

ქონება რეგისტრირებულია, როგორც დევნილთა კომპაქტურად (ორგანიზებულად) განსახლების ობიექტი, რაც დასტურდება საქართველოს ოუზირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ გაცემული ცნობით.

2. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ზემოაღნიშნული ნაწილით საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე ადმინისტრაციული წარმოების წესს განსაზღვრავს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანება, რომლის მიხედვით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია:
- ა) გადასახადის გადამხდელის განცხადება;
 - ბ) დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება.
3. ეს ნორმა ეხება პირს, რომელსაც ერიცხება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის მიხედვით განსაზღვრული გადაუხდელი საგადასახადო დავალიანება, მასზე დარიცხული საურავი და ჯარიმა.
4. მეორე პუნქტით განსაზღვრული პირობების დაკამაყოფილების და დავალიანების ჩამოწერის წესით განსაზღვრული ადმინისტრაციული წარმოების დასრულების შემდეგ, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის მიხედვით, საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე საგადასახადო ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით, პირს ჩამოწერება განცხადების წარმოდგენის მომენტისათვის, ხოლო თუ არ არსებობს გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნა (განცხადება) საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის მიხედვით დავალიანების ჩამოწერაზე და ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების საფუძველია დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება, დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების მიღების თარიღისათვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის მიხედვით დათვლილი შესაბამისი გადაუხდელი საგადასახადო დავალიანება.
5. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილით განსაზღვრული დავალიანების ჩამოწერა განხორციელდება გადასახად(ებ)ის სახეების მიხედვით, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით. კერძოდ, ამისთვის შექმნილი ოპერაციით - „ჩამოწერილი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 50-ე ნაწილის შესაბამისად.

მუხლი 12. გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევისა და ნატურით

გადაცემის შემთხვევაში საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერისას

1. ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევისა და ნატურით გადაცემის შემთხვევაში საგადასახადო ორგანო ახდენს გადასახადის გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერას „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო- მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №994 ბრძანების - 552 მუხლის (ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევა და ნატურით გადაცემა) შესაბამისად.
2. ამავე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში საგადასახადო დავალიანების ჩამოწერა განხორციელდება გადასახად(ებ)ის სახეების მიხედვით შესაბამისი გადაწყვეტილების თარიღით, გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე ასახვით. კერძოდ, უკელა ოპერაციის შინაარსით - „ჩამოწერილი ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევისა და ნატურით გადაცემის

გამო“.

მუხლი 13. გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე ოპერაციების ჩაწერის წესი

1. გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე (დანართი №2) აისახება დამატებით დარიცხული საგადასახადო და არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულები, რომელიც არ არის აღიარებული (მიმდინარეობს დავა) და საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლის თანხები.
2. ბარათი შედგება 14 სვეტისაგან და მასში მონაცემები შეიტანება შემდეგი წესით:
 - ა) ჰირკველ სვეტში აღინიშნება ოპერაციის ჩაწერის თარიღი - დღე, თვე, წელი. ყველა სახის ოპერაციის ჩაწერები წლის განმავლობაში ამ სვეტში კეთდება ქრონოლოგიურად. თითოეულ სტრიქონზე ჩაწერება მხოლოდ ერთი ოპერაცია და თავისუფალი სტრიქონები არ დაიტოვება;
 - ბ) მე-2 სვეტში იწერება დარიცხული გადასახადი ან ჯარიმის სახე, რომლის მიხედვით მოხდა ბარათზე ვალდებულების დარიცხვა. ასევე შემცირებული გადასახადის ან სანქციის სახე;
 - გ) მე-3 სვეტში იწერება ოპერაციის მოვლე შინაარსი, ამ ბარათზე დროებით აღრიცხული საგადასახადო და არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო/საბაჟო ორგანო) ვალდებულებები, შემცირების, გადასახადის გადახდის ვადის გაგრძელების და სხვათა შესახებ, შესაბამისი ჰერიოდის მითითებით. ამავე სვეტში მიეთითება დოკუმენტები, რომელთა საფუძველზეც განხორციელდა ეს ოპერაციები: საგადასახადო მოთხოვნა ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ მიღებული შესაბამისი გადაწყვეტილება, საგადასახადო შეთანხმების საფუძვლები და სხვა;
 - დ) მე-4 სვეტში „გადახდის ვადა“ ბარათზე აღრიცხული საგადასახადო ვალდებულებების/საგადასახადო/საბაჟო სანქციების/სხვა თანხების გადახდის ვადები, კერძოდ: ვალდებულებები მათი გადახდის სავადოებით, ანუ ის თარიღები, რომლის მიხედვით ამ ვალდებულების აღიარების შემთხვევაში მოხდება მათი დარიცხვა გადასახადის გადამხდელის ჰირადი აღრიცხვის ბარათზე;
 - ე) მე-5-მე-6 სვეტებში იწერება ინთორმაცია დროებით ბარათზე აღრიცხული ძირითადი გადასახადებისა და სანქციების მიხედვით, კერძოდ:
 - ე.ა) მე-5 სვეტში იწერება საგადასახადო მოთხოვნით ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით დამატებით დარიცხული საგადასახადო და არასაგადასახადო ვალდებულებები ძირითადი გადასახადისა და სანქციების თანხები. ასევე საგადასახადო შეთანხმებით განსაზღვრული დავალიანების/დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლის ძირითადი ნაწილისა და ჯარიმის თანხა;
 - ე.ბ) მე-6 სვეტი იწერება საგადასახადო და არასაგადასახადო ვალდებულებების შემცირება. მე-5 და მე-6 სვეტების სხვაობა დადგენილი წესით გადაიტანება გადასახადის გადამხდელის ჰირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე.
 - ვ) მე-7 სვეტში იწერება საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული საგადასახადო დავალიანების ან/და მოსაკრებლის თანხების საურავი, რომელზეც გათვარმდა საგადასახადო შეთანხმება და ვალდებულების შესრულებამდე გადმოტანილ იქნა ჰირადი აღრიცხვის ძირითადი ბარათიდან;
 - ზ) მე-8-11 სვეტები განვუთვნილია ამ ბარათზე არსებული ჯამური ანგარიშსწორების სალდოსათვის, კერძოდ:
 - ზ.ა) მე-8 სვეტში ჩაწერება ბარათზე აღრიცხული საგადასახადო და არასაგადასახადო ვალდებულებების/დავალიანების თანხის ჯამი, რომელიც წარმოადგენს მე-9, მე-10 და მე-11 სვეტების ჯამს;
 - ზ.ბ) მე-9 სვეტში - ძირითადი გადასახადის მიხედვით ვალდებულების/დავალიანების თანხა;

- ზ.გ) მე-10 სვეტში - ჯარიმის მიხედვით ვალდებულების/დავალიანების თანხა;
- ზ.დ) მე-11 სვეტში - საურავის მიხედვით დავალიანების თანხა;
- თ) მე-12 სვეტში იწერება საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ საგადასახადო მოთხოვნის ან საგადასახადო/საბუჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების ჩაბარების თარიღი;
- ი) მე-13 სვეტში იწერება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ გამოცებული საგადასახადო მოთხოვნა ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილება გასაჩივრდა დადგენილ ვადაში, შესაბამისად იწერება გასაჩივრების თარიღი;
- კ) მე-14 სვეტში იწერება საგადასახადო მოთხოვნის ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების აღიარების თარიღი. დროებით ბარათზე არსებული ვალდებულებები შესაბამისი გადაწყვეტილების (ბრძანება, საგადასახადო მოთხოვნა და ა.შ.) გასაჩივრების ვადის ამოწურვიდან 3 სამუშაო დღის გასვლისთანავე ასახული უნდა იქნეს გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე.
3. გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების შემთხვევაში მონაცემების აღრიცხვას და ჩაწერას ახორციელებს შემოსავლების სამსახურის ანალიტიკური დეპარტამენტის უფლებამოსილი წარმომადგენელი, რომელიც ხორციელდება შემდეგი წესით:
- ა) დროებით ბარათზე უნდა აისახოს საგადასახადო დავალიანების/ დავალიანების ნაწილის ან/და მოსაკრებლის თანხის ის ოდენობა, რომლის შემცირებაც ხდება საგადასახადო შეთანხმების საფუძველზე გადასახადის/მოსაკრებლის სახეებისა და ჯარიმის მიხედვით. საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული თანხა აისახება დროებითი ბარათის მე-5-6 სვეტში, ხოლო საურავი - მე-7 სვეტში;
- ბ) საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულების სრულად შესრულების შემთხვევაში უფლებამოსილი პირის მიერ ბარათის მე-3 სვეტში იწერება შემოსავლების სამსახურის უფროსის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მონაცემები (თარიღი და ნომერი), ბარათის მე-2 სვეტში იწერება ამ აქტით განსაზღვრული გადასახადის/მოსაკრებლის სახე - ჯარიმები. შესაბამისად, დროებით ბარათზე ზემოაღნიშნული ოპერაციის განხორციელებასთან ერთად ბარათზე უკუოვნერაციით ნულდება ამ მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით დადგენილი წესით ასახული თანხები;
- გ) იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელის მიერ მოხდება საგადასახადო შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევა საგადასახადო ვალდებულება/მოსაკრებლის თანხები, რომელიც გადმოტანილ იქნა დროებითი აღრიცხვის ბარათზე, გადმოტანის სავადო თარიღით დაერიცხება (აღდგება) პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე.
4. შემოსავლების სამსახურის შესაბამისმა დეპარტამენტებმა, რომლებიც უფლებამოსილი არიან კომპეტენციის ფარგლებში დამატებით დაარიცხონ გადასახადის ან/და სანქციის თანხები (გარდა ელექტრონულად წარდგენილი/ჩაბარებული მოთხოვნების), დარიცხულ თანხებზე ინფორმაციის შეტანა უნდა განახორციელონ დროებით აღრიცხვის ბარათზე. ასევე, დეპარტამენტის უფლებამოსილმა პირმა უნდა გააკონტროლოს დამატებით დარიცხულ თანხებზე საგადასახადო მოთხოვნის/სამართალდარღვევის ოქმის/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების გადასახადის გადამხდელზე საგადასახადო/საბაჟო კანონმდებლობით დადგენილი წესით ჩაბარება, ხოლო ჩაბარების თარიღის აღრიცხვა განახორციელოს გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში, რის საფუძველზეც აღნიშნული თარიღი აისახება დროებითი ბარათის მე-12 სვეტში.
5. საგადასახადო მოთხოვნის/ოქმის ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების

ჩაბარების თარიღიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში გაუსაჩივრებლობის შემთხვევაში მოთხოვნა/ოქმში ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების დაფიქსირებული თანხები შესაბამისი სავადოებით გასაჩივრების ვადის ამოწურვიდან, 3 სამუშაო დღის გასვლისთანავე ავტომატურ რეჟიმში დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან გადატანილი უნდა იქნეს პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე.

5¹. თუ გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო/საბაჟო ორგანოში წარდგენილ იქნა „შემოსავლების სამსახურის დავების განხილვის საბჭოს შექმნის, მისი საქმიანობის წესის, ასევე საბაჟო და საგადასახადო მონიტორინგის დეპარტამენტებში მედიაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2013 წლის 8 ივლისის №31275 ბრძანების დანართი № 7-ით დამტკიცებული განცხადება „გადაწყვეტილების გასაჩივრებაზე უარის თქმისა და გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე დარიცხული თანხის აღიარების შესახებ“ საგადასახადო მოთხოვნის/სამართალდარღვევის ოქმის, საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს გადაწყვეტილების ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით დარიცხული თანხების აღიარების შესახებ, დავების დეპარტამენტის მიერ განცხადების საჩივრების პროგრამაში დარეგისტრირება ჩაითვლება შესაბამის ინფორმაციად და გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე ასახული შესაბამისი თანხები ავტომატურ რეჟიმში გადატანილი იქნება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე.

5². თუ გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო ორგანოში წარდგენილ იქნა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31 დეკემბრის N996 ბრძანების დანართი №I-121-ით დამტკიცებული წერილობითი განცხადება „საგადასახადო მოთხოვნის გასაჩივრებაზე უარის თქმის შესახებ“ საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული თანხების აღიარების შესახებ, დავების დეპარტამენტის მიერ განცხადება განიხილება და განცხადებაში მითითებული საგადასახადო მოთხოვნით გათვალისწინებული თანხა დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან გადატანილი იქნება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე, განცხადების რეგისტრირების დღიდან არაუგვიანეს მესამე სამუშაო დღისა.

6. საგადასახადო მოთხოვნის/ოქმის ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში ან სასამართლოში სრულად ან ნაწილობრივ გასაჩივრების შემთხვევაში მოთხოვნაში/ოქმში ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებულ სხვა შესაბამის გადაწყვეტილებაში დაფიქსირებული თანხები სრულად, შესაბამისი სავადოებით, ავტომატურ რეჟიმში აღრიცხება დროებითი აღრიცხვის ბარათზე. თუ საჩივარზე დადგინდება ხარვეზი ან შემოსავლების სამსახურში არ იქნება წარმოდგენილი განჩინება სარჩელის წარმოებაში მიღების თაობაზე, დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან თანხები სრულად, შესაბამისი სავადოებით, ავტომატურ რეჟიმში აღირიცხება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე.

7. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო მოთხოვნა ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილება გასაჩივრდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში და დავების განმხილველმა ორგანომ მიიღო გადაწყვეტილება, რომელიც ჩაჰერდა გადასახადის გადამხდელს:

ა) თუ მიღებული გადაწყვეტილებით გადასახადის გადამხდელს უარი ეთქვა საჩივრის დაკავშირებულებაზე, მისი ჩაბარებიდან 20 კალენდარული დღის ვადაში ან სასამართლოს მიერ დავაზე მიღებული განჩინების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში არ გასაჩივრდა, საგადასახადო მოთხოვნით დამატებით დარიცხული ვალდებულება შესაბამისი სავადოებით დროებითი აღრიცხვის ბარათიდან ავტომატურად გადატანილი უნდა იქნას პირადი აღრიცხვის ბარათზე;

- ბ) თუ მიღებული გადაწყვეტილებით მოხდა საჩივრის დაკმაყოფილება, დროებით აღრიცხვის ბარათზე არსებული დავალიანება პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გადადის მას შემდეგ, როდესაც მიღებულ გადაწყვეტილებაზე გამოიცა შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნა/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილება. ამ შემთხვევაში გათვალისწინებული უნდა იქნას ასევე შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნის/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების გასაჩივრების ვადები;
- გ) თუ მიღებული გადაწყვეტილებით მოხდა საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილება და მისი ჩაბარებიდან 20 კალენდარული დღის ვადაში ან სასამართლოს მიერ დავაზე მიღებული განჩინების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში არ გასაჩივრდა, დროებით აღრიცხვის ბარათზე არსებული საგადასახადო დავალიანება პირადი აღრიცხვის ბარათზე გადადის მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც მიღებულ გადაწყვეტილებაზე გამოიცა შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნა. ამ შემთხვევაში გათვალისწინებული უნდა იქნას ასევე შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნის გასაჩივრების ვადები;
- დ) თუ მიღებული გადაწყვეტილებით მოხდა საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილება და მისი გასაჩივრება მოხდა კანონმდებლობით დადგენილი წესით, დროებით ბარათზე ასახება მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოცემული შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნით განსაზღვრული თანხები;
- ე) თუ მიღებული გადაწყვეტილებით საჩივარი დატოვებულ იქნა განუხილველი, გარდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 301-ე მუხლის „თ“ ქვეწუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, დროებითი ბარათიდან სადავო თანხები ავტომატურ რეუიმში გადატანილი უნდა იქნეს გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე. ამასთან, საჩივრის განუხილველად დატოვების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრების შემთხვევაში სადავო თანხები დარჩება გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე საბოლოო გადაწყვეტილების (კანონიერ ძალაში შესული) საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსათვის/შემოსავლების სამსახურისათვის ჩაბარებამდე. იმ შემთხვევაში, თუ საბოლოო გადაწყვეტილებით დადგინდება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს/შემოსავლების სამსახურის მიერ საჩივრის განხილვა, სადავო თანხები გადაიტანება ავტომატურ რეუიმში კვლავ დროებით ბარათზე.
8. ამ მუხლის მე-7 პუნქტით განსაზღვრული დებულებების შესრულების უზრუნველსაყოფად ხორციელდება საჩივრების პროგრამაში ასახვა, რომელსაც უზრუნველყოფს დავების დეპარტამენტი და ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს აპარატი.
9. იმ შეთხვევაში, თუ გადამხდელმა 30 კალენდარული დღის ამოწურვამდე გაასაჩივრა საგადასახადო მოთხოვნა/ოქმი ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილება, საჩივრების პროგრამის მეშვეობით საჩივრის მიღების თარიღი უნდა ჩაწეროს ბარათის მე-13 სვეტში.
10. იმ შეთხვევაში, თუ საგადასახადო მოთხოვნით ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული თანხა ავტომატურად გადატანილ იქნა გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე და შემდგომში აღმოჩნდა, რომ საგადასახადო მოთხოვნა ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილება გასაჩივრებულია დადგენილ ვადაში (30 კალენდარული დღე) ან ახლად აღმოჩნდილი გარემოების საფუძველზე აღიარებული საგადასახადო დავალიანება გასაჩივრდა და მიღებულია გადაწყვეტილება მისი წარმოებაში მიღებაზე, საჩივრების პროგრამაში აღირიცხება გასაჩივრებული დოკუმენტის რეკვიზიტები, რის შემდგომაც პროგრამა ავტომატურად განახორციელებს გასაჩივრებული საგადასახადო მოთხოვნით/ოქმით დარიცხული თანხის შესაბამისი სავადოებით დროებით ბარათზე გადატანას ან

საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით სავადოების მიხედვით გაუქმებას და მის გადატანას დროებითი აღრიცხვის ბარათზე.

11. საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ გადასახადის გადამხდელის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრების შემთხვევაში, თუ აღნიშნული არ წარმოადგენს საგადასახადო მოთხოვნას/ოქმს, აღიარებული საგადასახადო დავალიანება პირადი აღიცხვის ბარათიდან არ გადაიტანება დროებითი აღრიცხვის ბარათზე და ამ ბარათზე გასაჩივრებასთან დაკავშირებით რაიმე სახის ჩანაწერები არ იწარმოება, გარდა ამ მუხლის მე-10 ვუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.
12. გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო/საბაჟო დავის წარმოების პერიოდში დროებითი აღრიცხვის ბარათზე ჩანაწერების წარმოება ხორციელდება შემდეგი წესით:
- ა) საგადასახადო მოთხოვნის/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების გასაჩივრების შემთხვევაში ავტომატურ რეჟიმში აისახება:
 - ა.ა) საგადასახადო მოთხოვნის/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების გასაჩივრების შემთხვევაში საჩივრის მიღების თარიღი, თვე და წელი იწერება დროებითი აღრიცხვის ბარათის მე-13 სვეტში;
 - ა.გ) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით საგადასახადო მოთხოვნის/საგადასახადო ან/და საბაჟო ორგანოს სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილების აღიარების შემთხვევაში, მისი აღიარების თარიღი იწერება დროებითი აღრიცხვის ბარათის მე-14 სვეტში და ამ თარიღიდან საგადასახადო ვალდებულება შესაბამისი სავადოების მიხედვით აისახება პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე;
 - ბ) იმ შემთხვევაში, როდესაც საჩივრის განხილვის შედეგებით გამოტანილია გადაწყვეტილება საჩივრის მთლიანად ან ნაწილობრივ დაკავშირების თაობაზე, მაშინ უფლებამოსილი დეპარტამენტის მიერ უნდა მოხდეს საგადასახადო მოთხოვნით ან საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს მიერ დამატებით დარიცხული თანხების შესახებ მიღებული სხვა შესაბამისი გადაწყვეტილებით დარიცხული თანხების გადაანგარიშება, გამოიცეს შესწორებული საგადასახდო მოთხოვნა, რომელშიც აისახება გადაანგარიშების შემდეგ დარჩენილი დამატებით დარიცხული/შემცირებული გადასახადისა და სანქციის თანხები, შესაბამისად, ამ მოთხოვნის საფუძველზე მისმა გამომცემა დეპარტამენტმა უნდა მოახდინოს დროებით ბარათზე თანხების ასახვა და ასევე მე-12 სვეტში ჩაწეროს მისი გადასახადის გადამხდელზე ჩაბარების თარიღი.

მაგალითი 1:

სასამართლოს მიერ მიღებულია გადაწყვეტილება შვს „ელიტის“ მიმართ საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული გადასახადების თანხების (16500 ლარი) გაუქმების თაობაზე, კერძოდ: დღგ-ში - 6500 ლარის, მოგების გადასახადში 4000 ლარის და საშემოსავლო გადასახადში 4000 ლარის ოდენობით.

მოცემულ შემთხვევაში:

აღნიშნულიდან გამომდინარე, შემოსავლების სამსახურის უფლებამოსილი დეპარტამენტი, რომლის მიერ გამოცემული საგადასახადო მოთხოვნით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულების შემცირება მოხდა საგადასახადო ორგანოს მიერ, გამოსცემს შესწორებულ საგადასახადო მოთხოვნას, რომელშიც აისახება დარჩენილი საგადასახადო ვალდებულება სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე (გადასახადის სახეების მიხედვით). ზემოაღნიშნული მოთხოვნის გამოცემის შემდეგ უფლებამოსილი პირი აუქმებს იმ საგადასახადო მოთხოვნის ჩანაწერებს, რომლის კორექტირებაც ხდება შესწორებული საგადასახადო მოთხოვნით. ჩანაწერი იწარმოება დარიცხული თანხების სავადო თარიღების გათვალისწინებით.

13. შემოსავლების სამსახურის მიერ საჩივარზე მიღებული გადაწყვეტილება, მაკონტროლებელი ან სამართალდამცავი ორგანოების მიერ საგადასახადო/საბაჟო ორგანოსათვის მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე გამოცემული საგადასახადო

მოთხოვნა, რომელიც საჩივრდება ფინანსთა სამინისტროსთან არსებულ დავების განხილვის საბჭოში, საჩივრის/საჩივრების პროგრამაში დარეგისტრირება ჩაითვალოს შესაბამის ინფორმაციად და გასაჩივრებულ აქტ(ებ)ში ასახული თანხები ავტომატურ რეგისტრირების პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათიდან გადატანილი იქნეს დროებით აღრიცხვის ბარათზე. ასევე ავტომატურად მოხდეს ჩანაწერის წარმოება შესაბამისი წესით იმ შემთხვევაშიც, როდესაც დავაზე ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ჩაბარდა გადასახადის გადამხდელს.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 13 ივლისის ბრძანება №19946 - ვებგვერდი, 18.07.2016წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2017 წლის 10 მარტის ბრძანება №6394 - ვებგვერდი, 14.03.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2017 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება №22149 - ვებგვერდი, 29.08.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2019 წლის 23 აპრილის ბრძანება № 12535 - ვებგვერდი, 18.06.2019წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 10 სექტემბრის ბრძანება №27017 - ვებგვერდი, 17.09.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.

მუხლი 14. ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების კუთვნილი

გადასახადის აღრიცხვის ფორმა

1. ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების კუთვნილი გადასახადის აღრიცხვის მიზნით იხსნება აღრიცხვის ფორმა (დანართი №3), რომელშიც აისახება:

- ა) ქონების გადასახადის (ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა), ქონების გადასახადი სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, ქონების გადასახადი არასასაოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე) აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები ტერიტორიული ერთეულების მიხედვით;
- ბ) საშემოსავლო გადასახადის აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები: აჭარის და აფხაზეთის ა.რ. და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მიხედვით.

2. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ქონების გადასახადში არსებული საგადასახადო ვალდებულების შემთხვევაში აღრიცხვის ფორმაში აღირიცხება ეს ვალდებულება ტერიტორიული ერთეულების მიხედვით. ასევე ამ ფორმაში აღირიცხება აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის კუთვნილი საშემოსავლო გადასახადის თანხები.

3. აღრიცხვის ფორმაში გადასახადის გადამხდელის მიერ წარდგენილი ქონების გადასახადის დეკლარაციის მიხედვით, შესაბამისად დეკლარაციაში მითითებული თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით ფორმაში ნაწილდება დარიცხული ქონების გადასახადის თანხები. საგადასახადო შემოწმებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულების აღიარების შემთხვევაში აღრიცხვის ფორმაში ქონების გადასახადის შესახებ მონაცემები თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით შეიტანება შემოწმების პტის სპეციალური დანართიდან.

4. ქონების გადასახადის მიხედვით საგადასახადო ვალდებულება ნაწილდება იმ დონეზე ჩაშლილად როგორც ეს აისახება ქონების გადასახადის დეკლარაციაში.

5. აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების კუთვნილი საშემოსავლო გადასახადის შესახებ მონაცემები აისახება გადახდის წყაროსთან დაკავებული გადასახადების დეკლარაციის ფორმის შესაბამისი სვეტებიდან ან/და საგადასახადო

აღრიცხვის ადგილის მიხედვით. საგადასახადო შემოწმებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულების აღიარების შემთხვევაში აღრიცხვის ფორმაში მონაცემები აისახება აქტის დანართის მიხედვით.

6. ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის კუთვნილი საშემოსავლო გადასახადის შესახებ მონაცემები აისახება საშემოსავლო გადასახადის წლიური დეკლარაციის ფორმის შესაბამისი გრაფიდან ან/და საგადასახადო აღრიცხვის ადგილის მიხედვით. საგადასახადო შემოწმებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულების აღიარების შემთხვევაში აღრიცხვის ფორმაში მონაცემები აისახება აქტის დანართის მიხედვით.
7. აღრიცხვის ფორმის მიხედვით ხორციელდება გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი თანხების გადანაწილება თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით. თუ გადახდილი თანხით არ ხდება ქონების/საშემოსავლო გადასახადში არსებული დავალიანების სრულად დათვარვა, მაშინ გადახდილი თანხით ქონების/საშემოსავლო გადასახადში დავალიანება თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით ითვარება დარიცხული ვალდებულების პროცესუალად.
8. გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი თანხების თვითმმართველი ერთეულების მიხედვით განაწილების შესახებ ინფორმაცია ეგზავნება სახელმწიფო ხაზინას.

მუხლი 15. ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტი

1. ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტის (დანართი №5) ფორმაში მონაცემების ასახვა უნდა მოხდეს გადასახადის გადამხდელისთვის გახსნილი უკელა ბარათიდან.
2. პირის მოთხოვნის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს მიერ, მატერიალური ფორმით ამობეჭდილი სახით, გაიცემა გაცემის მომენტში გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში პროგრამულად დაგენერირებული შედარების აქტი, რომელიც გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის შემთხვევაში, ქვეყნის სამსახურის მიერ გადასახადო ორგანოს უფლებამოსილი პირის მიერ.
3. ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტში საგადასახადო ვალდებულებების სალდო ჰერიონდის დასაწყისისათვის და ჰერიონდის ბოლოსთვის აისახება მხოლოდ გადასახადების სახეების მიხედვით, ხოლო ჯარიმა, საურავი და ზედმეტად გადახდილი თანხების ჯამური მაჩვენებლები გადასახადების მიხედვით ჩაშლის გარეშე. ხოლო არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებზე რიცხული ჯარიმა, საურავი და ზედმეტად გადახდილი თანხები აისახება გადასახადის სახეების მიხედვით.
4. შედარების აქტის ნაწილში - „ანგარიშგება საანგარიშო ჰერიონდის ვალდებულებების მიხედვით“ აისახება გადასახადის სახეების მიხედვით დარიცხული აღიარებული (ძ.შ. დამატებით დარიცხული) საგადასახადო ვალდებულებები და ბიუჯეტში გადახდილი თანხები.
5. შედარების აქტის მე-13 სვეტში აისახება დამატებით დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებები, რომელიც არ არის აღიარებული.
6. ანგარიშგების ფორმის მე-14 სვეტში აისახება გადავადებული აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების თანხები.
7. გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის შემთხვევაში შემოსავლების სამსახურის ერთიან კომპიუტერულ ბაზაში არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით გაიცემა ელექტრონული წესით ამობეჭდილი ცნობა აღიარებული საგადასახადო/არასაგადასახადო დავალიანების შესახებ. ასევე, მიეთითება ინფორმაცია არაღიარებული და გადავადებული ვალდებულებების/დავალიანების თაობაზე.
8. ცალკეულ შემთხვევებში (საწარმოს (ორგანიზაციის) ლიკვიდაცია/რეორგანიზაცია, ფიზიკური პირის გარდაცვალება, საგადასახადო დავალიანების რესტრუქტურიზაცია/რეაბილიტაცია), შესაძლებელია, განხორციელდეს შემდეგი ღონისძიებები:
 - (ა) საგადასახადო დეკლარაციის/გაანგარიშების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე

ასახვა/არასახვის საკითხის შესწავლა, რომელიც წარმოდგენილია გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში, მაგრამ არ არის ასახული პირადი აღრიცხვის ბარათზე;

ბ) ბიუჯეტში ჩარიცხული თანხების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე ასახვა/არასახვის საკითხის შესწავლა, რომლის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში, მაგრამ არ არის ასახული პირადი აღრიცხვის ბარათზე;

გ) პირადი აღრიცხვის ბარათებზე დარიცხული/შემცირებული მიმდინარე გადასახდელებისა და წლიური დევლარაცი(ებ)ის საფუძველზე დარიცხული/შემცირებული თანხების გადაანგარიშების, ასევე პირადი აღრიცხვის ბარათებზე ჩანაწერების განმეორებით არსებობის შემთხვევაში - მათი სისწორის შესწავლა.

9. ფიზიკური პირის გარდაცვალების შემთხვევაში, გარდა ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებებისა, ხორციელდება ასევე შემდეგი ღონისძიებები:

ა) იმ შემთხვევაში, როდესაც გარდაცვლილი პირი იყო გარდაცვალების თარიღისათვის დღგ-ის გადამხდელი, ნაშთის გადატანის მიზნებისათვის, მემკვიდრე ვალდებულია, წარმოადგინოს ინფორმაცია სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ნაშთზე, რომელზედაც გარდაცვლილი მიღებული ჰქონდა დღგ-ის ჩათვლა, ხოლო თუ მემკვიდრე არ წარმოადგენს ამ ინფორმაციას, გარდაცვლილის პირადი აღრიცხვის ბარათზე სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ნაშთზე მიღებული ჩათვლა ექვემდებარება განაშთვას;

ბ) მემკვიდრე, რომელიც აგრძელებს გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, ვალდებულია წარმოადგინოს გარდაცვლილი პირის ბოლო საანგარიშო პერიოდის დევლარაცია/დევლარაციები და გაანგარიშება/გაანგარიშებები. ამასთან, მემკვიდრე უფლებამოსილია, დევლარაცი(ებ)ის/გაანგარიშებ(ებ)ის წარმოდგენა განახორციელოს ამ მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების პერიოდშიც (მათ შორის, წინა საანგარიშო პერიოდის საგადასახადო დევლარაცი(ებ)ის/გაანგარიშებ(ებ)ის წარმოდგენა). მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე ხდება გარდაცვლილი პირის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული ნაშთების ასახვა.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 ნოემბრის ბრძანება №34600 - ვებგვერდი, 01.12.2021წ.

მუხლი 16. ბარათებზე საურავების ასახვის წესები

1. საურავის დარიცხვა ხორციელდება გადასახადის თანხაზე, რომელიც არის სხვაობა გადასახადის გადამხდელის შეუსრულებელ საგადასახადო ვალდებულებებსა და ზედმეტად გადახდილი გადასახადების ჯამს შორის. თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, საურავის დარიცხვა ხორციელდება თითოეული ვადაგადაცილებული დღისათვის, გადასახადის გადახდის ვადის ამოწურვის მომდევნო დღიდან.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით საურავის დარიცხვა ხორციელდება გადასახადის გადმხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად და დროებითი აღრიცხვის ბარათებზე არსებული საგადასახადო ვალდებულებების მიხედვით ცალ-ცალკე. ამასთან, დროებითი აღრიცხვის ბარათზე ასახულ არაღიარებულ საგადასახადო ვალდებულებებზე საურავის დაანგარიშება ხორციელდება პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე არსებული საგადასახადო ვალდებულებების გათვალისწინებით, ხოლო პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე საურავის დაანგარიშებაზე გავლენას არ ახდენს დროებითი აღრიცხვის ბარათზე არსებული არაღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები.

3. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე და დროებითი აღრიცხვის ბარათზე არსებული საგადასახადო ვალდებულებებზე ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით საურავის დარიცხვა ხორციელდება მხოლოდ ზედმეტად გადახდილი თანხების გაანგარიშების მიზნებისათვის ან საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების მიზნებისათვის. ამ პუნქტში

- აღწერილი პრინციპით დროებით ბარათზე დარიცხული საურავის თანხები აისახება ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტის მე-13 სკეტის შესაბამის გრაფაში.
- საგადასახადო ორგანოს მიერ ადმინისტრირებადი არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებების აღრიცხვის ბარათებზე ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით საურავის დარიცხვა ხორციელდება საგადასახადო ვალდებულებებისაგან დამოუკიდებლად, თითოეულ გადასახადზე ცალ-ცალკე, მათ შორის, დამატებით დარიცხულ თანხებზე.
 - საურავი წარმოადგენს ძირითად საგადასახადო სანქციას, რომელიც ევისრება ნებისმიერ პირს, თუ მან საგადასახადო ან/და საბაჟო კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში არ გადაიხადა ან არასრულად გადაიხადა ძირითადი გადასახადის თანხა. საურავის დარიცხვა წარმოებს იმ შემთხვევაშიც, როდესაც გადასახადის გადამხდელი დამოუკიდებლად აღმოაჩინს დაშვებულ შეცდომას და ბიუჯეტში გადარიცხავს გადასახადის შემცირებულ თანხებს.
 - თუ გადასახადის გადამხდელი საურავის დარიცხვის ვალდებულების ვადის დადგომის შემდეგ გადაიხდის გადასახადის ძირითადი თანხის ნაწილს, გადახდის მომდევნო კალენდარული დღიდან საურავის დარიცხვა გაგრძელდება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თაქტობრივად დარჩენილ ნაწილზე, ხოლო თუ გადასახადის გადამხდელი მთლიანად დაფარავს აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას, ამ შემთხვევაში დავალიანების დაფარვის მომდევნო კალენდარული დღიდან მთლიანად შეწყდება საურავის დარიცხვა.
 - საურავი შეადგენს გადაუხდელი გადასახადის თანხის 0,05 პროცენტს ყოველი ვადაგადაცილებული დღისათვის. მისი გაანგარიშება ხორციელდება შედეგი ფორმულით: საურავი = (დავალიანების თანხა X ვადაგადაცილებულ დღეთა რაოდენობა X 0.05%).

⁷¹. [\(ამოღებულია - 14.04.2022, №9484\).](#)

მაგალითი 1:

შვს „ელიტას“ 2016 წლის 9 თებერვალს ბიუჯეტში გადახდილი აქვს 150 ლარი, 20 თებერვალს 300 ლარი. ამასთანავე, 2016 წლის 15 თებერვალს დაერიცხა დღგ-ში 300 ლარი.

მოცემული შემთხვევაში:

ვინაიდან 16 თებერვლიდან 20 თებერვლამდე გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ერიცხება დავალიანება 150 ლარი, მას 4 დღეზე დაერიცხება საურავი 0.3 ლარი ($150 \times 4 \times 0.05\%$).

- გადასახადის გადახდის ვადის გადაცილების შემთხვევაში გადასახადის გადახდის დღე ითვლება ვადაგადაცილებულ დღედ.
- საგადასახადო/საბაჟო სანქციას საურავი არ ერიცხება.
- იმ შემთხვევაში, როდესაც გადასახადის გადახდის ვადა ემთხვევა დასვენების დღეს, ვადაგადაცილებული დავალიანების თანხაზე საურავის დარიცხვა იწყება დასვენების დღის შემდეგ მეორე სამუშაო დღიდან.
- საურავის დარიცხვა ბარათზე მიმდინარეობს ყოველდღიურად და ჩანაწერები მის შესახებ წარმოებს ყოველი გატარებული ოპერაციის დროს. ინფორმაცია საურავის შესახებ ითვლება წებისმიერი მითითებული პერიოდისათვის.
- თუ გადასახადის გადამხდელს, საგადასახადო მოთხოვნა, მათ შორის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ ქონების გადასახადის განაკვეთების ცვლილებასთან (შემოღებასთან) დაკავშირებით, ასევე ზონების დაკონკრეტების გამო, ხელახლა გადაანგარიშებული ქონების გადასახადის შესახებ, ჩაბარდა გადასახადის გადახდის ვადის დადგომის შემდეგ, მაშინ საურავის დარიცხვა განხორციელდება ამ პირისათვის საგადასახადო მოთხოვნის ჩაბარების დღის შემდეგ 30-ე დღიდან.

მაგალითი 2:

ვთქვათ, ფ/ვ გიორგის წარმოექმნა საგადასახადო ვალდებულება 25000 ლარზე, რომლის გადახდის ვადა არის 2015 წლის 15 ნოემბერი, რაზედაც „საგადასახადო მოთხოვნა“ ჩაბარდა 2015 წლის 17 ნოემბერს.

მოცემულ შემთხვევაში:

ფ/ვ გიორგის მიმართ საურავის დარიცხვის პროცედურა, საგადასახადო დავალიანების (25000 ლარი) გადაუხდელობის შემთხვევაში დაიწყება მისთვის „საგადასახადო მოთხოვნის“ ჩაბარების დღის შემდეგ 30-ე დღიდან, ანუ 2015 წლის 17 დეკემბერს.

13. საურავი არ დაევისრებათ (იმ გადასახადების გარდა, რომელთა მიმართაც გადასახადის გადამხდელს ევისრება საგადასახადო აგენტის ფუნქცია):

ა) საქონლის/მომსახურების მიმწოდებლებს - იმ საგადასახადო ვალდებულებებზე, რომელიც წარმოქმნილია საქართველოს სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებით გათვალისწინებული ასიგნებების საფუძველზე მიწოდებული საქონლის/გაწეული მომსახურების ოირებულების შემსყიდველი ორგანიზაციის მიერ თანხის აუნაზღაურებლობის შედეგად, მათი ოირებულების ფაქტობრივი დაფინანსების ოდენობისა და მიწოდებული საქონლის/გაწეული მომსახურების საერთო მოცულობაში ხვედრითი წილის პროპორციულად.

მაგალითი 3:

ვთქვათ შვე „ელიტაშ“ საქართველოს სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებით გათვალისწინებული ასიგნებების საფუძველზე გაწია 10 000 ლარის ღირებულების მომსახურება. შემსყიდველმა ორგანიზაციამ (სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველი ორგანოები) ვერ აუნაზღაურა ამ მომსახურების ოირებულება. შვე „ელიტას“ ფაქტობრივი დაფინანსების ოდენობის შესაბამისად გაწეული მომსახურების საერთო მოცულობაში ხვედრითი წილის შესაბამისად გადასახდელად დაერიცხა დღგ 2000 ლარის ოდენობით, რომელიც გადაუხდელი დარჩა.

მოცემულ შემთხვევაში:

შვე „ელიტას“ დღგ-ში წარმოქმნილ საგადასახადო დავალიანების თანხის (2000 ლარი) გადაუხდელობის გამო ბარათზე საურავის დარიცხვის ოპერატორი არ განხორციელდება.

ბ) საქართველოს პარლამენტის მიერ რატიფიცირებული საერთაშორისო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული პროექტების (მათ შორის, პროექტის მოსამზადებელი ეტაპის) განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს, რომლებთანაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს დადებული აქვს „პროექტის განხორციელების უფლებამოსილების შესახებ“ ხელშეკრულება - ამ პროექტების ფარგლებში წარმოშობილ საგადასახადო ვალდებულებებზე.

მაგალითი 4:

საქართველოს საქართველოს პარლამენტის მიერ რატიფიცირებული საერთაშორისო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული პროექტების (მათ შორის, მოსამზადებელი ეტაპის) განმახორციელებელ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებთან დადებული აქვს „პროექტის განხორციელების უფლებამოსილების შესახებ“ ხელშეკრულება. ამ პროექტის განხორციელების ფარგლებში ამ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს წარმოექმნათ საგადასახადო ვალდებულება 6000 ლარის ოდენობით, რომელიც არ არის გადახდილი ბიუჯეტში.

მოცემულ შემთხვევაში:

საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს, რომლებსაც ზემოთ აღნიშნული პროექტის ფარგლებში წარმოექმნათ საგადასახადო დავალიანება (კონკრეტულ შემთხვევაში 6000

ლარი), აღნიშნულ დავალიანებაზე საურავი არ დაერიცხებათ.

14. იმ გადასახადის გადამხდელების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე რომლებსაც მონაცემთა ბაზაში უფიქსირდებათ ლიკვიდირებული გადამხდელის სტატუსი, მოხდება ყველა ოპერაციის გაჩერება და შესაბამისად, საურავების დათვლა, ბოლო ცვლილების თარიღამდე ან არსებულ ბოლო ოპერაციამდე. ყველა ის საურავი, რომლის შემცირება ვრცელდება ბარათების ელექტრონული ვერსიის არსებობამდე ჰერიოდზე (მაგალითად: საურავის ნაშთის წლის დასაწყისისათვის შემცირების დროს), უნდა გატარდეს ოპერაცია „შემცირებულია დასკვნით“ ან სხვა საურავის შემცირების ოპერაციით, გარდა „შემცირებულია ზედმეტობის საფუძველზე“. თუ ხდება შეცდომით (აქტით, დასკვნით ან სხვა) დარიცხული საურავის შემცირება - უნდა გატარდეს ოპერაცია „შემცირებულია დასკვნით“ ან სხვა საურავის შემცირების ოპერაციით, გარდა „შემცირებულია ზედმეტობის საფუძველზე“. ყველა ის საურავი, რომლის შემცირება ვრცელდება ბარათების ელექტრონული ვერსიის არსებობის ჰერიოდზე, მცირდება ავტომატურად და საგადასახადო ორგანოს მიერ გატარებული ჩანაწერები არ აისახება ბარათებზე და ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების შედარების აქტში. იმ შემთხვევაში, თუ საჭირო გახდება უკვე გატარებული შემცირებული საურავის გამიჯვნა ზემოაღნიშნული პრინციპით, საგადასახადო ორგანო წარუდგენს ინფორმაციას შემოსავლების სამსახურის საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრს ამ მეთოდური მითითების დანართი №8-ის „მონაცემები ბარათზე შემცირებული გასამიჯნი საურავების შესახებ“ შესაბამისად, რის შემდეგ განხორციელდება კორექტირება.

15. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 272-ე მუხლის 21 ნაწილის შესაბამისად, საურავის დარიცხვა წყდება მისი დარიცხვის ვალდებულების წარმოშობის დღიდან 3 წლის გასვლის თარიღიდან.

16. ამ მუხლის მე-15 პუნქტით განსაზღვრული საურავის დარიცხვის შეზღუდვა განხორციელდეს პროგრამულად, რისთვისაც:

ა) 2019 წლის 1 იანვრიდან ყოველდღიურად განისაზღვრება ბოლო 3 წელში სავადო თარიღით დარიცხული ის თანხები, რომლებიც განიხილება დავალიანების შემადგენელ ნაწილად და მხოლოდ აღნიშნულ თანხებზე გაგრძელდება საურავის დარიცხვა.

ამასთან, ბოლო 3 წელში დავალიანების შემცირების ოპერაციების თანხები, ჯერ ამცირებს იმავე სავადოში იმავე გადასახადში დარიცხულ თანხებს, ხოლო შემდეგ, ისევე როგორც ამავე ჰერიოდში ბიუჯეტში გადახდილი თანხები, მონაწილეობს ძველი ჰერიოდის დავალიანების დაფარვაში;

ბ) 2016 წლის 1 იანვრამდე სავადო თარიღით დარიცხულ დავალიანებაზე საურავის დარიცხვა შეწყდება 2019 წლის 1 იანვარს (მათ შორის, ძირითად ბარათზე შემდგომ ჰერიოდში ასახული თანხებით წარმოშობილ დავალიანებაზე).

მაგალითი 5:

პირს 2013 წლის მარტის თვის დღგ-ის დეკლარაციით 15.04.2013 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა 1 000 ლარი.

პირს სხვა სახის ანგარიშსწორება ბიუჯეტთან არ უწარმოებია.

01.01.2019 წლის მდგომარეობით პირს უფიქსირდება დავალიანება შემდეგი ოდენობით: გადასახადი - 1 000 ლარი, ჯარიმა - 0 ლარი და საურავი - 1 500 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

ვინაიდან პირს არ აქვს ბოლო 3 წლის მანძილზე განხორციელებული დარიცხვები, შესაბამისად, 1 000 ლარზე 01.01.2019 წლიდან შეწყდება საურავის დარიცხვა.

მაგალითი 6:

პირს 31.12.2015 წლის მდგომარეობით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 7 500 ლარის ოდენობით. მათ შორის, გადასახადი - 7 000 ლარი, ჯარიმა - 400 ლარი და საურავი - 100 ლარი. 2016 წლის იანვრის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, პირს 15.02.2016 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა გადასახადი - 4 000 ლარი, ხოლო 2017

წლის თებერვლის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, 15.03.2017 წლის სავადო თარიღით დარიცხა გადასახადი 1 000 ლარი. პირს სხვა სახის ანგარიშსწორება ბიუჯეტთან არ უწარმოებია. 01.01.2019 წლის მდგომარეობით პირს უფიქსირდება დავალიანება შემდეგი ოდენობით: გადასახადი - 12 000 ლარი, ჯარიმა - 400 ლარი და საურავი -150 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

დაჯამდება ბოლო 3 წლის მანძილზე განხორციელებული დარიცხვები 5 000 ლარი (4000+1000), რომელზეც გაგრძელდება საურავის დარიცხვა. შესაბამისად, 01.01.2019 წლის მდგომარეობით გადასახადში არსებული დავალიანების თანხას გამოაკლდება ბოლო 3 წლის დარიცხული თანხები, კერძოდ, $12\ 000 - 5\ 000 = 7\ 000$ და 7000 ლარზე შეწყდება საურავის დარიცხვა. ამასთან, 15.02.2016 წლის სავადო თარიღით დარიცხულ თანხაზე - 4 000 ლარზე საურავის დარიცხვა შეწყდება 16.02.2019 წელს, ხოლო 15.03.2017 წლის სავადო თარიღით დარიცხულ 1 000 ლარზე - 16.03.2020 წელს, თუ ეს თანხები აღნიშნული პერიოდებისთვის კვლავ განიხილება დავალიანების შემადგენელ ნაწილად.

მაგალითი 7:

პირს 31.12.2015 წლის მდგომარეობით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება 7 500 ლარის ოდენობით. მათ შორის, გადასახადი - 7 000 ლარის, ჯარიმა - 400 ლარის და საურავი - 100 ლარის ოდენობით. 2016 წლის იანვრის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, პირს 15.02.2016 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა გადასახადი - 4 000 ლარი, ხოლო 2017 წლის თებერვლის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, 15.03.2017 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა გადასახადი - 1 000 ლარი. პირმა 2018 წელს გადაიხადა 3 000 ლარი. სხვა სახის ანგარიშსწორება ბიუჯეტთან არ უწარმოებია. 01.01.2019 წლის მდგომარეობით პირს უფიქსირდება დავალიანება შემდეგი ოდენობით: გადასახადი - 9 000 ლარი, ჯარიმა - 400 ლარი და საურავი -150 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირის მიერ გადახდილი 3 000 ლარით ითვარება თავდაპირველად წარმოშობილი დავალიანება, ანუ 31.12.2015 წლის მდგომარეობით არსებული დავალიანება ($7000 - 3000 = 4000$), ასევე დაჯამდება ბოლო 3 წლის მანძილზე განხორციელებული დარიცხვები ($4\ 000 + 1\ 000$) და 01.01.2019 წლის მდგომარეობით გადასახადში არსებული დავალიანების თანხას გამოაკლდება ბოლო 3 წლის დარიცხული თანხები ($9\ 000 - 5\ 000 = 4\ 000$). შესაბამისად, 4 000 ლარზე შეწყდება საურავის დარიცხვა.

მაგალითი 8:

პირს 31.12.2015 წლის მდგომარეობით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება - 7 500 ლარის ოდენობით. მათ შორის, გადასახადი 7 000 ლარის, ჯარიმა - 400 ლარის და საურავი - 100 ლარის ოდენობით. 2016 წლის იანვრის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, პირს 15.02.2016 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა გადასახადი - 4 000 ლარი, ხოლო 2017 წლის თებერვლის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე, 15.03.2017 წლის სავადო თარიღით დაერიცხა გადასახადი - 1 000 ლარი. პირმა 2018 წელს წარმოადგინა 2018 წლის მაისის თვის დღგ-ის დეკლარაცია 2 000 ლარის შემცირებით. 15.05.2018 წელს გამოიცა განკარგულება პირის ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცევის შესახებ, რომლის საფუძველზე, რეალიზებული ქონების ფირებულება შეადგენს 500 ლარს. პირს სხვა სახის ანგარიშსწორება ბიუჯეტთან არ უწარმოებია. 01.01.2019 წლის მდგომარეობით პირს უფიქსირდება დავალიანება შემდეგი ოდენობით: გადასახადი - 9 500 ლარი, ჯარიმა - 400 ლარი და საურავი - 150 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში:

პირის მიერ 2018 წელს წარმოდგენილი მაისის თვის დღგ-ის დეკლარაციის საფუძველზე შემცირებული 2 000 ლარით და განკარგულების საფუძველზე შემცირებული 500 ლარით დაითვარება თავდაპირველად წარმოშობილი დავალიანება, ანუ 31.12.2015 წლის

მდგომარეობით არსებული დავალიანება ($7\ 000 - 2\ 000 - 500 = 4\ 500$), ასევე დაჯამდება ბოლო 3 წლის მანძილზე განხორციელებული დარიცხვები ($4000+1000$). შესაბამისად, 01.01.2019 წლის მდგომარეობით გადასახადში არსებული დავალიანების თანხას გამოაკლდება ბოლო 3 წლის დარიცხული თანხები - $5\ 000$ ლარი და ($9\ 500 - 5\ 000 = 4\ 500$) და $4\ 500$ ლარზე შეწყდება საურავის დარიცხვა.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2019 წლის 10 მაისის ბრძანება №14597 - ვებგვერდი, 14.05.2019წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022წ.

მუხლი 17. ბარათზე შედეგების გამოყვანის წესები

1. ყოველი მითითებული ჰერიოდისთვის გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ხდება შედეგების გამოყვანა გამოანგარიშებული, დარიცხული, შემცირებული, ბიუჯეტში გადახდილი, ჩათვლილი და ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნებული გადასახადის (ასევე არასაგადასახადო ვალდებულებების, რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) თანხების, ჯარიმებისა და საურავების მიხედვით, გარდა იმ სვეტებისა, რომლებშიც ასახულია საბოლოო ნაშთები და საბოლოო ნაშთების გამოყვანა ხდება ნაზარდი ჯამით წლის დასაწყისიდან.

მიღებული შედეგები ჩაიწერება „შედეგი ჰერიოდისათვის“ ჩანაწერის გასწვრივ.

1¹. საანგარიშო წლის დამთავრების შემდეგ ყველა ბარათზე ავტომატურად გამოიყვანება შედეგები წლის ბოლოსათვის, რომლებიც გადადის მომდევნო საგადასახადო წლის დასაწყისისათვის გახსნილ ახალ ბარათ(ებ)ზე, რაც ავტომატურად აისახება შედარების აქტში - წლის დასაწყისისთვის არსებულ მონაცემებში.

2. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე (დანართი №1 ჩანაწერების ხორციელდება შემდეგი წესით:

ა) ოპერაციის ჩანაწერის ყოველი თარიღისათვის განისაზღვრება „ანგარიშსწორების სალდო“ ნარჩენი (-), ზედმეტად გადახდილი (+), როგორც ძირითადი გადასახადის, ისე ჯარიმებისა და საურავის თანხების მიხედვით;

ბ) შედეგების გამოყვანისას „ანგარიშსწორების სალდო ნარჩენი (-), აღირიცხება სრულად საგადასახადო დავალიანება, რომელიც იყოთა ძირითადი თანხა (-), ჯარიმა (-) და საურავი (-) მათი ჯამი იძლევა სულ საგადასახადო დავალიანების თანხა (-).“

ზედმეტად გადახდილი (+) თანხების ველში ჩანაწერი იწარმოება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს საგადასახადო დავალიანება;

გ) გადასახადების და ჯარიმების დარიცხვის, შემცირების, გადახდის და დაბრუნების შესახებ ყველა ჩანაწერი ბარათზე წარმოებს განაყოფში „ანგარიშსწორება ძირითადი გადასახადების და ჯარიმის მიხედვით“, რომელიც იყოთა სვეტებად: „დარიცხულია“ მ.შ. დარიცხული გადასახადი რომელსაც საურავი არ ერიცხება, „შემცირებულია“, „გადახდილია ბიუჯეტში“, „ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნებულია“, „ზედმეტად გადახდილი თანხა“;

დ) ბარათზე შედეგების გამოყვანის დროს ერთი და იმავე სავადო თარიღის ჩანაწერების შემთხვევაში, მიუხედავად ოპერაციის გატარების თარიღისა, უპირატესობა ენიჭება იმ ჩანაწერებს, რომლებიც იწვევენ საგადასახადო ვალდებულების/დავალიანების გაზრდას, ისე რომ საგადასახადო ვალდებულების/დავალიანების გაზრდის ოპერაციებში დაცული უნდა იყოს თანმიმდევრობა - გადასახადის თანხა, გადასახადის თანხა, რომელსაც საურავი არ ერიცხება, ჯარიმა, საურავი;

ე) ყველა ჩანაწერი საურავის დარიცხვის, შემცირების და გადახდის შესახებ წარმოებს ველში „ანგარიშსწორება საურავის თანხაზე“, რომელიც იყოთა შემდეგ გრაფებად:

„დოროის პერიოდი“, „საურავის თანხა“, „გადახდილი საურავი“.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 26 დეკემბრის ბრძანება № 38043 - ვებგვერდი, 03.01.2017წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 ნოემბრის ბრძანება №34600 - ვებგვერდი, 01.12.2021წ.

მუხლი 18. ბარათზე ასახული მონაცემების სისწორის შესწავლის წესი

1. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის სწორად წარმოების კონტროლის მიზნით, გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო შეთანხმების გათვალისწინებისა და ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების მიზნით მიმართვის შემთხვევაში (გარდა ავტომატური დაბრუნების, ეკროვავშირის წევრი სახელმწიფოს დასახელი პირისათვის დღგ-ის თანხის დაბრუნების, დიპლომატიური წარმომადგენლობის ან/და დიპლომატიური წარმომადგენლობის წევრისთვის თანხის დაბრუნების და საერთაშორისო ხელშეკრულებების თარგლებში თანხის დაბრუნების შემთხვევებისა), საგადასახადო ორგანო ახორციელებს ბარათზე ასახული მონაცემების სისწორის შესწავლას.

2. გადასახადის გადამხდელის ბარათზე ასახული მონაცემების სისწორის შესწავლით უნდა დადგინდეს ბარათზე დარიცხული, შემცირებული და ბიუჯეტში ჩარიცხული გადასახადის თანხების შესახებ წარმოებული ჩანაწერების სისრულე და სისწორე.

3. ბარათზე ასახული მონაცემების სისწორის შესწავლისას, შემოსავლების სამსახურის ერთიანი კომპიუტერული ბაზის მონაცემებში უზუსტობის გამოვლენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამის პირველად დოკუმენტებში ასახული მონაცემების ბარათზე ასახვის სისწორის დადგენა საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული ხანდაზმულობის ვადის გათვალისწინებით. ამ მიზნით პირველადი დოკუმენტები მოიცავს: საგადახდო დავალებას, საგადასახადო/საბაჟო დეკლარაციას, დაზუსტებულ საგადასახადო დეკლარაციას, დასკვნას ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების თაობაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაბამისი საგადახდო დავალება სახელმწიფო ხაზინაში გაიგზავნა ელექტრონულად, გადაწყვეტილებებს სავარაუდო დარიცხვის, საგადასახადო შემოწმების აქტით დარიცხული ან შემცირებული თანხების, საქონლის გაშვების შემდგომი კონტროლის შემოწმების აქტით დარიცხული ან შემცირებული თანხების, საგადასახადო დავალიანების დათვარვის ვადის გაგრძელების შესახებ, კანონიერ ძალაში შესულ სასამართლოს დადგენილებას ან განჩინებას, სახელმწიფო ხაზინის მიერ მიწოდებულ ელექტრონულ შეტყობინებას ბიუჯეტში გადახდილი თანხების შესახებ.

4. ამ მუხლით გათვალისწინებული დებულებების მიუხედავად, საგადასახადო ორგანო უფლებამოსილია, ყოველი საანგარიშო წლის დამთავრების შემდეგ განახორციელოს ბარათებზე ასახული მონაცემების სისწორის შესწავლა, რაც ბულისხმობს გამოვლენილი უზუსტო ჩანაწერების პროგრამულ იდენტიფიცირებას, გადამოწმებას და საჭიროების შემთხვევაში, მათ კორექტირებას.

5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტის მიზნებისათვის, საგადასახადო ორგანომ შესაძლებელია განახორციელოს ბარათზე დარიცხული, შემცირებული, ბიუჯეტში ჩარიცხული და ბიუჯეტიდან უკან დაბრუნებული გადასახადის თანხების შესახებ წარმოებული ჩანაწერების სისწორის შესწავლა.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 ნოემბრის ბრძანება №34600 - ვებგვერდი, 01.12.2021წ.

მუხლი 19. ბარათის დახურვის წესი

1. საგადასახადო წლის დამთავრების შემდეგ დეკუმბრის თვის ბოლო რიცხვში ყველა მოერაციის მიხედვით გაკეთებული ჩანაწერის შემდეგ დაიზურება გადასახადის

გადამხდელის პირადი აღრიცხვის, ლატარიის სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის და საგადასახადო ორგანოს ადმინისტრირებადი მოსაკრებლების ბარათები და გამოიყანება „ანგარიშგების სალდო“ წლის შედეგების მიხედვით, კერძოდ: გამოაწერის გადასახადის თანხების, აგრეთვე ჯარიმების, საურავების და სარგებლის მიხედვით.

2. ბარათების დახურვა გადასახადების გადამხდელების მიხედვით ხდება ავტომატურად, შემდეგი წესით:

ა) ის ბარათები, რომელებზედაც არ ირიცხება დავალიანება ან ზედმეტობა საგადასახადო წლის დამთავრების შემდეგ დაიხურება და გაკეთდება ჩანაწერი „შედეგი წლის ბოლოსათვის“, ამავდროულად გაიხსნება ახალი ბარათი და გაკეთდება ჩანაწერი „მიმდინარე წლის ათვლის სათავე“;

ბ) დავალიანების ან ზედმეტად გადახდილი თანხების ნაშთების არსებობის შემთხვევაში ბარათზე გაკეთდება ჩანაწერი „შედეგი წლის ბოლოსათვის“, ჩაიწერება ნაშთები, რომელიც გადაიტანება მომავალი საგადასახადო წლისათვის გახსნილ ახალ ბარათებში და გაკეთდება ჩანაწერი „მიმდინარე წლის ათვლის სათავე“.

3. გარდა ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნული შემთხვევისა, ბარათი იხურება:

ა) იურიდიული პირის ლიკვიდაციისას (მათ შორის - რეორგანიზაციის შედეგად ლიკვიდაციისას);

ბ) ფიზიკური პირის გარდაცვალებისას, სასამართლოს მიერ უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან ქმედუუნაროდ აღიარებისას.

4. იურიდიულ პირთა ლიკვიდაციის (მათ შორის, რეორგანიზაციის შედეგად ლიკვიდაციის) შემთხვევაში ბარათებზე კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი და მიეთითება ლიკვიდაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი და თარიღი.

5. სალიკვიდაციო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ ზედმეტობა გაუქმებულად ითვლება და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ხორციელდება შესაბამისი ჩანაწერი. საქართველოს/ორგანიზაციის ლიკვიდაციის (მათ შორის, რეორგანიზაციის) სტატუსის მინიჭების შემდგომ პერიოდში ბარათზე, საჭიროების შემთხვევაში, ხორციელდება ოპერაციების ასახვა საბოლოო მიზნობრიობის გარკვევამდე.

6. საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის და საბიუჯეტო ორგანიზაციისათვის დადგენილი წესით ლიკვიდირებულის სტატუსის მინიჭების შემდეგ, არსებული ზედმეტობა გაუქმებულად ითვლება და გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ხორციელდება შესაბამისი ჩანაწერი. ხოლო საგადასახადო დავალიანება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 252-ე მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით ექვემდებარება ჩამოწერას უფლებამოსილი საგადასახადო ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე. საგადასახადო დავალიანება ჩამოწერილად ითვლება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ან შემოსავლების სამსახურის ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში (ბრძანებაში) მითითებული თარიღიდან.

7. საგადასახადო ორგანოს მიერ ფიზიკური პირის გარდაცვალების, სასამართლოს მიერ უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან ქმედუუნაროდ აღიარების შესახებ ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში, მის ბარათზე რაიმე სახის გადასახადის ან გადასახდელის დარიცხვა აღარ ხორციელდება (გარდა დღგ-ისა, კერძოდ, საქონლის ნაშთს, რომელზედაც გადასახადის გადამხდელს მიღებული ჰქონდა დღგ-ის ჩათვლა და რომლის მიხედვითაც მიღებული ჩათვლების გაუქმება უნდა აისახოს ბარათზე, ასეთი ინფორმაციის არსებობის შემთხვევაში), ხოლო შემდგომი პერიოდების მიხედვით დარიცხული თანხები (მათ შორის - საურავი) ექვემდებარება გაუქმებას (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გრძელდება გარდაცვლილი პირის ეკონომიკური საქმიანობა).

8. იმ შემთხვევაში, თუ მექვიდრე არ აგრძელებს გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას საგადასახადო ორგანო მექვიდრის და მაქვიდრებლის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე ახორციელებს შემდეგ მიზნობრივ აქტში:

ა) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება, ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების გათვალისწინებით, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული საგადასახადო დავალიანება ნულდება უკუოპერაციებით და იგივე დავალიანება გადაიტანება მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე სამკვიდროს მიღების თარიღით, გარდაცვალების თარიღიდან სამკვიდროს მიღების თარიღამდე საურავის დარიცხვის გარეშე, ხოლო რამდენიმე მემკვიდრის არსებობის შემთხვევაში, ნაშთები აისახება მემკვიდრების პირადი აღრიცხვის ბარათებზე სამკვიდრო ქონებაში მათი წილის შესაბამისად;

ბ) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება ზედმეტად გადახდილი თანხა ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების გათვალისწინებით და მემკვიდრე არ ითხოვს ზედმეტობის დაბრუნებას ან/და მომავალ საგადასახადო ვალდებულებათა ანგარიშში ჩათვლას, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხა ნულდება უკუოპერაციით;

გ) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება ზედმეტად გადახდილი თანხა ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების შედეგების და შედეგებში დაფიქსირებული ხარვეზების გათვალისწინებით და მემკვიდრე ითხოვს მისთვის დაბრუნებას ან/და მომავალ საგადასახადო ვალდებულებათა ანგარიშში ჩათვლას, საგადასახადო ორგანო ვალდებულია, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხა გაანულოს უკუოპერაციით და მემკვიდრების მიღების თარიღით გადაიტანოს იმავე სახით მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე. ამასთან, მემკვიდრის ბარათზე ზედმეტად გადახდილი თანხის გადატანა შესაძლებელია შეჩერებულ იქნეს ბარათების შედეგებში დაფიქსირებული ხარვეზების გამოსწორებამდე.

9. იმ შემთხვევაში, თუ მემკვიდრე აგრძელებს გარდაცვლილი პირის ეკონომიკურ საქმიანობას საგადასახადო ორგანო ამავე მუხლის მე-8 პუნქტის გათვალისწინებით, მემკვიდრის და მამკვიდრებლის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე ახორციელებს შემდეგ ოპერაციებს:

ა) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება საგადასახადო დავალიანება ან/და დავალიანება წარმოიშობა გარდაცვალებამდე ან გარდაცვალების მერე წარმოდგენილი საგადასახადო დეკლარაციებით და მიმდინარე გადასახდელებით ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების გათვალისწინებით, რომელთა დარიცხვის სავადო თარიღი გარდაცვალების შემდგომაა, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული საგადასახადო დავალიანება ნულდება უკუოპერაციებით და იგივე დავალიანება გადაიტანება მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათებზე გარდაცვალების თარიღით, ხოლო გარდაცვალების თარიღის შემდეგ არსებული გარდაცვალებამდე ან გარდაცვალების მერე წარმოდგენილი საგადასახადო დეკლარაციებით და მიმდინარე გადასახდელებით ასახული მონაცემები გადაიტანება მამკვიდრებლის ბარათზე არსებული სავადო თარიღების მიხედვით, მათ შორის, გადაიტანება გარდაცვლილის სახელით გარდაცვალების შემდეგ განხორციელებული საბიუჯეტო გადარიცხვები;

ბ) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება ზედმეტად გადახდილი თანხა ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების გათვალისწინებით და მემკვიდრე არ ითხოვს მისთვის დაბრუნებას ან/და მომავალ საგადასახადო ვალდებულებათა ანგარიშში ჩათვლას, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული სალდირებული ზედმეტად გადახდილი თანხა ნულდება უკუოპერაციებით, მათ შორის, გარდაცვალების თარიღის შემდგომი სავადოთი ასახული ოპერაციები, გარდაცვლილის სახელით გარდაცვალების შემდეგ განხორციელებული საბიუჯეტო გადარიცხვების ჩათვლით;

გ) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის ერიცხება ზედმეტად გადახდილი თანხა ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების გათვალისწინებით და შედეგებში დაფიქსირებული ხარვეზების გათვალისწინებით და მემკვიდრე ითხოვს მისთვის დაბრუნებას ან/და მომავალ

საგადასახადო ვალდებულებათა ანგარიშში ჩათვლას, საგადასახადო ორგანო ვალდებულია, გარდაცვლილის ბარათზე არსებული ზედმეტად გადახდილი თანხა გაანულოს უკუოპერაციებით და იმავე თარიღით გადაიტანოს იმავე სახით მემკვიდრის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, მათ შორის, გარდაცვლილის თარიღის შემდგომი სავადოთი ასახული ოპერაციები, გარდაცვლილის სახელით გარდაცვალების შემდეგ განხორციელებული საბიუჯეტო გადარიცხვების ჩათვლით. ამასთან, მემკვიდრის ბარათზე ზედმეტად გადახდილი თანხის გადატანა შესაძლებელია შეჩერებულ იქნეს ბარათების შედეგებში დაფიქსირებული ხარვეზების გამოსწორებამდე;

დ) თუ მამკვიდრებელს გარდაცვალების თარიღისათვის არ წარმოიშობა გარდაცვალების შემდეგ, გარდაცვალებამდე წარმოდგენილი საგადასახადო/საბაჟო დეკლარაციებით და მიმდინარე გადასახდელებით, რომელთა დარიცხვის სავადო თარიღი გარდაცვალების შემდგომაა, მაგრამ დავალიანება წარმოშობილი იქნება შემდგომ გამოვლენილი შეუსრულებელი საგადასახადო ვალდებულებით, საგადასახადო ორგანო განახორციელებს ამავე მუხლის მე-9 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ პროცედურებს.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 17 აგვისტოს ბრძანება №24302 - ვებგვერდი, 20.08.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020წ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 ნოემბრის ბრძანება №34600 - ვებგვერდი, 01.12.2021წ.

[შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 14 აპრილის ბრძანება №9484 - ვებგვერდი, 18.04.2022წ.](#)

მუხლი 20. ბარათის წარმოება საწარმოს (ორგანიზაციის) რეორგანიზაციის შემთხვევაში

1. საწარმოს (ორგანიზაციის) რეორგანიზაციის შემთხვევაში, ამ მეთოდური მითითების მე-15 მუხლით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელების შემდეგ, რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) ბიუჯეტში გადასახდელების ანგარიშგების სალდო გადაიტანება ახლადშექმნილი უფლებამონაცვლე საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათზე რეორგანიზაციის თარიღით (რეორგანიზაციის თარიღის ათვლა მოხდება შესაბამისი მარეგისტრირებული ორგანოს უფლებამოსილი პირის მიერ სათანადო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის თარიღიდან). რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათზე ზედმეტობის არსებობის შემთხვევაში, აღნიშნული ზედმეტობა უფლებამონაცვლე საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათზე მოქმედებს სალდოს გადატანის თარიღიდან. რეორგანიზებული პირის რამდენიმე უფლებამონაცვლის არსებობის შემთხვევაში „სალდო“, დავალიანების ან ზედმეტობის სახით, განაწილდება ამ უფლებამონაცვლებს შორის მათი წილის შესაბამისად. თითოეული მათგანის წილი განისაზღვრება გამყოფი ბალანსით ან სხვა გადამცემი აქტით.

2. რეორგანიზაციის დამთავრების შემდეგ გამოიყანება ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების სალდო, დაიხურება ბარათი უკუოპერაციებით (განულდება) და გაკეთდება ჩანაწერი „დავალიანება (ზედმეტობა) გადატანილია უფლებამონაცვლე ორგანიზაციის ბარათზე“, მიეთითება მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი.

3. უფლებამონაცვლე საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათზე გადაიტანება

რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) ანგარიშგების სალდო, დავალიანება (ზედმეტობა) და კეთდება ჩანაწერი: „გადმოტანილია რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათიდან“ და მიეთითება რეორგანიზებული ორგანიზაციის საიდენტიფიკაციო ნომერი.

4. უფლებამონაცვლე საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათზე გადაიტანება

რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) დროებითი აღრიცხვის ბარათზე ანგარიშების სალდო და კეთდება ჩანაწერი: „გადმოტანილია რეორგანიზებული საწარმოს (ორგანიზაციის) ბარათიდან“ და მიეთითება რეორგანიზებული ორგანიზაციის საიდენტიფიკაციო ნომერი.
შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 ნოემბრის ბრძანება №34600 - ვებგვერდი, 01.12.2021წ.

მუხლი 21. ზედმეტად ან შეცდომით გადახდილი თანხების ასახვის და დაბრუნების წესი

1. თუ გადასახადის გადამხდელის გადახდილი თანხა აღემატება დარიცხული გადასახადების ან/და სანქციების თანხას ითვლება, რომ გადასახადის გადამხდელს გააჩნია ზედმეტად გადახდილი თანხები.
2. საგადასახადო ორგანო გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის საფუძველზე ამ მოთხოვნის წარდგენიდან არაუგვიანეს 1 თვისა უბრუნებს გადასახადის გადამხდელს ზედმეტად გადახდილ თანხას.
3. გადასახადის გადამხდელის მიერ ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნება ხორციელდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 63-ე მუხლით და „ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშებისა და ანგარიშსწორების განხორციელებისა და ბიუჯეტში ზედმეტად ან შეცდომით გადახდილი შემოსულობის თანხის დაბრუნების, აღრიცხვისა და ანგარიშების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2009 წლის 30 დეკემბრის №916 ბრძანებით დადგენილი ნორმების შესაბამისად.
4. ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების მიზნით საგადასახადო ორგანო ახორციელებს ამ მეთოდური მითითების მე-18 მუხლით გათვალისწინებულ პროცედურებს (გარდა ავტომატური დაბრუნების შემთხვევებისა), რის შემდეგაც აფორმებს დასკვნას ზედმეტობის არსებობის შესახებ დანართი №9 ფინანსთა მინისტრის შესაბამისად.
5. ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების დროს გათვალისწინებული უნდა იქნეს საგადასახადო ორგანოსათვის გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის ხანდაზმულობის ვადა, რომელიც აითვლება გადასახადის ან/და სანქციის ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების უფლების წარმოშობის კალენდარული წლის დასრულებიდან.

მაგალითი 1.

გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი იქნა 2012 წლის წლიური მოგების გადასახადის დეკლარაცია, რომლის საფუძველზეც 2012 წელს გადახდილი მიმდინარე გადასახდელები, 10 000 ლარი, პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახება ზედმეტად გადახდილად 31.03.2013 წლის სავადოთი.

მოცემულ შემთხვევაში

ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (31.03.2013 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2014 წლიდან.

მაგალითი 2.

2011 წლის დამატებით დარიცხული თანხების გადაანგარიშება (შემცირება) მოხდა 2015 წელს. თუ დამატებით დარიცხული თანხა გადახდილი იყო ან დათვარულია ჩათვლის შედეგად 2011 წელს, დარიცხული თანხის შემცირების შედეგად გადახდილი თანხა აისახება ზედმეტად გადახდილად 2015 წელს.

მოცემულ შემთხვევაში

ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (2015 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2016 წლიდან.

მაგალითი 3.

2014 წლის ნოემბრის თვეში გადასახადის გადამხდელს ჩათვლილი აქვს 2011 წლის იმპორტის გადასახადის დეკლარაციის მიხედვით კუთვნილი დღგ-ის თანხა 10 000 ლარის ოდენობით.

მოცემულ შემთხვევაში

ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (2014 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2015 წლიდან.

მაგალითი 4.

2014 წელს გადასახადის გადამხდელმა დააზუსტა 2011 წლის დღგ-ის გადასახადის დეკლარაცია და ჩასათვლელი თანხა გაიზარდა 10 000 ლარის ოდენობით (ჩაითვალა 2011 წლის საბაჟო დეკლარაციის მიხედვით დღგ-ის თანხა).

მოცემულ შემთხვევაში

ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (2014 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2015 წლიდან.

მაგალითი 5.

გადასახადის გადამხდელს 2012 წლის 01 იანვრის მდგომარეობით ერიცხება ზედმეტობა 1000

ლარის ოდენობით. 2012 წლის იანვრის თვის დღგ-ის დეკლარაციით დაერიცხა 1000 ლარი,

15.02.2012 წლის სავადოთი. ასევე, 15.02.2012 წელს გადახდილ იქნა 1000 ლარი.

მოცემულ შემთხვევაში

ვინაიდან 2012 წლის დღგ-ის დეკლარაციით დარიცხული 1000 ლარი დაითვარება 2012 წლის 01 იანვრის მდგომარეობით არსებული ზედმეტობის შედეგად, შესაბამისად 15.02.2012 წელს გადახდილი 1000 ლარის როგორც ზედმეტად გადახდილი თანხის დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (15.02.2012 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2013 წლიდან.

მაგალითი 6.

გადასახადის გადამხდელს 2010 წელს გადახდილი ჰქონდა 500 ლარი საშემოსავლო გადასახადში. 2015 წლის 25 მარტს გადახდილი აქვს 600 ლარი. 2015 წლის 1 აპრილს დაერიცხა 700 ლარი. 2016 წელს გადასახადის გადამხდელმა შემოიტანა 400 ლარის დაბრუნების ძოთხოვნა.

მოცემულ შემთხვევაში

დარიცხული გადასახადი ითარება ქრონოლოგიურად განხორციელებული გადახდების მიხედვით, ანუ 2015 წლის დარიცხვა დაითვარება ჯერ თავდაპირველი (2010 წლის) გადახდის 500 ლარის ხარჯზე, ხოლო დარჩენილი ნაწილი 200 ლარი კი 2015 წელს გადახდილი თანხის ხარჯზე. დარჩენილი ზედმეტად გადახდილი თანხის (400 ლარის) დაბრუნების ხანდაზმულობის ვადა აითვლება დაბრუნების უფლების წარმოშობის (2015 წელი) კალენდარული წლის დასრულებიდან, 2016 წლიდან.

6. საწარმოს/ორგანიზაციის რეორგანიზაციამდე მის მიერ ზედმეტად გადახდილი თანხას საგადასახადო ორგანო ჩათვლის ამ საწარმოს/ორგანიზაციის უფლებამონაცვლის მიერ რეორგანიზებული საწარმოს/ორგანიზაციის გადასახდელი სხვა გადასახადების (მათ შორის - სანქციების) ვალდებულებათა ანგარიშში საერთო თანხის პროცედურულად ან უბრუნდება უფლებამონაცვლეს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი წესით.

7. შეცდომით ითვლება შენატანები, რომელთა ბარათზე განთავსება მიღებული საგადამხდელო დოკუმენტებით შეუძლებელია, კერძოდ:
- ა) უზუსტობაა დაშვებული გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომრის მითითებაში;
- ბ) ბანკის ან ცალკეული სახის საბანკო ოპერაციების განმახორციელებული ორგანიზაციების მიერ, შეცდომით, ორჯერ არის ჩარიცხული გადასახადის თანხები;
- ბ) სხვა შემთხვევებში არასწორედ გადახდილი თანხები.
8. შეცდომით ჩარიცხული თანხების დოკუმენტაციის კუთვნილების გარკვევის შემდეგ წარმოებს მისი პირადი აღრიცხვის ბარათზე განაწილება.
9. გადასახადის გადამხდელის მიერ სხვა პირის საგადასახადო ვალდებულების დასათარავად თანხის გადახდის შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელის ან/და საბანკო დაწესებულების წერილობითი დასტურის საფუძველზე, ხორციელდება გადასახადის კუთვნილების გარკვევა და ბარათზე სათანადო კორექტირება.
- 9¹. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 161¹ მუხლის შესაბამისად, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიების თარგმანი ან სხვა ფულადი ვალდებულების (გარდა სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციული წესით დაკისრებული საწყიობისა) გადახდევინების მიზნით, საქონლის აუქციონის, პირდაპირი მიყიდვის ან სხვა წესით რეალიზაციისას, რეალიზაციის განმახორციელებული პირის მიერ საქონლის/ქონების მესაკუთრის სახელით ბიუჯეტში ამ ოპერაციაზე შეცდომით ან/და ზედმეტად გადახდილი დღგ-ის თანხის მიზნობრივად მიმართვის მიზნით, რეალიზაციის განმახორციელებული პირი მიმართავს უფლებამოსილ საგადასახადო ორგანოს და წარუდგენს წერილობით დასტურს მის მიერ შეცდომით განხორციელებული და საგადასახადო ორგანოს მიერ პირადი აღრიცხვის ბარათზე განსახორციელებული ოპერაციების შესახებ, რის საფუძველზეც ხორციელდება ბარათზე სათანადო კორექტირება.
- 9². „ცალკეულ შემთხვევებში გადასახადის გადამხდელისათვის საგადასახადო ანგარიშთაქტურის, საგადასახადო დოკუმენტის გამოწერის/დადასტურების და სასაქონლო ზედნადების გამოწერის გადამხდელის მიერ გამოწერილი ელექტრონული საგადასახადო ანგარიშთაქტურის გამოყენების სპეციალური წესის განსაზღვრის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“ შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 16 თებერვლის №3751 ბრძანების მე-4 მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში, მიმწოდებლის (გამყიდველის) საგადასახადო შემოწმების შედეგების გათვალისწინებით, საგადასახადო ანგარიშთაქტურის გაუქმების ან/და მიმღებისთვის (მყიდველისთვის) დღგ-ის ჩასათვლელი თანხის გაუქმების (აღდგენის) შემთხვევაში, მიმღების (მყიდველი) მიერ შემოსავლების სამსახურისთვის მიმართვისას გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის სათანადო კორექტირება ხორციელდება საგადასახადო შემოწმების განმახორციელებული უფლებამოსილი პირის დასკვნის/გადაწყვეტილების საფუძველზე.
- შენიშვნა:** იმ შემთხვევაში, თუ მიმწოდებლის (გამყიდველის) სასარგებლოდ გადახდილი თანხა აღემატება საგადასახადო ანგარიშთაქტურაში ასახულ დღგ-ის თანხას, მიმღების (მყიდველის) პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახება ძხოლოდ შესაბამის საგადასახადო ანგარიშთაქტურაში ასახული დღგ-ის ოდენობის თანხა.
10. თუ გადასახადის გადამხდელის გადახდილი თანხა აღემატება აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხას, საგადასახადო ორგანო ზედმეტად გადახდილ თანხას შემდგომ დარიცხული და აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დასათარავად მიმართავს. ზედმეტობის გადატანა სხვა გადასახადის ან/და საწყიის ანგარიშში ხორციელდება პროგრამულად, რომლის განხორციელება არ საჭიროებს გადასახადის გადამხდელის მხრიდან რაიმე სახის განცხადების წარდგენას საგადასახადო ორგანოში.
11. საგადასახადო ორგანოს უფლებამოსილი პირის მიერ დოკუმენტებში მითითებული თანხის ბარათზე არასწორი გატარების გამო დაშვებული შეცდომის გასწორება წარმოებს შემდეგი წესით:

- ა) აუცილებელი წესით წარმოებს საგადამხდელო დოკუმენტების რეკვიზიტების შედარება დარიცხვის დოკუმენტებთან;
- ბ) ბიუჯეტის შემოსულობების შესახებ შეცდომით განხორციელებული ჩანაწერის დადასტურების შემთხვევაში, რომელიც საჭიროებს შესაბამისად ბარათის ჩანაწერის ცვლილებას, წარმოებს ბარათის შესაბამის გრაფაში ადრე გაკეთებული ჩანაწერის „უკუოპერაციით გასწორება“ საბოლოო მონაცემებიდან გამორიცხვის გზით. გრაფაში „ოპერაციის შინაარსი“ კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი შეცდომის გასწორების თარიღის მითითებით.
12. საგადასახადო ორგანოს უფლებამოსილი პირი, გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი საგადახდო დავალების საფუძველზე ან/და საბანკო დაწესებულების დადასტურების შემთხვევაში, შემდგომში სათანადო პროცედურების ჩასატარებლად ახორციელებს შეცდომით ჩათვლილ ბიუჯეტში განხორციელებულ გადახდების კუთვნილების გარკვევას.
13. ფიზიკურ პირს, რომელიც არ არის ვალდებული წარადგინოს დეკლარაცია მიღებული შემოსავლებისა და გადახდილი თანხების შესახებ, შეუძლია წარადგინოს იგი საგადასახადო ორგანოში აღნიშნული გადასახადის თანხის გადაანგარიშებისა და მისი ანაზღაურების მოთხოვნით.
14. არარეზიდენტ პირს, რომელიც საქართველოში არსებული წყაროდან იღებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 134-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“-„ე“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ შემოსავლებს და იბეგრება გადახდის წყაროსთან, უფლება აქვს საგადასახადო ორგანოს საანგარიშო წლის მომდევნო წლის პირველ არილამდე, წარუდგინოს საგადასახადო დეკლარაცია დაკავებული გადასახადის გადაანგარიშებისა და დაბრუნების მოთხოვნით.
15. საგადასახადო აგენტმა (დამქირავებელმა), რომელსაც დაქირავებულმა პირმა წარუდგინა შემოსავლების სამსახურის მიერ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 82-ე მუხლით დადგენილი შეღავათით სარგებლობის შესახებ ცნობა და მიუხედავად აღნიშნულისა ფიზიკურ პირს ხელთასის სახით განაცემზე ზედმეტად (შეცდომით, არასწორად) დაუკავა საშემოსავლო გადასახადი, უფლებამოსილია მოახდინოს კუთვნილი საშემოსავლო გადასახადის გადაანგარიშება, აუნაზღაუროს ფიზიკურ პირს ზედმეტად გადახდილი თანხა და საგადასახადო ორგანოში შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის (პერიოდების) მიხედვით წარადგინოს დეკლარაცია ფიზიკურ პირზე გადახდილი თანხების და დაკავებული საშემოსავლო გადასახადის ოდენობის შესახებ, სათანადოდ კორექტირებული.
16. იმ შემთხვევაში, თუ ფიზიკურმა პირმა დამქირავებელთან ვერ გამოიყენა კუთვნილი საგადასახადო შეღავათი, მაშინ ფიზიკური პირისთვის ზედმეტად დაკავებული საშემოსავლო გადასახადის დაბრუნება უნდა განხორციელდეს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 153-ე მუხლის მე-4 ნაწილისა და 63-ე მუხლის შესაბამისად. ამასთან, დაცული უნდა იქნეს ზედმეტად გადახდილი თანხის გამოვლენის ხანდაზმულობის ვადა.
17. საგადასახადო ორგანო აწარმოებს გადასახადის გადამხდელის მიერ საგადასახადო ორგანოსათვის წარდგენილ „გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის“ სარეგისტრაციო უურნალის თანახმად, დანართი №10-ის ფორმისა.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 19 დეკემბრის ბრძანება № 36972 - ვებგვერდი, 21.12.2016შ.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 4 მარტის ბრძანება №5820 - ვებგვერდი, 09.03.2021შ.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2022 წლის 7 დეკემბრის ბრძანება №30814 - ვებგვერდი, 26.03.2024შ.
- შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2025 წლის 21 თებერვლის ბრძანება №3169 - ვებგვერდი, 25.02.2025შ.

მუხლი 22. გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის

მიხედვით საგადასახადო შემოსავლების ინფორმაციის დამუშავება

1. საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი გადასახადების ბიუჯეტში გადახდისას საგადახდო დავალებაში არ მიეთითება გადასახადის განმსაზღვრელი კოდი.
2. გადახდილი თანხების შესახებ ინფორმაცია ხაზინიდან მიეწოდება შემოსავლების სამსახურს, რომელიც ცალკეული გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილ თანხას გაანაწილებს ამ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე არსებული ვალდებულებების მიხედვით.
3. გადახდილი თანხის ბარათზე არსებულ აღიარებულ საგადასახადო ვალდებულებებზე განაწილება მოხდება საგადასახადო კანონმდებლობით დადგენილი თანმიმდევრობით - გადასახადის თანხა, ჯარიძა და საურავი.
4. ძირითადი გადასახადების მიხედვით აღიარებული დავალიანების არსებობის შემთხვევაში, რომელითა წარმოშობა მოხდა ერთ კალენდარულ დღეს, გადახდილი თანხის მიუთვნება უნდა მოხდეს იმ გადასახადის სახეზე, რომლის დარიცხვაც დროში უფრო ადრე მოხდა.
5. ხაზინიდან გადახდილი თანხების შესახებ მიღებული ინფორმაციით გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათის მიხედვით, ყოველდღიური შესრულების მიზნებისათვის ვალდებულებების აღრიცხვა უნდა განხორციელდეს სამუშაო დღის დამთავრების შემდეგ 24 საათამდე, შესაბამისად, ამ ვადამდე დაფიქსირებულ ვალდებულებებზე მოხდება გადახდილი თანხების განაწილება. აღნიშნული დროის შემდეგ დევლარირებული/დარიცხული ვალდებულებები შესრულების მიზნებისათვის აღირიცხება შემდეგ სამუშაო დღეს.
6. იმ შემთხვევაში, თუ პირს ერიცხება საგადასახადო ვალდებულება რამდენიმე გადასახადში და გადაიხადა თანხა, რომელიც საკმარისი არ არის გადასახადების მიხედვით არსებული დავალიანების დასაფარავად, თანხის განაწილება მოხდება ცალკეული გადასახადის ვალდებულების წარმოშობის ვადის მიხედვით. შესაბამისად, გადახდილი თანხით პირველად დაითვარება უფრო ადრე წარმოშობილი ვალდებულება. ანალოგიური თანმიმდევრობით მოხდება სანქციაში არსებული ვალდებულების დაფარვა. გადასახადის, ჯარიძისა და საურავის მიხედვით ბარათზე არსებული ვალდებულების დაფარვით განისაზღვრება ცალკეული გადასახადის გადამხდელის მიერ გადახდილი თანხები. შესაბამისად, გადასახადის გადამხდელის ბარათებზე ვალდებულების მიხედვით თანხების გადანაწილება წარმოადგენს დღის შერულებას.
7. იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელი გადაიხდის თანხას და მას ბარათზე არ გააჩნია ვალდებულება, გადახდილი თანხა აისახება ბარათზე მე-9 სვეტში, ხოლო დღის შესრულებაში სხვა გადასახადებში. შემდგომში, თუ გადასახადის გადამხდელს წარმოქმნა საგადასახადო ვალდებულება მისი დაფარვა მოხდება ზედმეტობიდან, ანუ შესაბამისი დღის შესრულებაში მინუსი ნიშნით აისახება სხვა გადასახადები და იმავე თანხით პლიუსი ნიშნით გამოჩენდება შესაბამის გადასახადში.
8. იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელი დააზუსტებს დევლარაციას და ჩააბარებს დევლარაციას შემცირებული ვალდებულებით, რომლის შედეგი აისახება პირადი აღრიცხვის ბარათის მე-7 სვეტში, ამასთან, ამ მომენტისათვის გადასახადის გადამხდელს შესაბამის გადასახადის სახეში არ გააჩნია საგადასახადო ვალდებულება, შესრულებაში ეს ოპერაცია აისახება შემდეგი სახით: შესაბამის გადასახადში თანხა უნდა აისახოს მინუს ნიშნით, ხოლო სხვა გადასახადებში აისახება იგივე თანხა პლიუს ნიშნით. და პირიქით, იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელი დააზუსტებს დევლარაციას და ჩააბარებს დევლარაციას გაზრდილი ვალდებულებით, რომლის შედეგი აისახება პირადი აღრიცხვის ბარათის მე-5 სვეტში, ამასთან, გადასახადის გადამხდელს სხვა გადასახადში გააჩნია ზედმეტობა, შესრულებაში ეს ოპერაცია აისახება შემდეგი სახით: შესაბამის გადასახადში თანხა აისახება პლიუს ნიშნით, ხოლო სხვა გადასახადებში აისახება იგივე თანხა მინუს ნიშნით.

9. ხაზინის ანგარიშზე თანხების ჩარიცხვის შემდგომ ხაზინას შემოსავლების სამსახური უგზავნის ინფორმაციას საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით განსაზღვრული გადასახადების ჭრილში.

10. ყოველდღიურ შესრულებაში ქონების გადასახადის და საშემოსავლო გადასახადის კუთვნილ თანხებზე სახაზინო სამსახურისთვის კეთდება ცალკე ინფორმაცია, რომელშიც ჩარიცხული თანხები გაშიფრულია სახელმწიფო ბიუჯეტის, აჭარის და აფხაზეთის ა.რ. და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულ(ებ)ის მიხედვით.

11. არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებებისა და შემოსავლების დამუშავება და აღრიცხვა წარმოებს დამოუკიდებლად, თითოეულისათვის დადგენილი სახაზინო კოდების მიხედვით. შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 26 დეკემბრის ბრძანება № 38043 - ვებგვერდი, 03.01.2017წ.

მუხლი 22¹. ბარათებისა და აღრიცხვის ფორმების წარმოება გადასახადის გადამხდელის დავალიანების „დროებით ამოუღებად დავალიანებად“ მიჩნევისას

1. გადასახადის გადამხდელის დავალიანება „დროებით ამოუღებად დავალიანებად“ მიიჩნევა, თუ აკმაყოფილებს „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო -მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის №994 ბრძანებით დამტკიცებული წესის 38¹ მუხლით გათვალისწინებულ პირობებს.

2. საგადასახადო ორგანოს უფროსი /მოადგილე გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ -სამართლებრივ აქტს (ბრძანებას) დავალიანების „დროებით ამოუღებად დავალიანებად მიჩნევის თაობაზე“.

3. ამ მუხლის მე -2 პუნქტში აღნიშნული ბრძანება არის გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე შესაბამისი ოპერაციის წარმოების საფუძველი .

4. ბრძანება გამოიცემა ელექტრონულად და უფლებამოსილი პირის მიერ ხელმოწერისთანავე ავტომატურად გენერირდება გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში .

5. ამ მუხლით გათვალისწინებული პროცედურით არ იცვლება გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების წარმოების წესი .

6. საგადასახადო ორგანოს უფროსის /მოადგილის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ -სამართლებრივი აქტი დავალიანების „დროებით ამოუღებად დავალიანებად მიჩნევის თაობაზე“ არ წარმოადგენს დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველს .

7. საგადასახადო ორგანოს მიერ დავალიანების „დროებით ამოუღებად დავალიანებად მიჩნევის თაობაზე“ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ -სამართლებრივი აქტის ძალადაარგულად გამოცხადების შემთხვევაში მიღებული შესაბამისი გადაწყვეტილება გამოიცემა ელექტრონულად და უფლებამოსილი პირის მიერ ხელმოწერისთანავე ავტომატურად გენერირდება გადასახადების ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში .

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2018 წლის 30 აპრილის ბრძანება №10156 - ვებგვერდი, 01.05.2018წ.

მუხლი 23. გარდამავალი დებულებები

1. ამ მეთოდური მითითებით განსაზღვრულ პირადი აღრიცხვის ბარათებზე 2015 წლის 31

დეკემბრის მდომაროებით ნაშთების გადმოტანა ხორციელება შემდეგი წესით:

- ა) 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უნდა განხორციელდეს შემდეგი სახის ოპერაციები:
- ა.ა) უნდა გაერთიანდეს ცალკეული გადასახადის ბარათზე არსებული საურავის თანხები, ყველა გადასახადზე რიცხული ფინანსური ჯარიმის თანხები. გამოყვანილ იქნეს ჯარიმის და საურავის ნაშთები;
- ა.ბ) გაერთიანდეს უკუდაბეგვრის დღგ-ისა და დღგ-ის ბარათები. შესაბამისად, მოხდება ამ ბარათებზე არსებული ზედმეტობისა და დავალიანების გადახურვა, გამოყვანილ იქნეს დღგ-ის გადასახადის ნაშთი;
- ა.გ) გაერთიანდეს აქციზური ძარვებისა და აქციზის ბარათები. შესაბამისად, მოხდება ამ ბარათებზე არსებული ზედმეტობისა და დავალიანების გადახურვა, გამოყვანილ იქნეს აქციზის გადასახადის ნაშთი;
- ა.დ) გაერთიანდეს საშემოსავლო გადასახადის და სპეც. საშემოსავლო (დაუბეგრავი მინიმუმი) გადასახადის ბარათები. შესაბამისად, მოხდება ამ ბარათებზე არსებული ზედმეტობისა და დავალიანების გადახურვა, გამოყვანილ იქნეს საშემოსავლო გადასახადის ნაშთი;
- ა.ე) გაერთიანდეს საბაჟო მოსაკრებლის ნაშთები იმპორტის გადასახადის ბარათთან. შესაბამისად, მოხდება ამ ბარათებზე არსებული ზედმეტობისა და დავალიანების გადახურვა, გამოყვანილ იქნეს იმპორტის გადასახადის ნაშთი;
- ა.ვ) გაერთიანდეს ერთ საგადასახადო ვალდებულებაში (სხვა გადასახადები) გაუქმებული გადასახადების ბარათზე დარჩენილი ძირითადი გადასახადებისა და ზედმეტობების მიხედვით რიცხული გაუქმებულ გადასახადებში არსებული საგადასახადო ვალდებულებები (დავალიანებები);
- ა.ზ) პირადი აღრიცხვის ბარათებზე დამატებით დარიცხული თანხები, რომლებზეც მიმდინარეობს დავები, საჩივრების პროგრამაში არსებული ინფორმაციის საფუძველზე, ავტომატურად გადაიტანება გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე;
- ა.თ) ანალიტიკურმა დეპარტამენტმა უნდა მოახდინოს გაფორმებული და დაუსრულებელი (მიმდინარე) საგადასახადო შეთანხმებების გამიჯვნა და ამ შეთანხმებით გათვალიწინებული დავალიანების თანხები აღირიცხოს დროებით აღრიცხვის ბარათზე;
- ბ) ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული პროცედურების განხორციელების შემდეგ ბარათზე არსებული ნაშთები (ძირითადი დავალიანების თანხები და ზედმეტობები) უნდა გასალდოვდეს, ანუ ზედმეტობით გადაიტარება ძირითადი დავალიანება. საგადასახადო ვალდებულებების გასალდოება უნდა მოხდეს ცალ-ცალკე ბიუჯეტის დონეებზე სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადებით, კერძოდ:

სახელმწიფო ბიუჯეტი

დღგ
აქციზი
მოგების გადასახადი
საშემოსავლო გადასახადი (გარდა აჭარის ა.რ. რეგისტრირებული გადასახადის გადამხდელებისა)
იმპორტის გადასახადი
სხვა გადასახადები (გაუქმებული გადასახადები)

ადგილობრივი ბიუჯეტი

ქონების გადასახადი
მიწა-სასოფლო
მიწა-არასასოფლო
საშემოსავლო გადასახადი (აჭარის ა.რ. რეგისტრირებული გადასახადის გადამხდელებისა)

გ) სახელმწიფო ბიუჯეტის ძირითადი გადასახადების მიხედვით საგადასახადო ვალდებულებების გასაღდოება უნდა მოხდეს შემდეგი წესით: თუ რომელიმე გადასახადში არსებობს ზედმეტობა, რომელიც საკმარისი არ არის ძირითადი გადასახადის სახეებში დავალიანების დასათარავად, ზედმეტობის განაწილება ხდება დავალიანებაში ცალკეული გადასახადის პროპორციის გათვალისწინებით.

მაგალითი 1:

შვს „ელიტას“ აქვს ზედმეტობა სულ 1000 ლარი, მათ შორის დღგ - 500 ლარი და მოგების გადასახადში - 500 ლარი. ასევე, გადასახადის გადამხდელს აქვს დავალიანება სულ 1500 ლარი, მათ შორის აქციზი - 500 ლარი, საშემოსავლო გადასახადი - 600 ლარი და იმპორტის გადასახადი - 400 ლარი. (შენიშვნა: აქციზის, საშემოსავლო და იმპორტის გადასახადების მიხედვით დავალიანებაში პროპორციული წილებია შესაბამისად: აქციზის გადასახადი - 33,3% ((500:1500)X100); საშემოსავლო გადასახადი - 40% ((600:1500)X100) და იმპორტის გადასახადი - 26,7% ((400:1500)X100)).

მოცემულ პირობებში:

ახალ პირადი აღრიცხვის ბარათზე გადმოვა საგადასახადო ვალდებულება სულ 500 ლარი, მათ შორის აქციზი - 166,5 ლარი (500X33,3%), საშემოსავლო გადასახადი - 200 ლარი (500X40%), იმპორტის გადასახადი - 133,5 ლარი (500X26,7%).

გადასახადის გადმხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე ოპერაციები გატარდება შემდეგი სახით: ბარათის პირველ სვეტში ჩაიწერება 2015 წლის 31 დეკემბერი, მე-2 სვეტში - აქციზი, საშემოსავლო გადასახადი და იმპორტის გადასახადი ცალ-ცალკე, მე-3 სვეტში - ნაშთის გადმოტანა, მე-5 სვეტში - შესაბამისი გადასახადების გასწვრივ გადმოტანილი საგადასახადო ვალდებულება.

დ) ამ პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული პრინციპით გასაღდოვდება ადილობრივი გადასახადები;

ე) გასაღდოების პრინციპით უნდა მოხდეს ცალკეული გადასახადის ბარათებზე და ცალკე ბარათებზე არსებული ჯარიმის, ზედმეტობის და დავალიანების თანხების გაერთიანება. ჯარიმის დავალიანების ან ზედმეტობის გადმოტანა უნდა მოხდეს ერთი ციფრით. ამავე პრინციპით მოხდება ბარათზე საურავის გადმოტანა და აღრიცხვა;

ვ) იმ შემთხვევაში, თუ საერთო-სახელმწიფო ბრივი გადასახადების მიხედვით ზედმეტად გადახდილი თანხის ოდენობა აღემატება გადასახადების მიხედვით არსებულ საგადასახადო დავალიანებას, ზედმეტად გადახდილი თანხებით პირველ რიგში უნდა დაითვაროს ადგილობრივი გადასახადების ძირითადი დავალიანება ადგილობრივი გადასახადების სახეების მიმართ (ამ შემთხვევაში ადგილობრივი ბიუჯეტის ტერიტორიული ერთეულების მიხედვით განაწილება მხედველობაში არ მიიღება) ცალკეული გადასახადის მიხედვით ვალდებულებ(ებ)ის, 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, პროპორციის გათვალისწინებით; და პირიქით, თუ ადგილობრივი გადასახადების მიხედვით ზედმეტად გადახდილი თანხის ოდენობა აღემატება გადასახადების მიხედვით არსებულ ძირითად საგადასახადო დავალიანებას,

ზედმეტად გადახდილი თანხებით პირველ რიგში უნდა დაითვაროს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადების ძირითადი დავალიანება ცალკეული გადასახადის მიხედვით ვალდებულების პროპორციის გათვალისწინებით. ამ გადათვარვის შედეგად დარჩენილი ზედმეტად გადახდილი თანხებით პირველ რიგში უნდა დაითვაროს ჯარიმაში არსებული ვალდებულება, ხოლო შემდგომ საურავის მიხედვით არსებული დავალიანება. თუ ზედმეტობა აჭარბებს გადასახადში, ჯარიმაში და საურავში არსებულ ვალდებულებებს, მაშინ შესაბამისი ჩანაწერი გაკეთდება ბარათის პირველ, მე-2 და მე-3 სვეტებში, ხოლო თანხა აისახება მე-19 სვეტში;

ზ) „ვ“ პუნქტით განსაზღვრული საგადასახადო ვალდებულებების ტერიტორიული ერთეულების ჭრილში პროპორციულად განაწილების პრინციპი უნდა გავრცელდეს აგრეთვე 2016 წლის 1 იანვრის შემდეგ სავადო თარიღით განხორციელებულ

საგადასახადო ვალდებულებებზეც, რომლებიც დაკავშირებული არ არის უშუალოდ გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილ დეკლარაციასთან (აუდიტის დეპარტამენტის შემოწმების აქტი, მომსახურების დეპარტამენტის დასკვნა და ა.შ.); თ) თუ გადასახადის გადამხდელს გააჩნია საგადასახადო ვალდებულება ქონების გადასახადში, ხოლო ზედმეტობა სხვა სახეში, მაშინ არსებული ზედმეტობით ხდება ადგილობრივი ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადების, მათ შორის, ქონების გადასახადის ვალდებულების დათვარვა. ამ ოპერაციის შედეგად საგადასახადო ვალდებულების გადახურვით ბიუჯეტების დონეებს შორის ანგარიშსწორება არ ხორციელდება. თუ ზედმეტობა არ თვარავს ქონების გადასახადის დავალიანების თანხას დავალიანების დარჩენილი ნაწილი აისახება როგორც ქონების გადასახადში არსებული ვალდებულება 2016 წლის 1 იანვრისათვის;

ი) იმ შემთხვევაში, თუ ჯარიმაში ზედმეტად გადახდილი თანხა აღემატება დავალიანების ოდენობას, უნდა მოხდეს დავალიანების დათვარვა (სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადების შემდეგ ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახადების) ზემოაღნიშნული პროცესის პრინციპის დაცვით. თუ გადასახადებში გადასახადის გადამხდელს არ ერიცხება დავალიანება არც ძირითად გადასახადში და არც საურავში, მაშინ ჯარიმაში არსებული ზედმეტობაზე გაკეთდება ჩანაწერები ბარათის პირველ, მე-2, მე-3 სკეტებში, ხოლო თანხა აისახება გადავა მე-19 სკეტში (ზედმეტობაში);

კ) ქონების გადასახადისთვის ამ მუხლის „ვ“-„ი“ ქვეპუნქტებში არსებული პრიციპით უნდა განხორციელდეს აჭარისა და ათვაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკებში რეგისტრირებული პირების საშემოსავლო გადასახადის გადანაწილება ;

ლ) პირადი აღრიცხვის ბარათებზე გადმოტანის ოპრაციები და ნაშთების გატარება არ აისახება შესრულებაში, მუხედავად იმისა, იგი იწვევს თუ არა ბიუჯეტის დონეებს შორის ზემოაღნიშნული პრინციპით თანხების გადანაწილებას;

მ) 2015 წლის 31 დეკემბრის ძეგლობრით, ზემოთ აღნიშნული პრიციპით გამოყვანილი ნაშთები (საგადასახადო ვალდებულება), ერთიან ბარათზე გატარდება (დარიცხვით) ჯერ ოპერაციების შინაარსისა და შემდეგ გადასახადების/გადასახდელების სახეების პრიორიტეტის მიხედვით, ხოლო ზედმეტობა გატარდება ჯამურად სხვა გადასახადების ბარათზე (შემცირების ოპერაციით), შემდეგნაირად:

მ.ა) ოპერაციების შინაარსის პრიორიტეტი:

მ.ა.ა) გადასახადის თანხა;

მ.ა.ბ) გადასახადის თანხა, რომელსაც საურავი არ ერიცხება;

მ.ა.გ) ჯარიმა;

მ.ა.დ) საურავი.

მ.ბ) გადასახადების/გადასახდელების სახეების პრიორიტეტი:

მ.ბ.ა) საშემოსავლო გადასახადი;

მ.ბ.ბ) მოგების გადასახადი;

მ.ბ.გ) დღგ, გარდა იმპორტისას გადასახდელი დღგ-ისა;

მ.ბ.დ) იმპორტისას გადასახდელი დღგ;

მ.ბ.ე) აქციზი, გარდა იმპორტისას გადასახდელი აქციზისა;

მ.ბ.ვ) იმპორტისას გადასახდელი აქციზი;

მ.ბ.ზ) იმპორტის გადასახადი;

მ.ბ.თ) ქონების გადასახადი, გარდა მიწაზე ქონების გადასახადისა;

მ.ბ.ი) მიწაზე ქონების გადასახადი (სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე);

მ.ბ.ვ) მიწაზე ქონების გადასახადი (არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე);

მ.ბ.ლ) სალარო აპარატები;

მ.ბ.მ) სხვა ჯარიმები;

მ.ბ.ნ) სხვა გადასახადები (გაუქმებული);

მ.ბ.ო) სხვა (გაუქმებული) გადასახადები.

მ¹) ანალოგიური პრიციპით გამოყვანილი კორექტირებული ნაშთების

გატარებისას უპირატესობა ენიჭება იმ ჩანაწერებს (საწყისი ნაშთების

გათვალისწინებით), რომელიც იწვევენ საგადასახადო ვალდებულების/დავალიანების გაზრდას, ისე რომ საგადასახადო ვალდებულების/დავალიანების გაზრდის ოპერაციებში დაცული უნდა იყოს ჯერ ოპერაციების შინაარსის და შემდეგ გადასახადების/გადასახდელების სახეების პრიორიტეტი.

ნ) იმ შემთხვევაში, თუ გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე მონაცემების გადმოტანის შემდგომ გადასახადის გადამხდელი მოახდენს 2016 წლამდე ჰერიოდის დეკლარაციის დაზუსტებას ან სხვა მიზეზით შეიცვლება ადრე დარიცხული საგადასახადო ვალდებულება, ახალ ბარათზე უნდა აისახოს ცვლილებების გათვალისწინებით დაზუსტებული მონაცემები, და შესაბამისად, განხორციელდება გადმოტანილი ნაშთების კორექტირება. ნაშთების კორექტირების შედეგები უნდა აისახოს შემოსავლებში ამ მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტში ასახული პრიორიტეტების გათვალისწინებით.

2. აღრიცხვის ფორმა (დანართი №3), 2016 წლის 1 იანვრისათვის საწყისი მონაცემების ასახვა ხდება შემდეგი წესით:

ა) ქონების გადასახადის (ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა), ქონების გადასახადი სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, ქონების გადასახადი არასასაოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე) აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები ტერიტორიული ერთეულების მიხედვით;

ბ) საშემოსავლო გადასახადის აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები: სახელმწიფო ბიუჯეტის, აჭარის და აფხაზეთის ა.რ. და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მიხედვით;

გ) ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღწერილი პრინციპების გათვალისწინებით ქონების გადასახადის ნაშთების, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, გადმოტანის შემდეგ უნდა მოხდეს მისი განაწილება ტერიტორიული ერთეულების ჭრილში (დანართი №3). ბარათზე არსებული ქონების გადასახადის აღიარებული საგადასახადო დავალიანების თანხები, ქონების ადგილმდებარეობის/რეგისტრაციის ადგილის მიხედვით, შესაბამისად, ქონების გადასახადის სახეების აღრიცხვა მოხდება რაიონების ჭრილში. ამავე პრინციპით ნაშთების გადმოტანისას აღრიცხვის ფორმაში აისახება აგრეთვე საშემოსავლო გადასახადის აღიარებული საგადასახადო ვალდებულებები და გადახდილი თანხები: სახელმწიფო ბიუჯეტის, აჭარის და აფხაზეთის ა.რ. და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მიხედვით.

3. ამ მეთოდური მითითების ძალაში შესვლამდე საშემოსავლო გადასახადის მიხედვით სავარაუდო დარიცხვის შემცირება და გადაანგარიშება, აგრეთვე 2015 წლამდე საანგარიშო ჰერიოდზე საშემოსავლო გადასახადის მიხედვით ბიუჯეტში ჩარიცხულ თანხებზე გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათზე სავარაუდო დარიცხვა და გადაანგარიშება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 153-ე მუხლის 31 ნაწილით (2011 წლამდე ჰერიოდზე 01.01.2011 წლამდე მოქმედი საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 95-ე მუხლის მე-9 ნაწილით) განსაზღვრულ შემთხვევაში, განხორციელდეს 2016 წლის 1 იანვრამდე არსებული წესის მიხედვით.

4. რაც შეხება ექსპორტისა და იმპორტის გადასახდელების ბარათებს, ისინი სალდირების პროცედურაში მონაწილეობენ ბარათებზე ასახული 2011 წლის 1 იანვრის შემდგომი ჰერიოდის მდგომარეობით წარმოქმნილი ვალდებულებებისა და განხორციელებული ოპერაციების შესახებ მონაცემების მიხედვით, ხოლო 2011 წლამდე ჰერიოდში წარმოქმნილი ვალდებულებებისა და განხორციელებული ოპერაციების შესახებ მონაცემები სალდირების პროცედურაში გათვალისწინებული იქნება ექსპორტისა და იმპორტის გადასახდელების ბარათებზე 2011 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით დათვისირებული ნაშთების სახით.

5. გადასახადის გადამხდელის არასაგადასახადო (რომელთა ადმინისტრირებას ახორციელებს საგადასახადო ორგანო) ვალდებულებების პირადი აღრიცხვის ბარათებში მონაცემების შეტანა ხდება ამ მეთოდური მითითების მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.

6. 2020 წლის 23 მარტის მდგომარეობით და მას შემდეგ საგანგებო მდგომარეობის

მოქმედების პერიოდში, გადასახადის გადამხდელის დროებითი აღრიცხვის ბარათზე აღრიცხული საგადასახადო კალდებულებები/სანქციები პირადი აღრიცხვის ძირითად ბარათზე გადატანილ იქნეს:

- ა) საგანგებო მდგომარეობის გაუქმებიდან 31-ე დღეს, თუ პირს აღნიშნულ ვადამდე არ გაუსაჩივრებია საგადასახადო/საბაჟო ორგანოს შესაბამისი გადაწყვეტილება;
- ბ) საგანგებო მდგომარეობის გაუქმებიდან 21-ე დღეს, თუ პირს აღნიშნულ ვადამდე არ გაუსაჩივრებია დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილება.

7. 2020 წელს (მათ შორის, 2020 წლის თებერვალში, მარტში, აპრილსა და მაისში)

გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადის ან/და ქონების გადასახადის

გადახდისათვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული ვადა

გაუგრძელდეს 2020 წლის პირველ დეკემბრამდე იმ გადასახადის

გადამხდელს, რომელმაც საგადასახადო ორგანოში წარმოადგინა განცხადება საშემოსავლო გადასახადის ან/და ქონების გადასახადის გადავადების შესახებ და რომელთან დაკავშირებითაც, საგადასახადო ორგანოს მიერ მიღებულ იქნა დადებითი გადაწყვეტილება.

8. ამ მუხლის მე-7 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელს საქართველოს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებული საურავი არ ერიცხება. ამ მიზნით, გადასახადის გადამხდელის მიერ წარმოდგენილი შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაცი(ებ)ის მონაცემები და მიმდინარე გადასახდელები გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე აისახება 2020 წლის 30 ნოემბრის სავადო თარიღით.

9. პირს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 114-ე ნაწილის შესაბამისად გაგრძელებული ჰქონდა საშემოსავლო გადასახადის გადახდისათვის ამავე კოდექსით განსაზღვრული ვადა და შემოსავლების სამსახურს წარუდგენს ინფორმაციას, რომ ახორციელებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 115-ე ნაწილით გათვალისწინებულ რომელიმე საქმიანობას, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, გადასახდის გადახდის ვადის გაგრძელების სავადო თარიღში, შეუმცირდება შესაბამისი საშემოსავლო გადასახადი.

10. პირი, რომელიც აკმაყოფილებს ამ მუხლის მე-9 პუნქტით განსაზღვრულ პირობებს, მაგრამ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 115-ე ნაწილით გათვალისწინებულ რომელიმე საქმიანობასთან ერთად ახორციელებს სხვა ეკონომიკურ საქმიანობას, შემოსავლების სამსახურს დამატებით წარუდგენს ინფორმაციას, იმ საშემოსავლო გადასახადის შესახებ, რომელიც მიეკუთვნება ზემოაღნიშნულ საქმიანობას (საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 115-ე ნაწილით გათვალისწინებულ რომელიმე საქმიანობას).

11. ამ მუხლის მე-10 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში, გადასახადის გადამხდელის პირადი აღრიცხვის ბარათზე, გადასახდის გადახდის ვადის გაგრძელების სავადო თარიღში, შემცირდება ის

საშემოსავლო გადასახდი, რომელიც მიეკუთვნება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 115-ე ნაწილით გათვალისწინებულ რომელიმე საქმიანობას.

12. ამ მეთოდური მითითების მე-4 მუხლის მე-11 პუნქტის „დ¹“ და „დ²“ ქვეპუნქტების მოქმედება ასევე ვრცელდება იმ გადასახადის გადამხდელებზე, რომლებსაც 2023 წლის 10 ივლისის მდგომარეობით დამტკიცებული აქვთ რეაბილიტაციის გეგმა და მათ მიმართ გამოყენებულია ამ მეთოდური მითითების მე-4 მუხლის მე-11 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დებულება.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 13 ივლისის ბრძანება № 19946 - ვებგვერდი, 18.07.2016შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2016 წლის 26 დეკემბრის ბრძანება № 38043 - ვებგვერდი, 03.01.2017შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 26 მარტის ბრძანება №9206 - ვებგვერდი, 31.03.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 25 ივნისის ბრძანება №17079 - ვებგვერდი, 14.07.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2020 წლის 15 ოქტომბრის ბრძანება №31086 - ვებგვერდი, 20.10.2020შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2021 წლის 21 იანვრის ბრძანება №465 - ვებგვერდი, 27.01.2021შ.

შემოსავლების სამსახურის უფროსის 2023 წლის 18 ივლისის ბრძანება №17370 - ვებგვერდი, 31.07.2023შ.

წყარო: საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე